

*Universitatea de Stat din Tiraspol
Liceul Teoretic „Orizont”*

**Concursul de Matematică
„ORIZONT MATH CUP”
Probleme și soluții**

Marcel Teleucă, Dionisie Nipomici

Chișinău, 2024

Lucrarea a fost aprobată spre publicare de către Senatul Universității de Stat din Tiraspol.

Autori:

- Marcel Teleucă, doctor în științe fizico-matematice, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Tiraspol, profesor, L.T. „Orizont”
- Dionisie Nipomici, absolvent al Universității Harvard

Recenzenți:

- Iurie Boreico, doctor în matematică, absolvent al Universităților Harvard și Stanford
- Andrei Braicov, doctor în științe fizico-matematice, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Tiraspol
- Liubomir Chiriac, Profesor Asociat, doctor în matematică, Portland State University
- Simion Filip, Profesor Asociat, doctor în matematică, Universitatea din Chicago

DescriereaCIP

© Marcel Teleucă, Dionisie Nipomici

Tipografia Universității de Stat din Tiraspol

La pregătirea acestui concurs pe parcursul anilor au participat elevii cercului de matematica al Liceului Teoretic Orizont: Dorian Croitoru, Iurie Boreico, Ivan Borsenco, Simion Filip, Andrei Ivanov, Alexandru Grigoroș, Mihai Indricean, Alexandr Zamorzaev-Orleanschii, Cristian Cerneanu, Andrei Frimu, Liubomir Chiriac, Teodor Godina, Mihaela Curmei, Nicolae Șapoval, Cristian Zanoș, Cătălin Rusnac, Vladimir Cucu, Mihail Țarigradschi, Cătălin Gargalic, Daniel Griza, Cezar Port, Valeriu Cojocari, Tudor Șarpe, Alic Ciumeico, Daniel-Nicolae Paraschiv, Alexandru Lopotenco, Chiril Solovei, Daniel Ghenghea, Alexandru Rudi, Mihail Lavric, Dumitru Josu, Mihai Spinei, Valentin Suruceanu, Valeriu Ursu, Victor Purice, Mădălina Griza, Adelina Andrei, Augustin Ploteanu, Dragoș Port, Dan Cernatinschi, Victor Paiu, Constantin Babuc și alții.

În memoria Academicianului Mitrofan CIOBAN

Cuprins

Introducere	11
1 Anul 2008	17
1.1 Clasa 5	17
1.2 Clasa 6	17
1.3 Clasa 7	18
1.4 Clasa 8	18
1.5 Clasa 9	18
1.6 Clasa 5 Soluții	19
1.7 Clasa 6 Soluții	19
1.8 Clasa 7 Soluții	20
1.9 Clasa 8 Soluții	21
1.10 Clasa 9 Soluții	21
2 Anul 2009	23
2.1 Clasa 5	23
2.2 Clasa 6	23
2.3 Clasa 7	24
2.4 Clasa 8	24
2.5 Clasa 5 Soluții	25
2.6 Clasa 6 Soluții	25
2.7 Clasa 7 Soluții	26
2.8 Clasa 8 Soluții	27
3 Anul 2010	29
3.1 Clasa 5	29
3.2 Clasa 6	29
3.3 Clasa 7	30
3.4 Clasa 8	30

3.5	Clasa 9	31
3.6	Clasa 5 Soluții	32
3.7	Clasa 6 Soluții	32
3.8	Clasa 7 Soluții	33
3.9	Clasa 8 Soluții	34
3.10	Clasa 9 Soluții	36
4	Anul 2011	38
4.1	Clasa 5	38
4.2	Clasa 6	38
4.3	Clasa 7	39
4.4	Clasa 8	39
4.5	Clasa 9	40
4.6	Clasa 5 Soluții	40
4.7	Clasa 6 Soluții	41
4.8	Clasa 7 Soluții	42
4.9	Clasa 8 Soluții	43
4.10	Clasa 9 Soluții	44
5	Anul 2012	48
5.1	Clasa 5	48
5.2	Clasa 6	49
5.3	Clasa 7	49
5.4	Clasa 8	50
5.5	Clasa 9	50
5.6	Clasa 5 Soluții	51
5.7	Clasa 6 Soluții	52
5.8	Clasa 7 Soluții	53
5.9	Clasa 8 Soluții	55
5.10	Clasa 9 Soluții	57
6	Anul 2013	60
6.1	Clasa 5	60
6.2	Clasa 6	60
6.3	Clasa 7	61
6.4	Clasa 8	61
6.5	Clasa 9	62
6.6	Clasa 5 Soluții	63
6.7	Clasa 6 Soluții	64
6.8	Clasa 7 Soluții	65

6.9	Clasa 8 Soluții	66
6.10	Clasa 9 Soluții	68
7	Anul 2014	71
7.1	Clasa 5	71
7.2	Clasa 6	71
7.3	Clasa 7	72
7.4	Clasa 8	73
7.5	Clasa 9	73
7.6	Clasa 5 Soluții	74
7.7	Clasa 6 Soluții	75
7.8	Clasa 7 Soluții	77
7.9	Clasa 8 Soluții	79
7.10	Clasa 9 Soluții	81
8	Anul 2015	83
8.1	Clasa 5	83
8.2	Clasa 6	84
8.3	Clasa 7	84
8.4	Clasa 8	85
8.5	Clasa 5 Soluții	85
8.6	Clasa 6 Soluții	87
8.7	Clasa 7 Soluții	88
8.8	Clasa 8 Soluții	90
9	Anul 2016	93
9.1	Clasa 5	93
9.2	Clasa 6	93
9.3	Clasa 7	94
9.4	Clasa 8	94
9.5	Clasa 5 Soluții	95
9.6	Clasa 6 Soluții	96
9.7	Clasa 7 Soluții	97
9.8	Clasa 8 Soluții	98
10	Anul 2017	101
10.1	Clasa 5	101
10.2	Clasa 6	102
10.3	Clasa 7	102
10.4	Clasa 8	103
10.5	Clasa 5 Soluții	103

10.6 Clasa 6 Soluții	104
10.7 Clasa 7 Soluții	105
10.8 Clasa 8 Soluții	107
11 Anul 2018	109
11.1 Clasa 5	109
11.2 Clasa 6	109
11.3 Clasa 7	110
11.4 Clasa 8	110
11.5 Clasa 5 Soluții	111
11.6 Clasa 6 Soluții	112
11.7 Clasa 7 Soluții	114
11.8 Clasa 8 Soluții	117
12 Anul 2019	122
12.1 Clasa 5	122
12.2 Clasa 6	123
12.3 Clasa 7	123
12.4 Clasa 8	124
12.5 Clasa 9	124
12.6 Clasa 5 Soluții	125
12.7 Clasa 6 Soluții	127
12.8 Clasa 7 Soluții	128
12.9 Clasa 8 Soluții	130
12.10 Clasa 9 Soluții	132
13 Anul 2022	137
13.1 Clasa 5	137
13.2 Clasa 6	137
13.3 Clasa 7	138
13.4 Clasa 8	138
13.5 Clasa 9	139
13.6 Clasa 5 Soluții	140
13.7 Clasa 6 Soluții	141
13.8 Clasa 7 Soluții	142
13.9 Clasa 8 Soluții	143
13.10 Clasa 9 Soluții	145

14 Anul 2023	147
14.1 Clasa 5	147
14.2 Clasa 6	147
14.3 Clasa 7	148
14.4 Clasa 8	149
14.5 Clasa 9	149
14.6 Clasa 5 Soluții	150
14.7 Clasa 6 Soluții	151
14.8 Clasa 7 Soluții	152
14.9 Clasa 8 Soluții	153
14.10Clasa 9 Soluții	155

Cuvânt înainte de la absolvenții olimpici

Republica Moldova, în trei decenii de existență, a avut și continuă să aibă mulți elevi pasionați de matematică. În fruntea pregătirii competitive s-a aflat cu siguranță Liceul „Orizont” (sub numele „Liceul Moldo-Turc” înainte de 2008). Cercul matematic condus de Marcel Teleucă a produs un număr mare de olimpici de nivel național și internațional, mulți din care au ajuns, cu ajutorul rezultatelor și bazelor matematice obținute, să fie studenți, doctoranzi sau profesori la cele mai prestigioase universități din lume, sau angajați valoroși la companii tehnologice de cel mai înalt nivel. Am avut și eu privilegiul să fac parte din acest cerc, în anii 2002-2007. Îmi aduc aminte cu plăcere și recunoștință de experiența mea în rândul colegilor de liceu, pasionați de matematică și de concursuri.

Această carte reprezintă o mică fereastră în lumea concursurilor matematice, prin probleme compuse și selectate de profesorul Marcel Teleucă și elevii săi. Cea mai bună pregătire de concursuri este de a rezolva probleme. Această selecție este o colecție valoroasă pentru tânărul elev care vrea să devină olimpic. Când eram și eu pici care doar visa la olimpiadele republicane (nemaivorbind de cele internaționale), am căutat așa colecții de probleme cu mare dorință. Din păcate, Republica Moldova fiind o țară mică și tânără, nu are multe concursuri sau colecții de probleme domestice pentru a pregăti elevi. Concursul „Orizont Cup” este deci foarte prețios pentru elevii țării, iar cartea prezentă este un pas important pentru mișcarea olimpică a Republicii Moldova.

*Iurie Boreico,
absolvent a universităților Harvard și Stanford,
în prezent cercetător la compania tehnologico-financiară “Jump Trading”*

Concursul de matematică „Orizont Cup” are o tradiție strâns legată de istoria Liceului „Orizont”, anterior cunoscut sub numele „Moldo-Turc”. Demararea competiției a fost unul din elementele de bază a pentru identificarea elevilor talentați din întreaga țară și crearea unui program unic de pregătire a viitorilor olimpici în cadrul liceului. Responsabil pentru acest proiect de succes este dl. Marcel Teleucă - un profesor cu un impact deosebit în educația tinerilor matematicieni din Moldova. O bună parte din discipolii lui, care au reușit să facă performanță la multiple ediții ale Olimpiadei Internaționale de Matematică, s-au remarcat mai întâi la probele acestei competiții.

Prezenta lucrare întrunește o colecție de probleme propuse la concurs în perioada 2008-2019. Ea este adresată în principal elevilor din clasele V-VIII,

cu deschidere pentru abordări inovative și moduri inedite de gândire. Problemele sunt însoțite de soluții și, în multe cazuri, de diagrame edificatoare. Stilul de scriere este unul colocvial, fapt ce permite parcurgerea conținutului într-o manieră facilă. Cartea poate fi folosită ca instrument de consolidare a cunoștințelor de o gamă largă de rezolvitori și reprezintă o contribuție utilă la Biblioteca Olimpiadelor de Matematică.

Liubomir Chiriac
Doctor în Matematică
Portland State University
Oregon, USA

Lucrarea de față va fi de mare folos elevilor și profesorilor interesați de matematică. Pe parcursul mai multor ani profesorul Marcel Teleucă, ajutat de elevii săi, a organizat olimpiade și a pregătit multe generații de tineri matematicieni din Moldova. În această carte sunt selectate probleme pentru clasele 5-9 date la concursul de matematică din liceul Orizont pe parcursul unui deceniu. Selecția este amplă și sistematică, include probleme care ilustrează tehnici și noțiuni matematice importante, la diverse grade de dificultate.

Problemele, sunt sigur, vor stimula cititorii să gândească și să le rezolve, dar o importantă valoare pedagogică a acestei cărți constă și în soluțiile care sunt incluse. Aceste soluții vor ajuta la dezvoltarea capacităților cititorului, care va fi pregătit pentru noi provocări matematice. Recomand cu multă căldură această carte cititorilor interesați de matematică.

Simion Filip
Profesor Asociat
Universitatea din Chicago,
Mai 2022

Introducere

“Lumea este condusă de numere” - Pitagora

Această carte este o reprezentare a problemelor concursului de matematică “Orizont Math Cup”, prima ediție a acestuia fiind organizată în anul 1997. Cartea conține problemele de algebră, combinatorică, geometrie și teoria numerelor din edițiile 2008-2023, culese și alcătuite de către elevii cercului de matematică ai Liceului Teoretic “Orizont”, Durllești, îndrumați de către profesorul Marcel Teleucă, doctor în științe matematice și conducătorul lotului olimpic la această disciplină.

Concursul are ca scop principal pregătirea continuă a elevilor capabili de performanță în matematică, dar și demonstrarea propriilor aptitudini prin intermediul creativității utilizate la soluționarea problemelor. “Orizont Math Cup” este o competiție de matematică cu un format deosebit, întrucât problemele propuse sunt alcătuite de către elevi olimpici la matematică, care ulterior, iau rolul unor profesori constituind juriul și examinatorii lucrărilor participanților. Problemele sunt destinate elevilor pasionați de matematică din clasele V-VIII, care sunt dornici să-și testeze cunoștințele. Pentru clasele V-VI, concursul are la bază proba scrisă, iar pentru clasele VII-VIII, competiția se evaluează în urma probei orale, în care elevii, imediat după rezolvarea unui exercițiu, îl prezintă examinatorului. În caz că problema respectivă este rezolvată corect, elevul primește un punct. În caz contrar, participantului i se mai oferă încă două șanse. Prin această modalitate interactivă, gândirea elevului este scoasă în evidență, ingeniozitatea și creativitatea fiind mereu apreciate.

Sperăm ca cei ce vor parcurge această carte să simtă satisfacția rezolvării unor probleme captivante, să constate progresul pregătirii lor în concursurile viitoare și să descopere frumusețea, și tainele matematicii.

IMPACTUL OLIMPIADELOR CU PROBE ORALE

Una dintre formele de organizare ale întrecerilor școlare la obiectele esențiale este olimpiada, a cărei istorie numără zeci de ani. Cu toate că procesul de învățământ este orientat spre introducerea realizărilor sau, cel puțin, a esențelor gândirii metodice și pedagogice, prin diversitatea programelor școlare, a metodelor de predare sub semnul stagnării, întrecerile matematice sunt dominate de olimpiadele cu probe scrise, atmosfera lor aducându-ne aminte de o probă de evaluare sau de o îndeplinire în colectiv a temelor de acasă. Concursurile matematice pentru clasele VI-XII pot fi organizate însă și sub formă de expunere orală a soluțiilor în fața juriului.

1. Olimpiadele școlare cu probe orale – eficiență și avantaje

În timpul olimpiadei cu probe scrise, activitatea creatoare a participantului este limitată, sau, mai bine zis, „sufocată” de nivelul de cultură scrisă a acestuia, fapt ce-și lasă amprenta atât asupra concursului, cât și asupra elevilor, pedagogilor, organizatorilor. Pe de altă parte, olimpiada cu probe orale, transferând demersul participantului în atmosfera mai puțin obișnuită a prestației discursive, a limbajului gesturilor și a mimicii, limitează manifestarea potențialului creator doar în cazul unui deficit lexical, al unui nivel redus de cultură generală. Astfel, încercările, puțin productive, de a construi și a scrie corect o frază gramaticală sunt înlocuite de tentativa de a realiza un discurs individual cu argumente coerente. Acest lucru ușurează verbalizarea rezolvării, contribuind la dezvoltarea competențelor matematice și comunicative ale participantului.

În cazul olimpiadei cu probe scrise, o lucrare ce lasă de dorit din punctul de vedere al normelor ortografice și de punctuație, eforturile considerabile de structurare a textului, sustrag atenția și demoralizează elevul și, în consecință, duc la scăderea calității matematice a lucrării. În cazul olimpiadei cu probe orale însă, schimburile lexicale sau logice între participant sau juriu, posibilitatea de a adapta discursul și de a opera corectări în detalieri pe parcurs, în funcție de calitatea audierii, permit a evita, a depăși sau camufla erorile comise, a utiliza enunțuri voluminoase, a-și valorifica potențialul la maximum.

Lărgirea ariei de comunicare în afara cercului de participanți, condițiile mai puțin formale, creează o senzație plăcută, alimentând simpatia față de acțiune și interesul față de obiect. Astfel, participarea la o olimpiadă cu probe orale pune în fața elevului o problemă de creație matematico-comunicativă, propune metode alternative de autoexprimare și conține un element pozitiv de orientare profesională.

Olimpiada cu probe orale presupune două etape: etapa eliminatorie și olimpiada propriu-zisă.

1. În prima fază, cea eliminatorie, elevul primește lista cu problemele de rezolvat. De asemenea, se precizează cât timp se alocă soluționării acestora.

- Dacă elevul reușește, în intervalul de timp prevăzut, să realizeze sarcina, atunci el are dreptul să expună soluția membrului liber al juriului (poate să utilizeze și conspectul).
- Juriul cercetează corectitudinea și coerența soluției și, în cazul depistării unor erori, îi adresează întrebări. Acesta poate să răspundă la aceste întrebări chiar în timp ce expune soluția, lichidând astfel erorile. Dacă nu reușește să răspundă, juriul este nevoit să constate o rezolvare greșită a problemei.
- Numărul de erori admise în expunere este limitat. De aceea, în cazul în care elevul nu izbuteste să prezinte soluția corectă în intervalul de timp acordat, este lipsit de dreptul de a continua expunerea.
- Dacă membrul juriului consideră soluția corectă, atunci elevul poate prezenta soluțiile celorlalte probleme eliminatorii. În acest caz, nu se recurge la întrebări suplimentare.
- Dacă rezolvă toate problemele eliminatorii, elevul trece la cea de a doua fază – olimpiada propriu-zisă.

2. În faza olimpiadei propriu-zise, elevului i se distribuie o nouă listă cu probleme și i se aduce la cunoștință intervalul de timp alocat. Se admite transferarea elevului în fața altui auditoriu. Modul de expunere a soluțiilor rămâne același.

Numărul de probleme conținute în fiecare set, câte unul pentru fiecare fază, și timpul alocat rezolvării se anunță de juriu la începutul olimpiadei.

La notarea participanților și desemnarea câștigătorilor se ia în considerație numai numărul de probleme soluționate. În cazul unei situații nereglementate prin aceste reguli, juriul o va analiza și va lua decizia potrivită.

Olimpiada cu probe orale este, indiscutabil, cu mult mai atrăgătoare decât cea cu probe scrise, chiar și pentru profesori. Prezentându-se ca excepție de la formele tradiționale, aceasta este percepută ca o acțiune ce exclude o judecată obiectivă (din cauza absenței lucrării) asupra calității activității pedagogului sau a performanțelor participantului. Argumente stereotipe de genul „incapacitatea de a convinge oponentul”, „incapacitatea de a lega câteva cuvinte”, „pierderea într-o dezbateră” îi permit pedagogului să interpreteze rezultatele drept întâmplătoare și neconcludente. De aceea, ar fi cazul ca

profesorul să vadă olimpiada cu probe orale dintr-o perspectivă pozitivă, lipsită de antagonisme cu școala, să-i orienteze pe elevi să participe fără frică, din interes și curiozitate, mai ales că respectivul mod de derulare nu necesită prezența lui personală și este organizată de oameni care nu au nici o legătură cu organizațiile de control.

Olimpiada cu probe orale, este atrăgătoare și pentru membrii juriului, un factor nu mai puțin important. Chiar la o simplă analiză a acesteia putem observa cât de variate pot fi acțiunile membrilor juriului:

1. ignorarea întrebării;
2. răspuns elementar laconic, care însă nu conține informații folositoare;
3. câteva subpuncte ale planului argumentativ ce ar ilustra imposibilitatea criticării cerinței problemei;
4. o descriere mai mult sau mai puțin detaliată, care, de regulă, nu prezintă interes, dar care este indispensabilă pentru înțelegerea corectă a enunțului problemei;
5. o narare succintă, ce permite comentatorului să-și formeze o viziune asupra concepției autorului problemei, privind plasarea întrebării în enunț;
6. o reflecție detaliată, complexă împreună cu analiza problemei, ridicată în întrebarea pedagogului, a caracteristicii multilaterale a autorului întrebării și a concluziilor organizatorice.

Plasticitatea, neconvenționalitatea acțiunilor, chiar până la inadecvare, înțelegerea avantajelor comunicării orale, care conferă prezentării o amprentă personală, apar ca niște factori mult mai atrăgători pentru membrii juriului decât controlul de rutină al lucrărilor, uneori confuze și agramate.

În această situație, este elocventă paralela dintre forma scrisă și forma orală a examenelor. De regulă, alegerea formei de susținere a examenului este dictată atât de scopurile evaluării, cât și de cerințe (locul desfășurării, categoria de vârstă a participanților, modul de organizare a evenimentului, indicatorii influențați de examen etc.). Dacă analizăm și posibilitatea notării independente și obiective a cunoștințelor elevului în cadrul probelor orale, atunci putem pleda pentru înlocuirea reciprocă a acestora.

Comparând olimpiada cu probe orale cu cea cu probe scrise, nici nu poate fi vorba despre înlocuirea reciprocă. Olimpiada cu probe orale este „superioară”

cele cu probe scrise, atât din punctul de vedere al accesibilității, cât și din cel al cerințelor complexe de jurizare. Din acest motiv, dacă organizatorii dau dovadă de incompetență, desfășurarea olimpiadelor cu probe orale este inadecvată.

Dacă ar fi să tragem o concluzie, observăm că olimpiada cu probe scrise nu exclude notarea subiectivă, limitează capacitatea elevilor de a-și promova punctul de vedere, iar aspectul neîngrijit al lucrării este un element care poate determina depunctarea concurentului.

Comunicarea vie a juriului cu autorul rezolvării, în cadrul olimpiadei cu probe orale, face posibilă diagnosticarea mai exactă al nivelului intelectual al elevului, depistarea șabloanelor de gândire și a stereotipurilor auditoriului, stabilirea eficienței predării matematicii în școli și a calității programelor școlare. Astfel, chiar în cazul unui eșec, nici elevul, nici pedagogul, nici părinții nu vor percepe acest rezultat drept unul nesatisfăcător și nefericit.

2. Modul interior de soluționare a problemelor olimpiadei

Expunerea în scris, dar și expunerea orală a rezolvărilor (audierea unui discurs calitativ, dar mai ales a unui necalitativ) reprezintă o muncă intelectual-metodică ce se înscrie organic în concepția unei olimpiade cu probe orale.

Se disting următoarele tipuri de soluții interioare:

1. soluțiile elevilor (forma relaxativă);
2. soluțiile pedagogilor (forma disipativă);
3. soluțiile membrilor juriului (forma distructivă).

Soluțiile elevilor își produc efectul, de regulă, imediat după olimpiadă. Elevul nu vede ca scop principal soluționarea problemei, ci modul de relatare a rezolvării, de aceea aceste momente servesc la reabilitarea elevului, compensarea pagubei morale suferite în urma olimpiadei, capacitatea de a se aprecia critic atât pe sine, cât și olimpiada, de a se pune în locul membrilor juriului. În practică, acest lucru arată că nu este important cât de adânc se rezolvă o problemă, ci cât de bine se menține contactul cu auditoriul.

Trebuie să înțelegem că forța opusă scopurilor numite mai sus, o reprezintă inerția intelectuală și inactivitatea majorității auditoriului, ca formă de manifestare a comportamentului șablonard la olimpiadă. Întrebările-capcană și, într-o oarecare măsură, „agresivitatea”, indică asupra oboselii, accentuând necesitatea de a anima relatarea, de a oferi soluțiilor un caracter mai individual. Acest fapt poate fi atins atât prin comentarii, cât și printr-o „cochetărie” cu auditoriul.

Soluțiile pedagogilor au un scop cu totul diferit. Spre deosebire de elev, care nu are experiență, pedagogul înțelege evenimentele inevitabile olimpiadei.

De aceea, el purcede spre surmontarea acestora, de regulă, cu o dispoziție critică. Profesorul, în principal, nu este interesat de probleme. El este influențat de simțul datoriei față de elevi și atras de posibilitatea de a obține câștiguri prin aplicarea problemelor respective. Aceste scopuri sunt acoperite de „masca socială” a auditoriului, care, pe de o parte, presupune un interes formal, iar, pe de altă parte, un interes critic la adresa organizatorilor.

Soluțiile juriului se deosebesc radical de cele prezentate anterior. În funcție de situație, acțiunile acestuia trebuie orientate spre argumentarea activității auditoriului și spre detectarea defectelor rezolvărilor-șablon.

3. Pregătirea preventivă

Organizatorii olimpiadei cu probe orale trebuie, înainte de toate, să se îngrijească din timp de multitudinea aspectelor legate de desfășurarea acesteia:

- să asigure suficiente locuri;
- să creeze condiții optime pentru a nu periclita munca elevilor;
- să includă în componența juriului un număr cât mai mare de profesioniști înalt calificați;
- să se asigure că fiecare membru al juriului are o viziune adecvată asupra celor ce urmează să se desfășoare, asupra categoriei de vârstă a participanților și asupra materialului în lucru.

4. Activitatea membrului juriului

Olimpiada cu probe orale presupune cerințe specifice pentru activitatea juriului. Obiectivitatea aprecierilor este determinată de relația critică dintre capacitatea elevului de a prezenta soluțiile și capacitatea membrilor juriului de a asculta și a estima expunerea acestuia, și nu o formă „reconstruită” pe baza propriilor idei sau păreri.

Prin urmare, olimpiada cu probe orale reprezintă în esență o nouă metodă de testare și de evaluare a cunoștințelor elevilor, care solicită noi tipuri de aptitudini pentru elevi, pedagogi, membri ai juriului etc.

1

Anul 2008

1.1 Clasa 5

5.1 Aflați cel mai mic și cel mai mare număr natural de 7 cifre nenule cu suma cifrelor 53.

5.2 Demonstrați inegalitatea:

$$\frac{1}{1005} + \frac{1}{1006} + \dots + \frac{1}{2007} + \frac{1}{2008} > \frac{1}{2}.$$

5.3 Suma a 10 numere naturale nenule este egală cu 54. Demonstrați că cel puțin 2 numere sunt egale.

5.4 Să se arate că nu există numere naturale x care verifică egalitatea:

$$x^2 + 2008 = 525^{2008}$$

1.2 Clasa 6

6.1 Aflați toate numerele naturale de două cifre care sunt de 5 ori mai mari decât suma cifrelor sale.

6.2 Nicolae cu fiul său și Petru cu fiul său au fost la pescuit. Nicolae a prins același număr de pești, ca și fiul său, dar Petru a prins de 3 trei ori mai mult, decât fiul său. În total au fost prinși 25 de peștișori. Se poate oare de aflat numele fiului lui Petru?

6.3 Există oare numere, produsul cifrelor cărora este egal cu 2008?

6.4 Rezolvați în $\mathbb{N}$ ecuația:

$$5^x + 5^y + 5^z = 151$$

1.3 Clasa 7

7.1 Aflați $n \in \mathbb{Z}$, pentru care:

$$k = \frac{10n - 4}{2n + 3} \in \mathbb{Z}.$$

7.2 Suma a două numere este egală cu 2, dar suma pătratelor lor este egală cu 3. Găsiți suma cuburilor și suma puterilor a patra a acestor două numere.

7.3 Mediana AM și înălțimea AH a triunghiului ABC împarte $\angle BAC$ în trei unghiuri egale. Găsiți unghiurile triunghiului ABC .

7.4 Pe tablă sunt scrise numerele 12 și 4. În fiecare zi elevul de serviciu șterge numerele scrise pe tablă și în locul lor scrie media lor armonică și media aritmetică. Găsiți produsul numerelor scrise pe tablă în ziua 2008 (media aritmetică se definește $\frac{a+b}{2}$, iar media armonică $\frac{2}{\frac{1}{a} + \frac{1}{b}}$).

1.4 Clasa 8

8.1 Arătați că pentru orice $x, y, z \in \mathbb{N}$ are loc egalitatea:

$$(-1)^{xy(x+y)} \cdot (-1)^{xz(x+z)} \cdot (-1)^{yz(y+z)} = 1$$

8.2 Rezolvați în $\mathbb{N}$ ecuația:

$$xyz + xy + yz + xz + x + y + z = 24$$

8.3 În trapezul $ABCD$ cu $AB \parallel CD$, $AD = AB + CD$. Dacă M este mijlocul lui BC , arătați că $AM \perp MD$.

8.4 Putem aranja numerele 1, 2, 3, ..., 11 pe un cerc astfel încât suma oricărui 2 numere vecine să fie un număr prim?

1.5 Clasa 9

9.1 Să se arate că ecuația $x^2 - 3y^2 = -1$ nu are soluții întregi.

9.2 Determinați mulțimea $A = \{n \in \mathbb{N} \mid \sqrt{2^n - 1} \in \mathbb{N}\}$.

9.3 Fie cercurile Γ_1 și Γ_2 tangente exterior în punctul F . Dreapta l este

tangentă la cercul Γ_2 în punctul A . Paralela la l este tangentă la cercul Γ_1 în B . Demonstrați că punctele A, B, F sunt coliniare.

9.4 Numărul 2^n are 30 de cifre. Să se arate că una din cifre se repetă de cel puțin 4 ori.

2008 Soluții

1.6 Clasa 5 Soluții

5.1 Cel mai mic număr este 1799999, iar cel mai mare 9999971.

5.2 Avem $\frac{1}{1005} > \frac{1}{2008}, \frac{1}{1006} > \frac{1}{2008}, \dots, \frac{1}{2008} = \frac{1}{2008}$. Prin adunare obținem:

$$\frac{1}{1005} + \frac{1}{1006} + \dots + \frac{1}{2007} + \frac{1}{2008} > \frac{1}{2008} + \frac{1}{2008} + \dots + \frac{1}{2008} + \frac{1}{2008} = \frac{1004}{2008} = \frac{1}{2}$$

5.3 Presupunem că toate numerele sunt diferite. Atunci suma lor este cel puțin egală cu suma celor mai mici numere naturale diferite, sau $54 \geq 1 + 2 + 3 + \dots + 9 + 10 = 55$, dar $54 < 55$, contradicție, deci cel puțin 2 numere sunt egale.

5.4 Observăm că numărul din membrul drept al egalității va avea ultima cifră 5, dar membrul stâng nu poate avea ultima cifră 5, deoarece x^2 poate avea ultimă cifră doar 0, 1, 4, 5, 6, 9. Deci nu există x , care îndeplinește egalitatea.

1.7 Clasa 6 Soluții

6.1 Avem $\overline{ab} = 5(a + b) \iff 10a + b = 5a + 5b \iff 5a = 4b \iff a = \frac{4}{5}b$. Rezultă că b se divide cu 5, deci $b = 5$, de unde obținem $a = 4$. Prin urmare, $ab = 45$.

6.2 Fie Nicolae a prins x peștișori, Petru $3y$ peștișori. Avem 3 cazuri:

- La pescuit au fost 4 oameni diferiți: Nicolae cu fiul său, și Petru cu fiul său. Atunci în total au fost prinși $x + x + 3y + y = 25 \iff 2(x + 2y) = 25$. Dar 25 nu este par, deci $x + 2y \notin \mathbb{N}$, contradicție.

- La pescuit au fost 3 oameni: Nicolae cu fiul său Petru, și fiul lui Petru. Atunci Nicolae a prins $3y$ peștișori și în total au fost prinși $3y + 3y + y = 25 \iff 7y = 25$. Dar 25 nu se divide cu 7, contradicție.

- La pescuit au fost 3 oameni: Petru cu fiul Nicolae, și fiul lui Nicolae. Atunci Nicolae a prins y peștișori și în total au fost prinși $3y + y + y = 25 \iff y = 5$. Deci numele fiului lui Petru este Nicolae.

6.3 Fie $P(n)$ produsul cifrelor. Atunci $P(n) = 2008 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 251$. Deoarece

251 este prim, el nu poate fi scris ca produs de câteva cifre, contradicție.

6.4 Putem presupune că $x \leq y \leq z$, deoarece pentru orice soluție (x, y, z) permutările sale tot sunt soluții. Fiindcă 151 nu este divizibil cu 5, atunci unul din termeni trebuie să fie egal cu 1, deci $5^x = 1 \Leftrightarrow x = 0$. Atunci $5^y + 5^z = 150$ și $y, z \in \mathbb{N}$. Rezultă $5^y < 150 \Leftrightarrow y \in \{1; 2; 3\}$. Pentru $y = 1 \Rightarrow 5^z = 145 \Rightarrow z \notin \mathbb{N}$. Dacă $y = 2$ atunci $5^z = 125 \Rightarrow z = 3 \Leftrightarrow (x, y, z) = (0, 2, 3)$. Pentru $y = 3$ obținem $5^z = 25 \Rightarrow z = 2$, dar $z \geq y$. Deci soluțiile sunt $(0, 2, 3), (0, 3, 2), (2, 0, 3), (2, 3, 0), (3, 0, 2)$ și $(3, 2, 0)$.

1.8 Clasa 7 Soluții

7.1 Observăm că:

$$k = \frac{10n - 4}{2n + 3} = \frac{10n + 15 - 19}{2n + 3} = \frac{5(2n + 3) - 19}{2n + 3} = 5 - \frac{19}{2n + 3} \Rightarrow \frac{19}{2n + 3} \in \mathbb{Z}$$

Rezultă că $2n + 3 \mid 19$, deci $2n + 3 \in \{-1, -19, 1, 19\}$, adică $n \in \{-2, -11, -1, 8\}$.

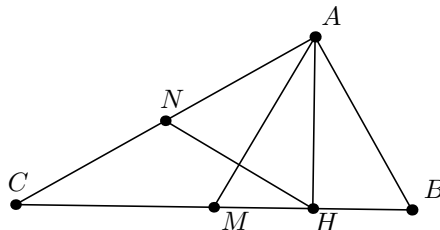
7.2 Se cunoaște $a + b = 2$ și $a^2 + b^2 = 3$. Atunci

$$(a + b)^2 = 4 \Leftrightarrow (a^2 + b^2) + 2ab = 4 \Rightarrow ab = 1/2.$$

$$\text{Prin urmare, } a^3 + b^3 = (a + b)(a^2 + b^2 - ab) = 2 \cdot (3 - \frac{1}{2}) = 2 \cdot \frac{5}{2} = 5$$

$$\text{Si } a^4 + b^4 = (a^4 + b^4 + 2a^2b^2) - 2a^2b^2 = (a^2 + b^2)^2 - 2a^2b^2 = 9 - 2 \cdot \frac{1}{4} = 8,5$$

7.3 Cum AH este atât bisectoare cât și înălțime în $\triangle AMB \Rightarrow \triangle AMB$ este isoscel și $MH = HB$. Fie $CB = 4a$, atunci cum M este mijlocul lui $CB \Rightarrow CM = 2a$, iar $MH = HB = a$. Din teorema bisectoarei în $\triangle CAH$ obținem că $\frac{AC}{CH} = \frac{CM}{MH} = \frac{2a}{a} = 2 \Rightarrow AC = 2CH$. Fie N mijlocul segmentului AC , respectiv cum $\triangle CAH$ este dreptunghic rezultă că $HN = CN = NA = AH \Rightarrow \triangle NAH$ este echilateral. După aceasta putem ușor calcula fiecare unghi al $\triangle ABC$ și obținem $\angle A = 90^\circ$, $\angle B = 60^\circ$, $\angle C = 30^\circ$.

7.4 Observăm că $\frac{2}{\frac{1}{a} + \frac{1}{b}} \cdot \frac{a+b}{2} = \frac{2ab(a+b)}{2(a+b)} = ab$, deci produsul numerelor este mereu egal cu produsul mediei armonice și aritmetice $\Rightarrow$ produsul numerelor scrise pe tablă este constant. Deci și produsul numerelor scrise pe tablă în ziua 2008 este egal cu $4 \cdot 12 = 48$.

1.9 Clasa 8 Soluții

8.1 Vom demonstra că pentru orice $p, q \in \mathbb{N}$, $pq(p+q)$ este par. Într-adevăr, dacă cel puțin unul din numerele p, q este par, atunci produsul $pq(p+q)$ este de asemenea par. Dacă ambele p și q sunt impare atunci $pq(p+q)$ este iarăși par deoarece $p+q$ par. Prin urmare:

$$(-1)^{xy(x+y)} \cdot (-1)^{xz(x+z)} \cdot (-1)^{yz(y+z)} = 1 \cdot 1 \cdot 1 = 1$$

8.2 Avem

$$xyz + xy + yz + xz + x + y + z + 1 = 25$$

$$x(yz + y + z + 1) + (yz + y + z + 1) = 25$$

$$(x+1)(yz+1) + (z+1) = 25$$

$$(x+1)(z+1)(y+1) = 25 \cdot 1 \cdot 1 = 5 \cdot 5 \cdot 1$$

Obținem tripletele $(x, y, z) \in \{(0, 0, 24); (0, 24, 0); (24, 0, 0); (0, 4, 4); (4, 0, 4); (4, 4, 0)\}$

8.3 Ducem linia mijlocie MN , $N \in AD$. $MN = \frac{AB+CD}{2}$ și $AN = \frac{1}{2}AD = \frac{AB+CD}{2}$, deci $MN = AN = \frac{1}{2}AD \Leftrightarrow \angle AMD = 90^\circ$.

8.4 Observăm că în total avem 5 numere pare, și 6 impare, deci cum nu vom aranja numerele pe cerc, întotdeauna vom avea 2 numere consecutive impare și suma lor va fi un număr par, mai mare ca 2, deci nu va prim, contradicție.

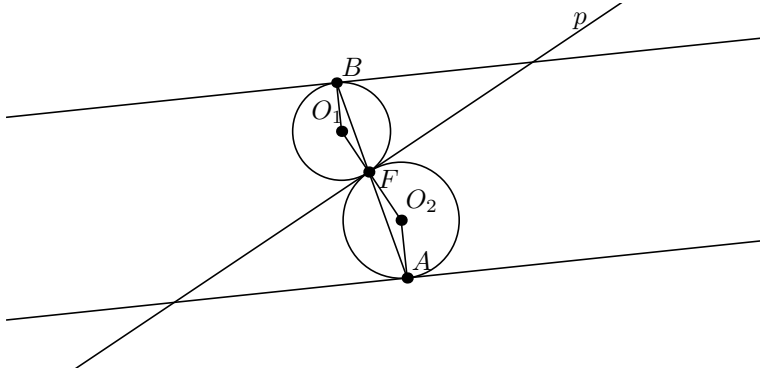
1.10 Clasa 9 Soluții

9.1 Analizând cazurile $x = 3k$, $3k \pm 1$ obținem x^2 poate avea doar forma $3p, 3p+1$. Atunci $x^2 - 3y^2$ poate da doar resturile 0 sau 1 modulo 3, dar -1 da restul 2, contradicție, deci ecuația nu are soluții întregi.

9.2 Avem $2^n - 1 = p^2$. Pentru $n = 0$, $2^n - 1 = 0$. Pentru $n = 1$, $2^n - 1 = 1$. Dacă $n \geq 2$, atunci $4 \mid 2^n$, deci $2^n - 1 = 4k + 3 = p^2$, dar $p^2 \in \{4k, 4k+1\}$. Obținem $A = \{0, 1\}$

9.3 Fie dreapta p - tangentă la ambele cercuri în F. $\angle O_1FO_2 = 90^\circ + 90^\circ =$

180, deci punctele O_1, F, O_2 sunt coliniare. O_1B și O_2A sunt perpendiculare la două drepte paralele, deci $O_1B \parallel O_2A \Leftrightarrow \angle BO_1F = \angle AO_2F$. Triunghiurile $\triangle BO_1F$ și $\triangle AO_2F$ sunt isoscele și au un unghi egal, deci $\triangle BO_1F \sim \triangle AO_2F \Rightarrow \angle O_1FB = \angle AFO_2$. Fiindcă punctele O_1, F, O_2 sunt coliniare, rezultă că și punctele A, B, F sunt coliniare.

9.4 Presupunem că nici o cifră nu se repetă de cel puțin 4 ori. Atunci fiecare cifră se repetă fix de 3 ori, deci suma cifrelor se divide cu 3, rezultă că și numărul 2^n se divide cu 3, contradicție.

2

Anul 2009

2.1 Clasa 5

5.1 Fie a, b, c cifre ale sistemului zecimal. Dacă $\overline{aa} + \overline{bb} + \overline{cc} = 99$, să se demonstreze că numărul $\overline{abc}$ este divizibil cu 9.

5.2 Aflați numerele de trei cifre $\overline{abc}$ pentru care $a \cdot b \cdot c = 6$.

5.3 Într-un vas cu fructe sunt de 3 ori mai multe prune decât mere. La masă sunt 4 persoane. Fiecare dintre ele își ia pe farfurie câte un măr și o prună. Ramân în vas de 4 ori mai multe prune decât mere. Câte prune și câte mere erau la început?

5.4 Aveți 9 monede, dintre care una este mai ușoară. Dacă dispuneți de o balanță, cum puteți identifica moneda mai ușoară prin cel mult două cântăriri?

2.2 Clasa 6

6.1 Să se arate că pentru orice cifre a și b numărul $\overline{abaaba}$ este divizibil cu 1001.

6.2 Se divide oare numărul $1000^{2009} + 100^{200} + 10^9 + 2$ la 9?

6.3 Aveți 9 monede, dintre care una este mai ușoară. Dacă dispuneți de o balanță, cum puteți identifica moneda mai ușoară prin cel mult două cântăriri?

6.4 Găsiți x , știind că toate șirurile verticale sunt scrise după aceeași legitate.

Col1	Col2	Col3	Col4	Col5
12	7	2	2	4
18	315	7	2	8
3	x	7	2	4

2.3 Clasa 7

7.1 Există oare numere naturale x, y și z , ce satisfac ecuația $28x + 30y + 31z = 365$?

7.2 Demonstrați că numărul $2^{10} + 5^{12}$ este compus.

7.3 Să se rezolve în numere prime ecuația:

$$11a + 42b + 49c + 525d = 2009$$

7.4 Să se arate cum un patrulater poate fi tăiat în trei trapezuri.

7.5 Fiecare punct al planului este colorat în alb sau negru. Să se arate că există o infinitate de segmente de lungime 2009, vârfurile cărora au aceeași culoare.

7.6 Pe tablă este scris numărul 141. În fiecare zi cifrele numărului de pe tablă se înmulțesc și se adaugă la numărul acesta sau se scad din el (iar rezultatul se scrie în locul numărului inițial). Demonstrați că numărul 141 nu va apărea pe tablă niciodată.

2.4 Clasa 8

8.1 Fie $x = \frac{111110}{111111}, y = \frac{222221}{222223}, z = \frac{333331}{333334}$. Să se scrie numerele x, y și z în ordinea crescătoare.

8.2 Funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ satisface următoarele condiții:

(1) $f(2) = f(3) + f(4)$

(2) $f(x-1) + f(x) + f(x+1) = 0$, pentru orice $x \in \mathbb{R}$ Să se calculeze $f(2009)$.

8.3 Să se demonstreze că nu există numere naturale nenule a și b ce satisfac relația:

$$a^3 + a^2b + ab^2 + b^3 = 2009$$

8.4 Fie $ABCD$ un paralelogram și M, N mijloacele laturilor BC și CD . Să se demonstreze că semgentele AM și AN împart diagonala BD în trei părți congruente.

8.5 Demonstrați că pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$ numerele $n(n+1)$ și $(n-1)^2$ au diferite sume de cifre.

8.6 Să se rezolve în $\mathbb{R} \times \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ sistemul de ecuații:

$$\begin{cases} \frac{2x-y+z-1}{2x-y+z} - \frac{1}{x+y+z} + \frac{2}{x+y-z} = \frac{3}{4} \\ \frac{1}{2x-y+z} - \frac{x+y+z+1}{x+y+z} + \frac{1}{x+y-z} = \frac{1}{4} \\ \frac{2}{2x-y+z} + \frac{4}{x+y+z} + \frac{x+y-z+2}{x+y-z} = 5 \end{cases}$$

2009 Soluții

2.5 Clasa 5 Soluții

5.1 Rescriem egalitatea dată ca

$$(10a+a) + (10b+b) + (10c+c) = 99 \Leftrightarrow 11(a+b+c) = 99.$$

Rezultă că $a+b+c=9$. Din faptul că $9 \mid a+b+c$, și obținem că $9 \mid \overline{abc}$.

5.2 Avem $abc = 6 = 1 \cdot 2 \cdot 3 = 1 \cdot 1 \cdot 6$.

Obținem soluțiile $\overline{abc} \in \{123, 132, 213, 231, 312, 321, 116, 161, 611\}$.

5.3 Notând numărul inițial de mere cu x , iar numărul inițial de prune cu y obținem relațiile $y = 3x$ și $y - 4 = 4(x - 4)$. Rezolvând sistemul obținem $x = 12, y = 36$.

5.4 Împărțim monedele în trei grupe câte 3 monede în fiecare. În fiecare grup cântărim două din ele. Dacă una este mai ușoară atunci o alegem pe ea, dacă nu, alegem din fiecare grup pe moneda necântărită. Din grupul ales cântărim două monede. Dacă este una mai ușoară atunci ea este falsă, dacă nu, atunci moneda falsă este cea rămasă.

2.6 Clasa 6 Soluții

6.1 Avem $\overline{abaaba} = 1000 \cdot \overline{aba} + \overline{aba} = 1001 \cdot \overline{aba}$.

6.2 Observăm că $100\dots 00^n - 1 = 9999\dots 99 = 9p$. Deci

$$1000^{2009} + 100^{200} + 10^9 + 2 = (9a+1) + (9b+1) + (9c+1) + 2 = 9(a+b+c) + 5.$$

Evident că numărul acesta nu se divide cu 9.

6.3 Vezi problema 5.4.

6.4 Observăm că numărul din mijloc este egal cu semiprodusul celorlalte două, deci $315 = \frac{7x}{2}$, de unde $x = 90$.

2.7 Clasa 7 Soluții

7.1 Da. Avem $30(x + y + z) - 2x + z = 365$. Ecuația are multe soluții, noi alegem $x + y + z = 12$, atunci $z - 2x = 5$. Un exemplu ar fi $(x, y, z) = (1, 4, 7)$. Notă. Observați că x, y, z pot fi tratate ca numărul de luni cu 28, 30, 31 de zile într-un an cu 365 de zile.

7.2 Avem $2^{10} + 5^{12} = (2^5)^2 + (5^6)^2 + 2 \cdot 2^5 \cdot 5^6 - 2^6 \cdot 2^5 = (2^5 + 5^6)^2 - (2^3 \cdot 5^3)^2 = (2^5 + 5^6 + 2^3 \cdot 5^3)(2^5 + 5^6 - 2^3 \cdot 5^3)$, care este evident un număr compus.

7.3 Deoarece 42, 49, 525 și 2009 se divid cu 7, obținem că $a : 7$, de unde $a = 7$. Atunci:

$$11 \cdot 7 + 42b + 49c + 525d = 2009 \Leftrightarrow 6b + 7c + 75d = 276$$

Din 6, 75, 276 $:3$, obținem că $c : 3 \Rightarrow c = 3$, de unde

$$6b + 7 \cdot 3 + 75d = 276 \Leftrightarrow 2b + 25d = 85.$$

Analog, obținem că $b = 5$, de unde $d = 3$. În final am obținut soluția unică $(a, b, c, d) = (7, 5, 3, 3)$

7.4 Fie patrulaterul $ABCD$. Alegem un punct X în interiorul patrulaterului, astfel încât $XA \parallel BC$. Considerăm pe laturile BC și CD punctele Z și Y , astfel încât $XZ \parallel CD$ și $XY \parallel AD$. Obținem trei trapezuri $AXZB, XZCY$ și $XYDA$.

7.5 Considerăm un triunghi echilateral cu latura 2009. Evident, din trei vârfuri ale triunghiului există două de aceeași culoare și distanța între ele este egală cu 2009. Rămâne să mai observăm că există o infinitate de triunghiuri echilaterale în plan, deci și numărul segmentelor este infinit.

7.6 Putem obține următoarele numere $141 \rightarrow \{137, 145\}$. Din 145 nicio dată nu vom putea obține 141 deoarece toate numerele obținute din 145 vor divizibile cu 5 (și numărul și produsul cifrelor sunt divizibile cu 5). Dar $137 \rightarrow \{116, 158\}$ și toate numerele obținute din aceste două vor pare.

2.8 Clasa 8 Soluții

8.1

$$x = \frac{111110}{111111} = 1 - \frac{1}{111111}$$

$$y = \frac{222221}{222223} = 1 - \frac{2}{222223} = 1 - \frac{1}{111111 + \frac{1}{2}}$$

$$z = \frac{333331}{333334} = 1 - \frac{3}{333334} = 1 - \frac{1}{111111 + \frac{1}{3}}$$

Deoarece $\frac{1}{111111 + \frac{1}{2}} \leq \frac{1}{111111 + \frac{1}{3}} \leq \frac{1}{111111}$. Obținem $x \leq z \leq y$.

8.2 Din (2) pentru $x = 3$ obținem:

$$f(2) + f(3) + f(4) = 0 \Leftrightarrow 2f(2) = 0 \Leftrightarrow f(2) = 0 \quad (*)$$

Pentru $x = y$ și $x = y + 1$ din (2) obținem

$$f(y - 1) + f(y) + f(y + 1) = 0 \quad (3)$$

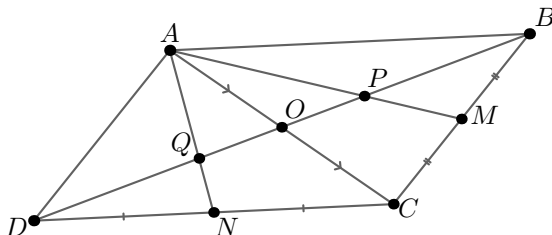
$$f(y) + f(y + 1) + f(y + 2) = 0 \quad (4)$$

Scădem din (4) relația (3) și obținem $f(y - 1) = f(y + 2)$, de unde, înlocuind $y - 1$ cu z obținem $f(z) = f(z + 3)$. Deci funcția f este periodică cu perioada 3, de unde

$$0 = f(2) = f(5) = f(8) = \dots = f(2 + 1340 \cdot 3) = f(2009)$$

8.3 Avem $a^3 + a^2b + ab^2 + b^3 = a^2(a + b) + b^2(a + b) = (a^2 + b^2)(a + b)$. Evident $a^2 + b^2 > a + b$ și $a + b > 1$. Observăm că $2009 = 287 \cdot 7 = 49 \cdot 41$. Deci $(a^2 + b^2, a + b) = (287, 7) = (49, 41)$. Rezolvând în fiecare caz ecuațiile de gradul doi obținem că ecuația inițială nu are soluții naturale.

8.4 Notăm cu P, O și Q intersecțiile segmentelor AM, AC și AN cu diagonala BD . În triunghiul ABC , BO și AM sunt mediane, deci P este centrul de greutate, de unde obținem $BP = 2PO = \frac{1}{3}BD$. Analog obținem $QD = \frac{1}{3}BD$. Prin urmare, $BP = PQ = OD = \frac{1}{3}BD$.

8.5 Din numerele $n - 1, n$ și $n + 1$ doar unul se divide cu 3, de unde obținem că din numerele $n(n + 1)$ și $(n - 1)^2$ unul se divide cu 3, iar celălalt nu, de unde rezultă că aceste numere nu pot avea aceeași sumă de cifre, deoarece ele dau resturi diferite *modulo* 3.

8.6 Notăm $a = \frac{1}{2x-y+z}$, $b = \frac{1}{x+y+z}$, $c = \frac{1}{x+y-z}$. Atunci obținem sistemul echivalent:

$$\begin{cases} (1 - a) - b + 2c = \frac{3}{4} \\ a - (1 + b) + c = \frac{1}{4} \\ 2a + 4b + (1 + 2c) = 5 \end{cases} \iff \begin{cases} 4a + 4b - 8c = 1 \\ 4a - 4b + 4c = 5 \\ a + 2b + c = 2 \end{cases}$$

Obținem: $a = 1, b = \frac{1}{4}, c = \frac{1}{2}$. Rezolvând sistemul

$$\begin{cases} 2x - y + z = 1 \\ x + y + z = 4 \\ x + y - z = 2 \end{cases}$$

găsim soluțiile $x = 1, y = 2, z = 1$.

3

Anul 2010

3.1 Clasa 5

5.1 Împărțiți mulțimea $\{1, 2, 9, 25, 49, 64\}$ în două submulțimi, astfel încât suma elementelor din fiecare submulțime să fie egală.

5.2 Arătați cum putem aranja 24 de scaune în 6 rânduri câte 5 scaune în fiecare.

5.3 Diferența a două numere a fost înmulțită la produsul acestor numere. Putea oare să se obțină numărul 200920102011 ?

5.4 Să se afle toate numerele de patru cifre $\overline{abcd}$ care satisfac relația:

$$\overline{abcd} + \overline{bcd} + \overline{cd} + \overline{d} = 2010$$

3.2 Clasa 6

6.1 Arătați că pentru orice $x, y, z \in \mathbb{N}$ are loc egalitatea

$$(-1)^{xy(x+y)} \cdot (-1)^{xz(x+z)} \cdot (-1)^{yz(y+z)} = 1$$

6.2 Arătați cum putem aranja 24 de scaune în 6 rânduri câte 5 scaune în fiecare.

6.3 Să se afle toate numerele de patru cifre $\overline{abcd}$ care satisfac relația:

$$\overline{abcd} + \overline{bcd} + \overline{cd} + \overline{d} = 2010$$

6.4 Într-o cutie se află 28 de baloane roșii, 20 verzi, 20 albastre, 10 albe, 10 negre și 12 galbene. Care este numărul minim de baloane ce trebuie scoase, astfel încât cel puțin 15 baloane printre acestea să aibă aceeași culoare?

3.3 Clasa 7

7.1 Demonstrați că pentru orice $n \in \mathbb{N}$ are loc inegalitatea:

$$n \left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n} \right) \geq (n+1) \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n+1} \right)$$

7.2 Demonstrați că ecuația $x^{2009} = x^{2010} + 1$ nu are soluții reale.

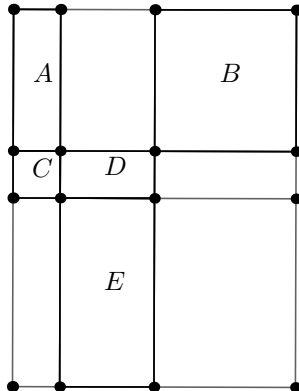
7.3 Demonstrați că $10^k + 10^l \div 11$ ($k, l \in \mathbb{N}$) dacă și numai dacă k și l au parități diferite.

7.4 Aveți la dispoziție o riglă dublă (cu două laturi paralele). Având un unghi dat, construiți bisectoarea cu ajutorul acestei rigle.

7.5 Într-o școală sunt 17 clase. Fiecare elev dintr-o clasă cunoaște exact câte un elev din celelalte clase. Demonstrați că numărul elevilor este același în toate clasele. (Dacă A îl cunoaște pe B , atunci B îl cunoaște pe A)

3.4 Clasa 8

8.1 Dreptunghiul X este împărțit în 9 dreptunghiuri ca în desen. Aria dreptunghiului A este egală cu 3, dreptunghiului B cu 9, lui C cu 1, lui D cu 2 și lui E cu 8. Aflați aria dreptunghiului X .

8.2 Se consideră n numere întregi. Produsul oricărui dintre aceste numere cu suma celorlalte mărită cu 1 se divide cu suma tuturor numerelor. Demonstrați că suma pătratelor a acestor numere se divide cu suma numerelor.

8.3 Putem oare scrie cifrele de la 1 la 9 într-o ordine, astfel încât pentru orice număr natural $K \leq 9$ suma primelor K cifre se divide cu K ?

8.4 Pentru orice numere reale x și y să se demonstreze inegalitatea:

$$x^2 + y^2 + 1 \geq x + y + xy$$

8.5 Punctele P, Q, R, S sunt mijloacele laturilor AB, BC, CD, AD respectiv ale patrulaterului convex $ABCD$. Punctul M se află în interiorul patrulaterului, astfel încât $APMS$ este paralelogram. Demonstrați că $CRMQ$ este de asemenea paralelogram.

8.6 Arătați că:

(i) *nu putem* pune în vârfurile unui cub 8 numere distincte din mulțimea $\{0, 1, 2, 3, \dots, 11, 12\}$ astfel încât suma numerelor din oricare două vârfuri unite printr-o muchie a cubului să fie divizibilă cu 2.

(ii) *putem* pune în vârfurile unui cub 8 numere distincte din mulțimea $\{0, 1, 2, 3, \dots, 11, 12\}$ astfel încât suma numerelor din oricare două vârfuri unite printr-o muchie a cubului să fie divizibilă cu 3.

3.5 Clasa 9

9.1 Notăm cu $S(n)$ suma cifrelor unui număr natural n . Să se rezolve în numere naturale:

$$S(2010^0) + S(2010^1) + S(2010^2) + S(2010^3) + \dots + S(2010^x) = 3^x$$

9.2 Să se afle toate polinoamele P cu coeficienți reali, astfel încât pentru orice x pozitiv are loc relația:

$$P(3x) + P(4x) = P(5x)$$

9.3 Se consideră n numere întregi. Diferența dintre oricare din aceste numere și produsul celorlalte $n - 1$ numere se divide cu n . Arătați că suma pătratelor a acestor numere se divide cu n .

9.4 Pe latura AC a triunghiului ascuțitunghic ABC se consideră punctul D . Mediana AM intersectează înălțimea CH și segmentul BD în punctele N , respectiv K . Dacă $AK = BK$, demonstrați că $AN = 2KM$.

9.5 Se consideră trei numere reale pozitive distincte. Arătați că le putem nota a, b și c astfel încât să aibă loc inegalitatea:

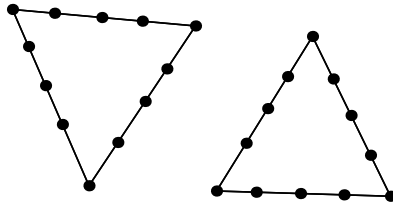
$$\frac{a}{b} + \frac{b}{c} > \frac{a}{c} + \frac{c}{a}$$

2010 Soluții

3.6 Clasa 5 Soluții

5.1 Suma tuturor numerelor este egală cu 150, deci fiecare submulțime trebuie să aibă suma elementelor egală cu 75. Este ușor de observat că submulțimile $\{2, 9, 64\}$ și $\{1, 25, 49\}$ satisfac cerința.

5.2 Orice configurație ce respectă condiția este corectă. Una dintre soluții poate fi următoarea:

5.3 Demonstrăm că $ab(a - b)$ este întotdeauna un număr par. Într-adevar, dacă cel puțin unul din numere este par atunci $ab(a - b)$ este de asemenea par; dacă ambele numere sunt impare atunci diferența lor este pară, deci $ab(a - b)$ este iarăși par. Primim contradicție deoarece numărul 200920102011 este impar. Deci, răspunsul este nu.

5.4 Rescriem egalitatea.

$$(1000a + 100b + 10c + d) + (100b + 10c + d) + (10c + d) + d = 2010 \Rightarrow$$

$$1000a + 200b + 30c + 4d = 2010 \iff 500a + 100b + 15c + 2d = 1005$$

Dacă $a \geq 3$, atunci $500a \geq 1500$, imposibil. Dacă $a = 2$ atunci $100b + 15c + 2d = 5$, nu sunt soluții. Dacă $a = 1$ atunci $100b + 15c + 2d = 505$. Analizând cazurile $b \in \{1, 2, 3, 4, 5\}$, aflăm soluția $\overline{abcd} = 1470$.

3.7 Clasa 6 Soluții

6.1 Dacă cel puțin unul din numerele x, y este par atunci $xy(x + y)$ este de asemenea par; dacă ambele numere sunt impare atunci suma lor este

pară, deci $xy(x+y)$ este iarăși par. Prin urmare, $(-1)^{xy(x+y)} = 1$. Analog, $(-1)^{yz(y+z)} = 1$ și $(-1)^{zx(z+x)} = 1$. Prin urmare produsul lor este 1.

6.2 Vezi problema 5.2.

6.3 Vezi problema 5.4.

6.4 Să găsim numărul maxim de bile care pot fi scoase astfel încât să nu avem scoase 15 bile de aceeași culoare. În așa caz ar trebui să scoatem câte 14 bile de fiecare culoare, dar sunt culori cu care sunt colorate mai puțin de 14 bile, deci luăm numărul cel mai mare de bile de aceeași culoare mai mic sau egal decât 14, și astfel obținem că numărul maxim de bile ce pot fi scoase astfel ca să nu avem 15 bile de aceeași culoare, și anume: $14+14+14+10+10+12 = 74$, iar dacă mai scoatem încă o bilă aceasta va fi neapărat sau roșie, sau verde, sau albastră, deci sigur vom avea 15 bile de aceeași culoare după ce scoatem $74 + 1 = 75$ bile.

3.8 Clasa 7 Soluții

7.1 Avem:

$$n\left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}\right) \geq (n+1)\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n+1}\right) \iff$$

$$n + n\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}\right) \geq 1 + n\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}\right) + \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}\right) \iff$$

$$n \geq 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}.$$

Ultima inegalitate se obține prin adunarea inegalităților $1 \geq 1, 1 \geq \frac{1}{2}, \dots, 1 \geq \frac{1}{n}$.

7.2 Avem $x^{2009} = x^{2010} + 1 > 0$, deci $x > 0$. În plus, $x^{2009} = x^{2010} + 1 > x^{2010}$, deci $x < 1$. Atunci $x^{2010} + 1 = x^{2009} < 1$, contradicție.

7.3 Avem $10^k + 10^l = 100..10..0$. Dacă $100..10..0 \div 11$, atunci, după criteriul de divizibilitate la 11, suma cifrelor de pe pozițiile impare este egală cu suma cifrelor de pe pozițiile pare; deoarece avem doar zerouri și doi de 1, aceste două unități trebuie să se afle pe poziții cu parități diferite. Dacă k și l au parități diferite, atunci suma cifrelor de pe pozițiile impare este egală cu suma cifrelor de pe pozițiile pare, deci $10^k + 10^l \div 11$.

7.4 Fie unghiul $\angle BAC$. Cu ajutorul riglei ducem câte o paralelă la laturile unghiului. Obținem un paralelogram cu vârful A . Însă, paralelogramul acesta are înălțimi egale, deci este romb. Diagonala dusă din vârful A este bisectoarea unghiului $\angle BAC$.

7.5 Alegem două clase la întâmplare și le numim clasa A și clasa B . Presupunem că ele au număr diferit de elevi, fie în clasa A mai puțini elevi. În clasa B sunt mai mulți elevi, iar fiecăruia trebuie să îi corespundă câte un elev din clasa A . Deoarece în clasa B sunt mai mulți elevi, obținem că în clasa A sunt elevi ce cunosc mai mulți elevi din clasa B , deci am obținut contradicție, de unde obținem că în aceste clase este același număr de elevi. Astfel luând o clasă și comparând numărul de elevi din aceasta cu cel al elevilor din celelalte 16 clase obținem că în toate clasele trebuie să fie același număr de elevi.

3.9 Clasa 8 Soluții

8.1 Notăm lungimile segmentelor pe orizontală cu a, b, c și celor pe verticală cu d, e, f . Atunci avem $ad = 3$, $cd = 9$, $ae = 1$, $be = 2$, $bf = 8$.

$$bd = \frac{abde}{ae} = \frac{(ad) \cdot (be)}{ae} = 6 \quad ce = \frac{bcde}{bd} = \frac{(be) \cdot (cd)}{bd} = 3$$

$$af = \frac{abef}{be} = \frac{(ae) \cdot (bf)}{be} = 4 \quad cf = \frac{bcef}{be} = \frac{(bf) \cdot (ce)}{be} = 12$$

Aria dreptunghiului X este egală cu $ad + bd + cd + ae + be + ce + af + bf + cf = 3 + 6 + 9 + 1 + 2 + 3 + 4 + 8 + 12 = 48$.

8.2 Notăm suma numerelor cu S . Notăm numerele cu a_i pentru toate $i \in \{1, \dots, n\}$ Avem:

$$a_i(S - a_i + 1) \dot{:} S \Leftrightarrow a_i \cdot S - (a_i^2 - a_i) \dot{:} S \Leftrightarrow a_i^2 - a_i \dot{:} S$$

Sumând aceste relații pentru $i \in \{1, \dots, n\}$ și notând cu S_2 suma pătratelor acestor numere, obținem că $S_2 - S \dot{:} S$, adică $S_2 \dot{:} S$.

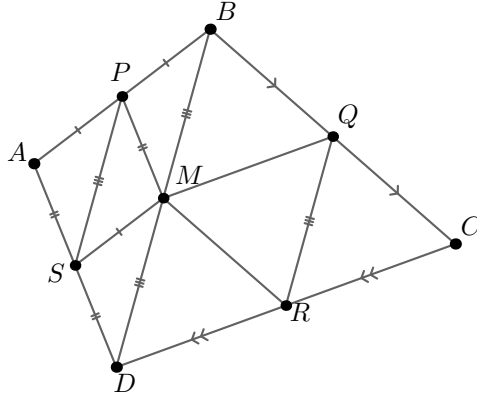
8.3 Presupunem că răspunsul este da. Începem de la sfârșit. Notăm cifrele cu $a_1, a_2 \dots a_9$. Suma lor este 45. Deci, pentru $K = 9$ adevărat. Pentru $K = 8$, $45 - a_9 \dot{:} 8$, unica variantă posibilă $a_9 = 5$. Atunci, pentru $K = 7$, $45 - 5 - a_8 \dot{:} 7$. Iarăși, unica variantă posibilă e $a_8 = 5$, însă $a_9 = 5$, contradicție.

8.4 Înmulțind cu 2 și grupând, obținem o inegalitate echivalentă:

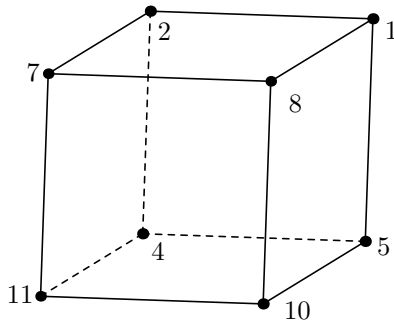
$$(x - y)^2 + (x - 1)^2 + (y - 1)^2 \geq 0$$

8.5 Cum $APMS$ - paralelogram, $SD = AS = PM$ și $PM \parallel SD$, rezultă că

$PSMD$ deasemenea este paralelogram, respectiv $PS \parallel MD$ și $PS = MD$ (1). Analog $PSMB$ - paralelogram, iar $PS \parallel BM$, $PS = BM$ (2). Combinând relațiile (1) și (2) obținem că $MD \parallel PS \parallel MB \Rightarrow D, M, B$ - coliniare, iar M e mijlocul segmentului DB . Cum M și Q - mijloacele segmentelor BD și BC $\Rightarrow \Rightarrow QM$ - linie mijlocie în $\triangle DBC$, respectiv $QM \parallel RC$ și $QM = RC \Rightarrow MQCR$ - paralelogram.

8.6 (i) Ca suma să fie divizibilă cu 2, numerele trebuie să aibă aceeași paritate. Astfel, obținem că toate 8 numere scrise în vârfurile cubului trebuie să aibă aceeași paritate, însă avem 7 numere pare și 6 impare, contradicție.
 (i) Ca suma să fie divizibilă cu 3 numerele trebuie să se dividă la 3 sau să aibă resturile 1 și 2 modulo 3. Dacă cel puțin un număr se divide cu 3 atunci toate se divid, însă nu avem 8 numere divizibile cu 3. Deci fiecare număr e congruent sau cu 1 sau cu 2 modulo 3.

3.10 Clasa 9 Soluții

9.1 Pentru $i \geq 1$, 2010^i se divide cu 3, deci și suma cifrelor se divide cu 3. Pentru $x > 0$, partea stângă dă restul 1 modulo 3, iar partea dreaptă se divide cu 3. Deci $x = 0$ unica soluție.

9.2 Presupunem că gradul polinomului este n .

Scriem $P(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$. Atunci pentru orice $x > 0$:

$$a_n x^n (3^n + 4^n) + \dots + a_1 x (3 + 4) + a_0 (1 + 1) = a_n x^n \cdot 5^n + \dots + a_1 x \cdot 5 + a_0$$

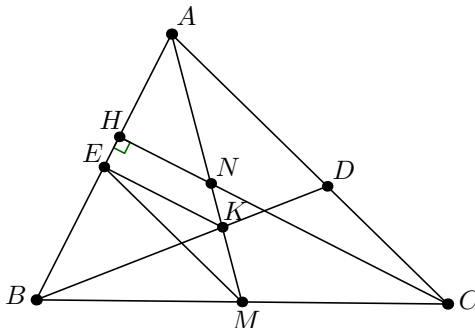
Deoarece relația are loc pentru orice x , coeficienții respectivi pe lângă x^i trebuie să fie egali, deci $a_i (3^i + 4^i) = a_i \cdot 5^i, 0 \leq i \leq n$. Dacă $a_i \neq 0$ atunci $3^i + 4^i = 5^i$. Rescriem ca $\frac{3^i}{5^i} + \frac{4^i}{5^i} = 1$ Partea stângă este descrescătoare, iar dreapta constantă, deci ecuația are o soluție unică. Observăm că 2 este soluție. Deci $P(x) = ax^2, \forall a \in \mathbb{R}$

9.3 Notăm produsul numerelor cu P . Notăm numerele cu a_i pentru toate $i \in \{1, \dots, n\}$. Avem:

$$\frac{P}{a_i} - a_i \div n \Leftrightarrow \frac{P - a_i^2}{a_i} \div n \Leftrightarrow P - a_i^2 \div n$$

Sumând aceste relații pentru $i \in \{1, \dots, n\}$ și notând cu S_2 suma pătratelor acestor numere, obținem că: $nP - S_2 \div n$, adică $S_2 \div n$.

9.4 Trasăm $KE \perp AB, E \in (AB)$. Atunci $KE \parallel CH$ și $AE = EB$, deoarece triunghiul $\triangle AKB$ este isoscel. Rezultă că EM este linie mijlocie în triunghiul $\triangle ABC$ și $EM \parallel AC, EM = \frac{1}{2}AC$. Cum $EK \parallel CH \Rightarrow \angle EKM \equiv \angle ANC$ (1), iar cum $EM \parallel AC \Rightarrow \angle EMK \equiv \angle NAC$. Respectiv din relațiile (1) și (2) obținem că $\triangle CNA \sim \triangle EKM \Rightarrow \frac{NA}{KM} = \frac{CA}{EM} = 2$.

9.5 Fie numerele x, y, z . Presupunem că oricum nu am nota aceste numere cu a, b și c inegalitatea cerută nu are loc niciodată. Atunci $\frac{a}{b} + \frac{b}{c} \leq \frac{a}{c} + \frac{c}{a}$. Scriind toate 6 inegalități posibile:

$$\frac{x}{y} + \frac{y}{z} \leq \frac{x}{z} + \frac{z}{x}, \quad \frac{z}{y} + \frac{y}{x} \leq \frac{z}{x} + \frac{x}{y} \dots$$

și adunând, obținem:

$$4 \sum_{cyc} \left(\frac{x}{y} + \frac{x}{z} \right) \leq 4 \sum_{cyc} \left(\frac{x}{y} + \frac{x}{z} \right).$$

Deci toate cele 6 inegalități sunt de fapt egalități, de unde obținem $\frac{x}{y} + \frac{y}{z} = \frac{z}{y} + \frac{y}{x}$, deci $x = z$. Analog $x = y$, contradicție. Prin urmare nu pot fi toate inegalitățile false.

4

Anul 2011

4.1 Clasa 5

5.1 Un grup de copii s-au dus în pădure la culesul nucilor. Ei s-au împărțit în perechi – câte un băiat și o fată. După ce au ieșit din pădure s-a dovedit că fiecare băiat a cules sau de 2 ori mai puțin sau de 2 ori mai multe nuci decât fata din perechea sa. Poate oare numărul total de nuci cules de copii să fie egal cu 2011?

5.2 Demonstrați că numărul $\underbrace{20112011\dots2011}_{\text{de } 999 \text{ ori}}$ poate fi scris ca produs de doi factori mai mari decât 6000.

5.3 Arătați cum, utilizând toate cifrele 0, 1, 2, ..., 9 câte o dată, putem obține numărul 2011 (puteți folosi toate operațiile cunoscute).

5.4 De-a lungul unui gard cresc 100 de pomi. Se știe că numărul de prune care cresc pe 2 pomi vecini diferă cu 1. Demonstrați că numărul total de prune nu poate fi egal cu 2011.

4.2 Clasa 6

6.1 Să se demonstreze că numărul $2011^9 + 9^{2011}$ se divide cu 10.

6.2 Demonstrați că numărul 20111...11, unde 1 apare de 2011 de ori, nu este pătrat perfect.

6.3 Folosind bancnote de 1, 3 și 5 lei, putem oare schimba 2011 de lei și să obținem 666 de bancnote?

6.4 Într-o cutie se află 2011 de bile numerotate de la 1 până la 2011. Mai

întâi se scot bilele cu numerele divizibile cu 2, după aceasta cele divizibile cu 3 și, în final cele divizibile cu 5. Câte bile au rămas în cutie?

4.3 Clasa 7

7.1 Dacă $a + b = 2011$ să se demonstreze că $2011a + b^2 = 2011b + a^2$.

7.2 În expresia $1 * 2 * 3 * \dots * 2010 * 2011 = 0$ putem oare înlocui toate steluțele cu semnele $+$ sau $-$ astfel încât să obținem egalitate?

7.3 Să se demonstreze egalitatea:

$$\frac{1}{2 + \frac{1}{3 + \frac{1}{4 + \frac{1}{\dots + \frac{1}{2011}}}}} + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{3 + \frac{1}{4 + \frac{1}{\dots + \frac{1}{2011}}}}}} = 1$$

7.4 Să se demonstreze că numărul $1 + 2^{2011}$ este compus.

7.5 Fie M un punct în interiorul triunghiului ABC . Dreptele AM și BM intersectează laturile BC și AC ale triunghiului în punctele A_1 și B_1 respectiv. Dacă $AM = 2MA_1$ și $BM = 2MB_1$ să se demonstreze că M este centrul de greutate al triunghiului ABC (punctul de intersecție al medianelor).

7.6 Putem oare scrie în celulele unei tabele 2011×10 câte un număr natural nenul, astfel încât suma numerelor în oricare coloană sau rând să fie număr prim?

4.4 Clasa 8

8.1 Să se demonstreze că, dacă m este o rădăcină pozitivă a ecuației:

$$x(x+1)(x+2) \cdot \dots \cdot (x+2010)(x+2011) = 1,$$

atunci $m < \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot \dots \cdot 2010 \cdot 2011}$.

8.2 Dacă $pqr = 2011(p + q + r)$, unde $p, q, r \in \mathbb{N}$, demonstrați că cel puțin unul din numerele p, q, r este compus.

8.3 Există oare 2011 numere naturale consecutive, suma cărora este cub perfect?

8.4 În expresia $1 * 2 * 3 * \dots * 2010 * 2011 = 0$ putem oare înlocui toate steluțele cu semnele $+$ sau $-$ astfel încât să obținem egalitate?

8.5 În triunghiul ABC au loc relațiile $AC = 2BC$ și $\angle ACB = 2\angle BAC$. Să se afle unghiurile triunghiului ABC .

8.6 Un număr de patru cifre scris pe tablă poate fi înlocuit cu altul, adăugând câte o unitate la două cifre vecine, dacă ambele sunt diferite de 9 sau scăzând câte o unitate din două cifre vecine, dacă ambele sunt diferite de 0. Se poate, cu un număr finit de astfel de operații de obținut din numărul 1234 numărul 2011?

4.5 Clasa 9

9.1 Să se arate că pentru orice $a, b \in \mathbb{Z}$ impare, ecuația $ax^2 + 2011x + b = 0$ nu are soluții raționale.

9.2 Să se arate că expresia: $(a + b + 2011)(a + b - 2011)(a - b + 2011)(-a + b + 2011)$, unde $a = \sqrt{1 + x^2}$, $b = \sqrt{1 + y^2}$ și $x + y = 2011$ este o mărime constantă, și să se calculeze această mărime.

9.3 Să se compare numerele $2011!$ și 1006^{2011} .

9.4 Trei cercuri de razele 1, 2, 3 sunt tangente exterior două câte două. Să se determine aria triunghiului determinat de punctele de tangență celor trei cercuri.

9.5 Numerele 2^{2011} și 5^{2011} sunt scrise unul după altul în baza 10. Câte cifre are numărul obținut?

9.6 Se consideră un dreptunghi 9×5 împărțit în pătrățele unitare. Se numește *vârf* un punct ce se află la intersecția a 4 pătrățele. Inițial toate pătrățelele sunt colorate în alb. O mutare constă în alegerea unui *vârf* și schimbarea culorii (din alb în negru sau din negru în alb) a oricăror 3 pătrățele ce au acest *vârf* în comun. Se poate oare după 2011 de mutări de colorat toate pătrățelele dreptunghiului în negru?

2011 Soluții

4.6 Clasa 5 Soluții

5.1 Observăm că în orice pereche unul din copii a strâns x nuci, iar celălalt $2x$ nuci. Deci fiecare pereche a strâns un număr de nuci divizibil cu 3. Prin urmare, și numărul total de nuci strânse trebuie să se divida cu 3, însă $2011 = 3k + 1$, deci răspunsul este nu.

5.2 Observăm că:

$$A \underbrace{20112011\dots2011}_{\text{de 999 ori}} = 2011 \cdot \underbrace{100010001\dots10001}_{999 \text{ de } 1}.$$

Observăm că al doilea factor are suma cifrelor egală cu 999, deci numărul acesta este divizibil cu 3. Notăm $3b = \underbrace{100010001\dots10001}_{999 \text{ de } 1}$, evident b este cu mult mai mare decât 6000.

Atunci $A = 2011 \cdot 3b = 6033 \cdot b$.

5.3 Există foarte multe posibilități. Iată unele din ele

$$2011 = 2^{10} + 987 + 3 + 6 - 5 - 4, \quad 2011 = 26143 : (5 + 8 + 7 \cdot 9 \cdot 0).$$

5.4 Numerotăm pomii de la 1 până la 100 și le împărțim în perechi (1, 2), (3, 4) ... (99, 100). Atunci în fiecare pereche de pomi pe unul cresc x prune și pe altul $x + 1$, deci suma este impară. Atunci suma numerelor de prune de pe pomi va fi egală cu suma a 50 de numere impare, deci va fi un număr par. Însă 2011 este impar, contradicție.

4.7 Clasa 6 Soluții

6.1 Observăm că ultima cifră a numărului 2011^k este întotdeauna 1, iar ultima cifră a numărului 9^m este 1 dacă m este par și 9 dacă m este impar. Rezultă că

$$2011^9 + 9^{2011} = (10a + 1) + (10b + 9) = 10(a + b + 1),$$

deci ultima cifră este 0.

6.2 Observăm că suma cifrelor numărului dat este egală cu $2 + 1 \cdot 2011 = 2013$. Rezultă că numărul dat este divizibil cu 3. Însă dacă n^2 se divide cu 3, atunci n se divide cu 3, de unde obținem că n^2 se divide cu 9, deci și suma cifrelor se divide cu 9, însă 2013 nu este divizibil cu 9, contradicție.

6.3 Presupunem că putem obține

$$2011 = \underbrace{1 + 1 + \dots + 1 + 3 + \dots + 3 + 5 + \dots + 5}_{666}.$$

Însă suma unui număr par de numere impare este un număr par, dar 2011 este impar de unde obținem contradicție.

6.4 Notăm cu N_k mulțimea numerelor divizibile cu k din mulțimea $A = \{1, 2, \dots, 2011\}$. Evident $\text{card}(N_k)$ este câtul, obținut la împărțirea lui 2011 la k . Dacă B este mulțimea numerelor rămase, atunci din diagrama de jos este ușor de observat că

$$B = A - (N_2 + N_3 + N_5 - N_6 - N_{10} - N_{15} + N_{30}).$$

Deci $card(B) = 2011 - (1005 + 670 + 402 - 335 - 201 - 134 + 67) = 537$. Deci, răspunsul este 537 de bile.

4.8 Clasa 7 Soluții

7.1 Din $a^2 - b^2 = (a - b)(a + b) = 2011(a - b) = 2011a - 2011b$ rezultă relația cerută.

7.2 Observăm că $1 + 2 - 3 = 0$ și $(k - 1) - k - (k + 1) + (k + 2) = 0$. Deoarece $2011 = 3 + 4 \cdot 502$ noi putem împărți numerele 4, 5, 6, ..., 2011 în grupe a câte 4 termeni și folosind relația menționată să obținem suma 0.

7.3 Notăm:

$$k = 3 + \frac{1}{4 + \frac{1}{\dots + \frac{1}{2011}}}$$

Atunci:

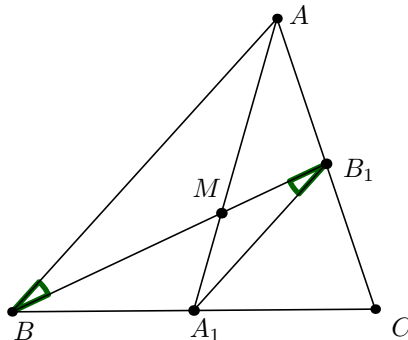
$$\frac{1}{2 + \frac{1}{k}} + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{k}}} = \frac{k}{2k + 1} + \frac{k + 1}{2k + 1} = 1$$

7.4 Avem

$$1 + 2^{2011} = 3 + (2^{2011} - 2) = 3 + 2((2^{1005})^2 - 1) = 3 + 2(2^{1005} - 1)(2^{1005} + 1).$$

Rămâne de observat că produsul $(2^{1005} - 1)(2^{1005} + 1)$ se divide cu 3, deoarece unul din numerele $2^{1005} - 1$, $2^{1005} + 1$ este divizibil cu 3.

7.5 Cum $\frac{AM}{MA_1} = \frac{BM}{MB_1} \Rightarrow \frac{AM}{BM} = \frac{MA_1}{MB_1}$, iar $\angle A_1MB_1 \equiv \angle AMB$, respectiv avem că $\triangle AMB \sim \triangle A_1MB_1$. Din asemănarea acestor două triunghiuri obținem că $\angle ABM \equiv \angle MB_1A_1 \Rightarrow B_1A_1 \parallel AB$ și $\frac{AB}{A_1B_1} = \frac{AM}{MA_1} = 2 \Rightarrow B_1A_1$ - linie mijlocie în $\triangle CAB$, respectiv B_1 și A_1 sunt mijloacele segmentelor AC și $CB \Rightarrow M$ e centrul de greutate al $\triangle ABC$.

7.6 Deoarece suma de pe o verticală sau orizontală este un număr prim mai mare că 2, acesta este un număr impar. Atunci suma numerelor din tabel va fi egală cu suma a 10 numere impare (sumele de pe orizontale), deci va fi un număr par. Pe de altă ea va fi egală cu suma a 2011 numere impare (sumele de pe verticale) și va fi un număr impar, contradicție. Deci răspunsul este nu.

4.9 Clasa 8 Soluții

8.1 Din $m > 0$ obținem:

$$1 = m(m+1)(m+2) \cdot \dots \cdot (m+2011) > m(0+1)(0+2) \cdot \dots \cdot (0+2011) = \\ = m \cdot 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2011$$

de unde și obținem inegalitatea cerută.

8.2 Presupunem că toate numerele sunt prime. Demonstrăm atunci ecuația dată nu are soluții. Din $2011 \mid pqr$ și faptul că 2011 este prim obținem că unul din numere este egal cu 2011, fie $r = 2011$. Atunci ecuația devine $pq = p + q + 2011$, ceea ce este echivalent cu $(p-1)(q-1) = 2012 = 1 \cdot 2012 = 2 \cdot 1006 = 4 \cdot 503$. Presupunem că $p \leq q$, atunci obținem soluțiile $(p, q) \in \{(2, 2013), (3, 1007), (5, 504)\}$, însă printre acestea nu există nici o pereche de numere prime, deci presupunerea făcută la început este falsă, și cel puțin un număr este compus.

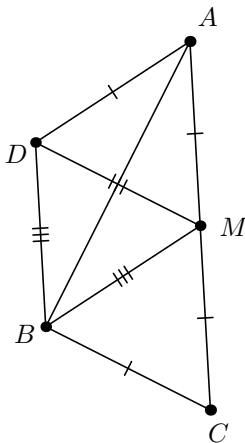
8.3 Încercăm să găsim un număr k , pentru care există n , astfel încât:

$$n^3 = (k+1) + (k+2) + \dots + (k+2011) = 2011k + 2011 \cdot 1006 = 2011(k+1006).$$

Există mai multe soluții, de exemplu pentru $k = 2011^2 - 1006$ obținem $2011(2011^2 - 1006 + 1006) = 2011^3$. Deci, răspunsul este da.

8.4 Vezi problema 7.2.

8.5 Fie M - mijlocul segmentului AC . Cum $AC = 2BC \Rightarrow AM = MC = BC$, respectiv $\triangle MCB$ este isoscel. Fie punctul D , astfel încât D și B sunt de aceeași parte a dreptei AC , iar $AD = AM$ și $\angle DAB = \angle BAM$. Obținem că $\triangle DAM \sim \triangle MCB$ și AB este mediatoarea segmentului $DM \Rightarrow \triangle BDM$ este de asemenea isoscel, respectiv $BD = BM$. Cum $\triangle DAM \sim \triangle MCB$ și $AD = AM = MC = CB \Rightarrow DM = MB \Rightarrow \triangle DMB$ - echilateral $\Rightarrow 60^\circ = \angle BMD = 180^\circ - 2\angle BMC \Rightarrow \angle BMC = 60^\circ \Rightarrow \angle MCB = 60^\circ$, $\angle BAC = 30^\circ$ și $\angle ABC = 90^\circ$

8.6 Considerăm $M(\overline{abcd}) = (b + d) - (a + c)$. Observăm că după operațiile descrise numărul M nu se schimbă, deoarece fiecare paranteză sau se mărește cu 1 sau scade. Deci, pentru ca să putem obține din numărul 1234 numărul 2011 trebuie să avem $M(1234) = M(2011)$. Însă $M(1234) = 2$ și $M(2011) = -2$. Prin urmare, răspunsul este nu.

4.10 Clasa 9 Soluții

9.1 Presupunem că ecuația are soluții raționale. Atunci discriminantul $D = 2011^2 - 4ab$ este un pătrat perfect impar. Atunci

$$\begin{aligned} 2011^2 - 4ab &= (2k + 1)^2 \Leftrightarrow (2010 - 2k)(2012 + 2k) = \\ &= 4ab \Leftrightarrow (1005 - k)(1006 + k) = ab. \end{aligned}$$

Însă unul din numerele $1005 - k$, $1006 + k$ este par, de unde rezultă că ab este par, contradicție.

9.2 Abordarea directă prin deschiderea tuturor parantezelor va duce la soluție, însă noi prezentăm o altă metodă:

Notăm mărimea expresiei cerute cu X . Considerăm un punct D în plan și o dreaptă prin D . Pe această dreaptă mai considerăm două puncte A și B însă în dependență de două cazuri. Dacă ambele x și y sunt pozitive, atunci punctele A, D, B se află pe dreapta în această ordine și $AD = x$, $BD = y$. Observăm că $AB = 2011$. Dacă y este negativ, atunci punctele D, A, B se află pe dreapta în această ordine și $AD = x$, $BD = -y$. Observăm că

$$AB = AD - BD = x - (-y) = x + y = 2011.$$

În punctul D considerăm un segment DC perpendicular pe dreapta dată, astfel încât $DC = 1$. Atunci

$$AC = \sqrt{CD^2 + AD^2} = \sqrt{1 + x^2} = a$$

$$\text{și } CB = \sqrt{1 + y^2} = b.$$

Observăm că aria triunghiului ABC este egală cu

$$A_{ABC} = \frac{1}{2} AB \cdot CD = \frac{2011}{2}$$

Dar pe de altă parte, utilizând *formula lui Heron* obținem:

$$\frac{2011}{2} = A_{ABC} = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-2011)} = \frac{1}{4} \sqrt{X}$$

Deci $X = 4 \cdot 2011^2$.

9.3 Vom folosi inegalitatea Media Geometrică $\leq$ Media Pătratică:

$$ab \leq \left(\frac{a+b}{2}\right)^2 \iff (a-b)^2 \geq 0.$$

Atunci:

$$\begin{aligned} 2011! &= (1 \cdot 2011) \cdot (2 \cdot 2010) \cdot \dots \cdot (1005 \cdot 1007) \cdot 1006 < \\ &< \left(\frac{1+2011}{2}\right)^2 \cdot \left(\frac{2+2010}{2}\right)^2 \cdot \dots \cdot \left(\frac{1005+1007}{2}\right)^2 \cdot 1006 = 1006^{2011} \end{aligned}$$

Deci, $2011! < 1006^{2011}$.

9.4 Fie O_1, O_2, O_3 centrele cercurilor, iar A, B, C punctele de tangență. Ușor se arată că tripletele de puncte (O_1, A, O_2) , (O_2, B, O_3) , (O_3, C, O_1) sunt coliniare. Atunci:

$$O_1O_2 = 1 + 2 = 3, \quad O_1O_3 = 1 + 3 = 4, \quad \text{și } O_2O_3 = 2 + 3 = 5.$$

Observăm că triunghiul $\triangle O_1O_2O_3$ este dreptunghic în O_1 , deci

$$\sin(\angle CO_3B) = \frac{3}{5}, \quad \sin(\angle AO_2B) = \frac{4}{5}.$$

Atunci:

$$S_{ABC} = S_{O_1O_2O_3} - S_{ACO_1} - S_{ABO_2} - S_{BCO_3} = \frac{1}{2}(3 \cdot 4 - 1 \cdot 1 - 2 \cdot 2 \cdot \frac{4}{5} - 3 \cdot 3 \cdot \frac{3}{5}) = \frac{6}{5}$$

După aceasta luăm orice vârf și efectuăm o mutare oarecare și obținem 3 pătratele albe. Mai aplicăm aceeași mutare și obținem din nou un dreptunghi negru deja în 19 mutări. Tot așa putem obține un dreptunghi negru și în 21, 23, ... 2009, 2011 mutări efectuând de fiecare dată cele 2 mutări descrise.

5

Anul 2012

5.1 Clasa 5

5.1 Fie $N = \overline{aabb}$ un număr natural de patru cifre. Aflați pentru ce valori ale lui a și b sunt corecte următoarele afirmații:

- a) $N \div 121$;
- b) N este pătrat perfect.

5.2 Fie X_i numere de forma $X_i = \underbrace{1\underbrace{22\dots2}_i1}$. Aflați câte din numerele

$X_1, X_2, \dots, X_{100}$ sunt divizibile la 3.

5.3 Pe 15 cartonașe sunt scrise numerele de la 1 până la 15. Este oare posibil de împărțit cartonașele la 2 elevi în așa mod încât sumele numerelor de pe cartonașe la ambii elevi să fie egale?

5.4 Pe o tablă sunt scrise 6 numere. Andrei, Vasile și Petru spun câte două afirmații. Se știe că fiecare copil spune numai adevărul, sau minte mereu.

Andrei spune:

- 1) toate numerele sunt consecutive;
- 2) suma numerelor este pară;

Vasile spune:

- 1) numerele sunt 1,2,3,4,5,6;
- 2) Petru minte;

Petru spune:

- 1) toate numerele sunt mai mici ca 20;
- 2) toate numerele se divid la 3.

Aflați numerele scrise inițial pe tablă.

5.2 Clasa 6

6.1 Aflați numerele de 3 cifre care se micșorează de 9 ori dacă ștergem cifra din mijloc.

6.2 Într-o ladă sunt 100 de bile multicolore: 28 roșii, 20 verzi, 12 galbene, 20 albastre, 10 albe și 10 negre. Care este numărul minim de bile ce trebuie extrase, fără a privi în ladă, astfel încât printre ele să fie 15 bile de aceeași culoare?

6.3 Avem 6 lăzi cu prune, mere și pere. Se știe că în fiecare ladă sunt toate cele 3 tipuri de fructe. Numărul prunelor din fiecare ladă este egal cu numărul total de mere din celelalte lăzi, iar numărul merelor din fiecare ladă este egal cu numărul total de pere din celelalte lăzi. Demonstrați că numărul total de fructe se divide cu 31.

6.4 Dacă ultima cifră a numărului $n^2 + 2n$ este egală cu 4, aflați penultima cifră a acestui număr.

5.3 Clasa 7

7.1 Avem un număr format din 2012 cifre, 12 dintre care sunt zerouri, iar restul sunt toate cifrele impare de la 1 până la 9. Numărul de apariții al fiecărei cifre în scrierea numărului este direct proporțional cu ea însăși.

a) Aflați suma cifrelor numărului dat;

b) Poate fi acest număr un pătrat perfect?

7.2 Rezolvați ecuația, unde a, b, c, d, e sunt cifre :

$$\overline{abcd} + \overline{cd} + \overline{dc} = a^{11} - e.$$

7.3 Pe laturile BC și DC ale pătratului $ABCD$ se consideră punctele M și N , astfel încât $\angle BAM \equiv \angle MAN$. Să se demonstreze că $BM + ND = AN$.

7.4 Fie $A = \{y \in \mathbb{N} \mid y = 2a + 5b; a, b = 0, 1, 2, \dots, 100\}$. Aflați suma elementelor din A .

7.5 Andrei se află în centrul unui cerc cu raza 100m. O dată pe minut Andrei alege direcția în care vrea să se miște. Mihai poate lăsa această direcție neschimbată sau să o schimbe cu una în direcția opusă. Apoi Andrei face un pas de 1 metru în direcția aleasă de Mihai. Determinați dacă Andrei are o strategie, care îi garantează ieșirea din cerc, indiferent de alegerile lui Mihai.

7.6 Rezolvați în numere naturale ecuația:

$$n + S(n) + S(S(n)) = 2012$$

unde cu $S(n)$ este notată suma cifrelor numărului n .

5.4 Clasa 8

8.1 Găsiți numărul soluțiilor întregi pozitive ale ecuației : $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} = \frac{1}{2012}$.

8.2 Fie ABC un triunghi arbitrar și BB', CC', AA' înălțimile lui. H este ortocentrul triunghiului. Demonstrați relația :

$$AH \cdot AA' + BH \cdot BB' + CH \cdot CC' = \frac{1}{2}(AB^2 + BC^2 + AC^2).$$

8.3 Dacă a, b, c sunt numere reale pozitive, demonstrați inegalitatea și determinați cazurile de egalitate :

$$\frac{a}{bc} + \frac{b}{ac} + \frac{c}{ab} \geq \frac{2}{a} + \frac{2}{b} - \frac{2}{c}.$$

8.4 Pe o tablă sunt scrise numerele 14, 4, 6. Se pot șterge oricare două numere, a și b , iar în locul lor se scriu numerele $\frac{3a-4b}{5}$ și $\frac{3b+4a}{5}$. Putem oare obține numerele 7, 9, 12 după un număr finit de operații?

8.5 Fie ABC un triunghi echilateral cu latura 2012 și P un punct arbitrar în interiorul triunghiului. Aflați suma distanțelor de la P pâna la laturile triunghiului.

8.6 Pe o tablă de șah 8×8 se amplasează dame astfel încât în fiecare rând și coloană numărul de dame albe este de două ori mai mare decât numărul de dame negre. Determinați numărul maxim de dame pe tablă și dați un exemplu de configurație în care el se obține.

5.5 Clasa 9

9.1 Dacă numerele $2n+1$ și $3n+1$ sunt pătrate perfecte și $n \in \mathbb{N}^*$, demonstrați că numărul $5n+3$ nu poate fi prim.

9.2 Fie $a, b, c \in \mathbb{R}_+^*$ și $\sqrt{a^2+2012} + \sqrt{b^2+2012} = 2\sqrt{c^2+2012}$. Demonstrați că ecuația $x^2 - 2\sqrt{a^2+b^2}x + 2c^2 = 0$ are soluții în numere reale.

9.3 Fie ABC un triunghi și P un punct arbitrar în interiorul lui. Punctele A_1, B_1, C_1 sunt simetricile lui P față de laturile BC, AC, AB . Tangentele la

cercul circumscris triunghiului $A_1B_1C_1$ în A_1 și B_1 se intersectează în D , în A_1 și C_1 se intersectează în E , în C_1 și B_1 se intersectează în F . Demonstrați că dreptele DC, EB, AF sunt concurente.

9.4 Determinați toate tripletele de numere prime (a, b, c) care satisfac inegalitatea :

$$ab + bc + ac > abc.$$

9.5 Fie ABC un triunghi și AB cea mai mare latură a sa. Pe latura AB se aleg punctele P și Q astfel încât $AQ = AC$ și $BP = BC$. Demonstrați că centrul cercului înscris în triunghiul ABC coincide cu centrul cercului circumscris triunghiului PQC .

9.6 Pe tablă sunt scrise numerele 2012^{2011} și 2012 . La fiecare mutare se alege cel mai mic număr de pe tablă și pătratul lui se scrie pe o foaie, apoi numerele (x, y) , $x > y$, scrise inițial pe tablă, sunt șterse și înlocuite cu $(x - y, y)$. După un număr finit de pași, unul din numerele scrise pe tablă este 0 . Cu ce este egală suma numerelor scrise pe foaie până în acest moment?

2012 Soluții

5.6 Clasa 5 Soluții

5.1 a) $N = 1000a + 100a + 10b + b = 1100a + 11b = 11(100a + b)$. Acum din:

$$N : 121 \Leftrightarrow 11(100a + b) : (11 \cdot 11) \Leftrightarrow 100a + b : 11 \Leftrightarrow a + b : 11$$

Deci $(a, b) \in \{(2, 9), (3, 8), (4, 7), (5, 6), (6, 5), (7, 4), (8, 3), (9, 2)\} \iff$

$$\overline{aabb} \in \{2299, 3388, 4477, 5566, 6655, 7744, 8833, 9922\}.$$

b) Dacă N este pătrat perfect, din (a) cunoaștem că $N : 11$, deci $N : 11^2$, prin urmare verificăm toate soluțiile din (a) și alegem pe cele care sunt pătrate perfecte, și obținem: $\overline{aabb} = 7744$.

5.2 Un număr este divizibil cu 3 dacă suma cifrelor sale se divide cu 3. Fie $S_i = S(X_i)$, suma cifrelor lui X_i . Atunci $S_i = 1 + 2 \cdot i + 1 = 2(i + 1)$. Deci:

$$3 \mid X_i \iff 3 \mid S_i \iff 3 \mid 2(i + 1) \iff 3 \mid i + 1.$$

Deci $1 \leq i = 3k + 2 \leq 100 \Rightarrow 0 \leq k \leq 32$.

În acest caz toate X_{3k+2} , pentru $0 \leq k \leq 32$ sunt divizibile cu 3.

5.3 Observăm că suma tuturor numerelor este $1 + 2 + 3 + \dots + 15 = 120$, deci rămâne să aflăm dacă putem împărți cartonașele în 2 grupe fiecare cu suma 60. Răspunsul este da, spre exemplu o partiție este: $\{15, 14, 13, 12, 6\}$ și $\{1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11\}$ fiecare cu suma 60.

5.4 Presupunem că Andrei spune adevărul. Atunci 6 numere consecutive conțin 3 numere pare și 3 impare, deci și suma lor este impară. Prin urmare Andrei minte, nu putem avea concomitent 6 numere consecutive cu suma lor pară. Deci numerele **nu sunt** consecutive, iar suma lor este impară.

Prin urmare Vasile minte și el, întrucât nu putem avea numerele 1, 2, 3, 4, 5, 6 deoarece afirmațiile lui Andrei sunt false. Deci a 2-a afirmație a lui Vasile e falsă, rezultă că Petru spune adevărul.

Deci avem 6 numere mai mici ca 20, ce se divid la 3. Deci numerele scrise inițial pe tablă sunt: $\{3, 6, 9, 12, 15, 18\}$.

5.7 Clasa 6 Soluții

6.1 Avem:

$$\overline{abc} = 9 \cdot \overline{ac} \iff 100a + 10b + c = 90a + 9c \iff 10a + 10b = 8c \iff 5(a+b) = 4c.$$

Rezultă $c : 5 \Rightarrow c = 5$ deci $\Rightarrow a+b = 4$, prin urmare $(a, b) \in \{(1, 3); (2, 2); (3, 1); (4, 0)\}$. Deci $\overline{abc} \in \{135, 225, 315, 405\}$.

6.2 În cel mai rău caz vom avea extrase toate 10 bile negre, toate 10 bile albe, toate 12 bile galbene, și câte 14 bile roșii, verzi, albastre. Deci putem extrage în total $10 + 10 + 12 + 14 + 14 + 14 = 74$ de bile și să nu avem nici un grup de 15 bile. Mai extrăgând o bilă putem garanta că cel puțin 15 bile sunt toate de aceeași culoare roșie, verde sau albastră, deci numărul minim de bile necesare este 75.

6.3 Numărul prunelor în fiecare ladă este egal cu numărul de mere în toate celelalte 5 lăzi rămase. Prin urmare numărul de prune în toate 6 lăzi este egal cu 5 înmulțit la numărul total de mere, întrucât fiecare ladă de mere se adună de 5 ori pentru fiecare din cele 5 lăzi diferite de prune. Deci $N_{prune} = 5 \cdot N_{mere}$. Analog se obține că $N_{mere} = 5 \cdot N_{pere}$. De unde rezultă:

$$N_{total} = N_{prune} + N_{mere} + N_{pere} = 5N_{mere} + N_{mere} + N_{pere} =$$

$$= 25N_{pere} + 5N_{pere} + N_{pere} = 31N_{pere}.$$

Deci numărul total de fructe se divide cu 31.

6.4 Tabelul de mai jos arată ultima cifră modulo 10 în dependența de expresia $E(n)$:

$E(n)$	Ultima cifră modulo 10									
n	0	1	2	3	<u>4</u>	5	6	7	8	9
n^2	0	1	4	9	6	5	6	9	4	1
$2n$	0	2	4	6	8	0	2	4	6	8
$n^2 + 2n$	0	3	8	5	<u>4</u>	5	8	3	0	9

Observăm că $n^2 + 2n$ are ultima cifră 4 doar atunci când n are ultima cifră 4. Atunci n are forma $n = 10k + 4$. Deci:

$$n^2 + 2n = (10k + 4)^2 + 2(10k + 4) = 100k^2 + 80k + 16 + 20k + 8 = 100(k^2 + k) + 24.$$

Prin urmare ultimele 2 cifre ale expresiei $E(n) = n^2 + 2n$ sunt 24, deci penultima cifră e 2.

5.8 Clasa 7 Soluții

7.1 (a) Fie că avem n apariții de 1, atunci vom avea $3n$ apariții de 3, $5n$ apariții de 5, $7n$ apariții de 7 și $9n$ apariții de 9. Atunci 12 cifre sunt zerouri deci restul 2000 de cifre rămase sunt numere impare de la 1 pâna la 9. Prin urmare $n + 3n + 5n + 7n + 9n = 25n = 2000 \Rightarrow n = 80$. Deci suma cifrelor numărului dat este:

$$S = 80 \cdot 1 + 240 \cdot 3 + 400 \cdot 5 + 560 \cdot 7 + 810 \cdot 9 + 12 \cdot 0 = 13200$$

(b) Numărul nu poate fi pătrat perfect deoarece suma cifrelor sale se divide la 3 dar nu se divide la 9.

7.2 Ecuația se rescrie ca:

$$1000a + 100b + 21c + 12d = a^{11} - e \Leftrightarrow 100b + 21c + 12d + e = a(a^{10} - 1000)$$

• Dacă $a \geq 3$, atunci partea dreaptă a ecuației este cu mult mai mare decât partea stângă a ecuației deoarece:

$$\underline{100b + 21c + 12d + e} \leq 100 \cdot 9 + 21 \cdot 9 + 12 \cdot 9 + 9 \leq 3(3^{10} - 1000) \leq \underline{a(a^{10} - 1000)}$$

• Dacă $a = 1$ partea dreaptă e negativă deoarece $1^{10} - 1000 < 0$.

• Dacă $a = 2 \Rightarrow$

$$100b + 21c + 12d + e = 2(1024 - 1000) = 48 \implies b = 0 \implies 21c + 12d + e = 48$$

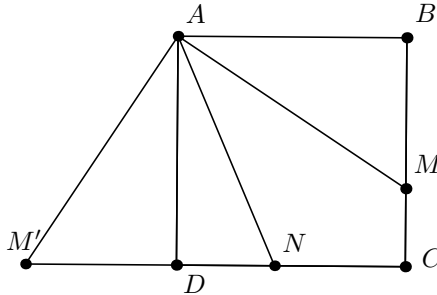
Deci $c \leq 2$: Dacă $c = 2 \Rightarrow 12d + e = 48 - 42 = 6 \Rightarrow d = 0$, contradicere.

Dacă $c = 1 \Rightarrow 12d + e = 48 - 21 = 27 \Rightarrow d = 2, e = 3 \Rightarrow (a, b, c, d, e) =$

$$(2, 0, 1, 2, 3)$$

Răspuns: $(2, 0, 1, 2, 3)$.

7.3 Rotim $\triangle ABM$ cu 90° în jurul punctului A după acele de ceasornic ca în desenul alăturat. Prin urmare $B \rightarrow D$ și fie $M \rightarrow M'$. Deci $\triangle ABM \equiv \triangle ADM'$ deci $\angle BAM \equiv \angle DAM'$, iar $BM = DM'$. Fie $\angle BAM = \angle MAN = \angle DAM' = \alpha$. Atunci $\angle AM'D = 90^\circ - \angle DAM' = 90^\circ - \alpha$, iar $\angle NAM' = \angle DAM' + \angle NAD = \alpha + (90^\circ - 2\alpha) = 90^\circ - \alpha = \angle AM'D$. Prin urmare $\triangle ANM'$ isoscel, deci $AN = M'N = M'D + DN = BM + DN$ ceea ce trebuia de demonstrat.

7.4 Fiind dat un număr $x \in A$, $x = 2a + 5b$ a.i. $a \leq 95$ sau $b \leq 98$ rezultă că și $x + 10 \in A$ întrucât putem mări $a \rightarrow a + 5$ sau $b \rightarrow b + 2$, echivalentul a $x = 2a + 5b \rightarrow 2a + 5b + 2 \cdot 5 = x + 10$. Acum observăm că $\{0, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13\} \in A$ (toate pot fi scrise sub forma $2a + 5b$). Acum deoarece A conține 10 numere consecutive $\{4, 5, \dots, 13\} \in A$ rezultă că și următoarele 10 numere $\{14, 15, 16, \dots, 23\} \in A$ după procedura de mai sus. Prin urmare crescând fiecare din aceste numere cu 10 de multiple ori, A va conține toate numerele consecutive de la 0 la 700, cu excepția numerelor $\{1, 3, 697, 699\}$. Prin urmare suma elementelor din A este:

$$S(A) = 0+1+2+\dots+700 - (1+3+697+699) = \frac{700 \cdot (700 + 1)}{2} - 700 \cdot 2 = 243950.$$

7.5 Vom demonstra că Andrei are o strategie care îi garantează ieșirea din cerc. Fie d_k distanța între origine și Andrei după minutul k , iar $q_k = d_k^2$, pătratul acestei distanțe. Prin urmare vrem să arătăm că există n , pentru care $d_n > 100$, sau $q_n > 100^2$. Inițial avem $q_0 = d_0 = 0$. Strategia este următoarea, vom arăta că Andrei poate crește q_k cu 1 metru în fiecare pas,

adică poate garanta $q_{k+1} = q_k + 1$. Pentru $k = 1$ este evident, Andrei face 1 pas de 1 metru față de origine indiferent de alegerea lui Mihai. Acum, fie P poziția lui Andrei după minutul k . Atunci la următorul pas Andrei va alege o direcție perpendiculară pe OP , și indiferent dacă Mihai reversează direcția sau nu, la următorul pas Andrei va face un pas de 1m perpendicular cu OP . Fie R noua sa poziție, atunci $PR = 1$ iar $\triangle OPR$ este dreptunghic cu $OP = d_k$, și $OR = \sqrt{d_k^2 + 1}$, din teorema lui Pitagora. Prin urmare vom avea $q_{k+1} = OR^2 = OP^2 + PR^2 = d_k^2 + 1 = q_k + 1$. Deci după $n = 10001 = 100^2 + 1$ pași, Andrei se va afla la o distanță de $d_{10001}^2 = q_{10001} = 10001 > 100^2$, deci $d_{10001} > 100$, și Andrei se află în afara cercului.

7.6 Vom demonstra că dacă n dă restul $x \in \{0, 1, -1\}$ la împărțirea la 3, atunci $S(n)$ dă restul x la împărțirea la 3. Fie $n = \overline{abcd}$ și fie $R(n)$ - restul lui n la 3. Atunci: $R(n) = R(\overline{abcd}) = R(1000a + 100b + 10c + d) = R(1000) \cdot R(a) + R(100) \cdot R(b) + R(10) \cdot R(c) + R(d) = R(a) + R(b) + R(c) + R(d) = R(a + b + c + d) = R(S(n))$. Prin urmare și $S(S(n))$ dă același rest ca $S(n)$ care dă același rest ca n la împărțirea la 3. Atunci deoarece toți termenii au același rest modulo 3 rezultă:

$$3 \mid n + S(n) + S(S(n)) = 2012 \text{ însă } 3 \nmid 2012.$$

Prin urmare nu există soluții în $\mathbb{N}$.

5.9 Clasa 8 Soluții

8.1 Ecuația se rescrie ca $2012(a+b) = ab$. Acum fie $(a, b) = d$, atunci există p, q astfel încât $a = pd$ și $b = qd$ iar $(p, q) = 1$ reciproc prime. Atunci înlocuind în ecuația inițială obținem: $2012(pd + qd) = pd \cdot qd \iff 2012p + 2012q = pqd \iff 2012p = q(pd - 2012)$ (*). Prin urmare $q \mid 2012p$, însă $(p, q) = 1$ deci $q \mid 2012$. Analog se obține și $p \mid 2012$. Fie $2012 = qx$, atunci înlocuind în (*) $\iff qxp = q(pd - qx) \iff qx = p(d - x)$. Deci $p \mid x$, și fie $x = py$ atunci $q \cdot qpy = p(d - py) \iff d = y(q + p)$. Deci $2012 = qx = qpy$, iar d este definit în funcție de p, q, y . Prin urmare numărul total de soluții al ecuației inițiale este egal cu numărul total de soluții al $2012 = p \cdot q \cdot y$, a.i. $(p, q) = 1$. Observăm divizorii lui 2012 sunt $\{1, 2, 4, 503, 1006, 2012\}$. Dacă $p = 1$ avem 6 soluții pentru $q \in \{1, 2, 4, 503, 1006, 2012\}$. Dacă $p = 2$ avem 2 soluții $q \in \{1, 503\}$. Dacă $p = 4$ avem 2 soluții $q \in \{1, 503\}$. Dacă $p = 503$ avem 3 soluții $q \in \{1, 2, 4\}$. Dacă $p = 1006$ avem 1 soluție $q \in \{1\}$, și dacă $p = 2012$ la fel avem o soluție $q \in \{1\}$. Prin urmare numărul total de soluții este $6 + 2 + 2 + 3 + 1 + 1 = 15$ soluții.

8.2 Observați că patrulaterele $HB'CA'$ și $HC'BA'$ sunt circumscriabile,

prin urmare din puterea punctului A față de aceste 2 cercuri avem:

$$AH \cdot AA' = AB' \cdot AC = AC' \cdot AB = \frac{1}{2}(AB' \cdot AC + AC' \cdot AB).$$

Analog se obțin expresiile pentru B și C :

$$BH \cdot BB' = BC' \cdot AB = BA' \cdot BC = \frac{1}{2}(BC' \cdot AB + BA' \cdot BC).$$

$$CH \cdot CC' = CB' \cdot AC = CA' \cdot CB = \frac{1}{2}(CB' \cdot AC + CA' \cdot CB).$$

Sumând ultimele 3 expresii, și grupând termenii din partea dreaptă obținem egalitatea dorită.

8.3 Înmulțind ambele părți la abc obținem $a^2 + b^2 + c^2 \geq 2bc + 2ac - 2ab$ sau

$$a^2 + b^2 + c^2 - 2bc - 2ac + 2ab \geq 0 \iff (a + b - c)^2 \geq 0.$$

Ultima inegalitate fiind evidentă. Iar cazul de egalitate se atinge pentru $a + b = c$.

8.4 Răspuns : Nu este posibil. Explicație: Fie pe tablă sunt numerele a , b și c . Dacă alegem să înlocuim numerele a și b cu numerele $\frac{3a-4b}{5}$ și $\frac{3b+4a}{5}$ atunci putem să observăm că media pătratică a celor 3 numere rămâne neschimbată. Media pătratică inițială este $\sqrt{\frac{a^2+b^2+c^2}{3}}$. Media pătratică finală va fi $\sqrt{\frac{\frac{3a-4b}{5}^2 + \frac{3b+4a}{5}^2 + c^2}{3}} = \sqrt{\frac{25a^2+25b^2+c^2}{25 \cdot 3}} = \sqrt{\frac{a^2+b^2+c^2}{3}}$. Deci media pătratică inițială a numerelor 14, 4, 6 ar trebui să fie egală cu media pătratică a numerelor 7, 9, 12. Media pătratică a numerelor 14, 4, 6 este egală cu $\sqrt{\frac{248}{3}}$, iar cealaltă este egală cu $\sqrt{\frac{274}{3}}$ care evident că sunt diferite.

8.5 Fie h și l înălțimea și lungimea laturii triunghiului echilateral ABC , atunci $A_{ABC} = \frac{1}{2}l \cdot h$. Notăm prin $d_{P,AB}$ - distanța (sau înălțimea) de la P la latura AB , atunci $A_{APB} = \frac{1}{2}l \cdot d_{P,AB}$, analog definim și $d_{P,BC}$ și $d_{P,CA}$. Atunci pentru orice punct P în interiorul triunghiului avem: $A_{ABC} = A_{APB} + A_{BPC} + A_{CPA} \implies$

$$\frac{1}{2}l \cdot h = \frac{1}{2}l \cdot d_{P,AB} + \frac{1}{2}l \cdot d_{P,BC} + \frac{1}{2}l \cdot d_{P,CA} \text{ (simplificăm prin } \frac{1}{2}l) \implies$$

$$d_{P,AB} + d_{P,BC} + d_{P,CA} = h.$$

Deci suma distanțelor de la P la laturile triunghiului este egală cu înălțimea triunghiului h . Iar din teorema lui Pitagora: $h = \sqrt{l^2 - (\frac{l}{2})^2} = \frac{\sqrt{3}}{2}l = 1006\sqrt{3}$.

8.6 Pentru fiecare coloană putem avea maxim 2 dame negre și 4 dame albe iar în total 6 dame. Dacă există o coloană cu cel puțin 3 dame negre, coloana va avea și cel puțin 6 dame albe iar în total 9 dame, însă o coloana are doar 8 pătrate. Prin urmare fiecare coloană are maxim 6 dame, iar în total fiecare tablă 8×8 va avea maxim $6 \cdot 8 = 48$ de dame. O configurație posibilă este reprezentată mai jos.

●	●	○	○	○	○		
	●	●	○	○	○	○	
		●	●	○	○	○	○
○			●	●	○	○	○
○	○			●	●	○	○
○	○	○			●	●	○
○	○	○	○			●	●
●	○	○	○	○			●

5.10 Clasa 9 Soluții

9.1 Presupunem că $5n + 3$ - prim. Fie $2n + 1 = a^2$ iar $3n + 1 = b^2$, observăm:

$$3a^2 - 2b^2 = 3 \cdot (2n + 1) - 2 \cdot (3n + 1) = 1 \implies$$

$$\begin{aligned} 5n + 3 &= 2n + 1 + 3n + 1 + 1 = a^2 + b^2 + 1 = a^2 + b^2 + (3a^2 - 2b^2) = \\ &= 4a^2 - b^2 = (2a - b) \cdot (2a + b). \end{aligned}$$

Dacă $5n + 3$ prim, atunci $2a - b = 1$ sau $b = 2a - 1$. Însă:

$$1 = 3a^2 - 2b^2 = 3a^2 - 2(2a - 1)^2 = 3a^2 - 8a^2 + 8a - 2 = -5a^2 + 8a - 2 < 0,$$

$$\text{pentru } a \geq 3$$

Deci $2a - b \neq 1$, prin urmare $5n + 3 = (2a - b) \cdot (2a + b)$ este *compus*.

9.2 Pentru a demonstra că există soluții reale trebuie de demonstrat că $\Delta \geq 0$, sau $4(a^2 + b^2) - 4 \cdot 2c^2 \geq 0 \iff a^2 + b^2 \geq 2c^2$. Pentru aceasta vom utiliza inegalitatea

$$(x + y)^2 \geq 2(x^2 + y^2) (*) \iff x^2 - 2xy + y^2 = (x - y)^2 \geq 0.$$

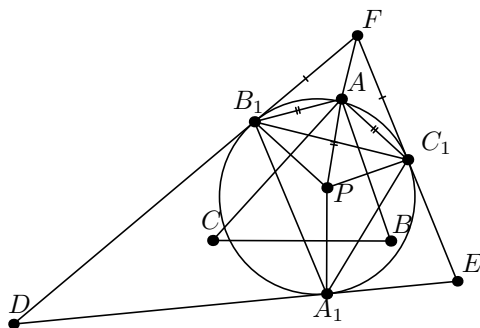
Atunci înlocuind $x = \sqrt{a^2 + 2012}$ și $y = \sqrt{b^2 + 2012}$ în inegalitatea de mai sus obținem:

$$(2\sqrt{c^2 + 2012})^2 = (\sqrt{a^2 + 2012} + \sqrt{b^2 + 2012})^2 \leq 2(a^2 + 2012 + b^2 + 2012) \iff$$

$$4c^2 + 4 \cdot 2012 \leq 2(a^2 + b^2) + 4 \cdot 2012 \iff 2c^2 \leq a^2 + b^2 \iff \Delta \geq 0.$$

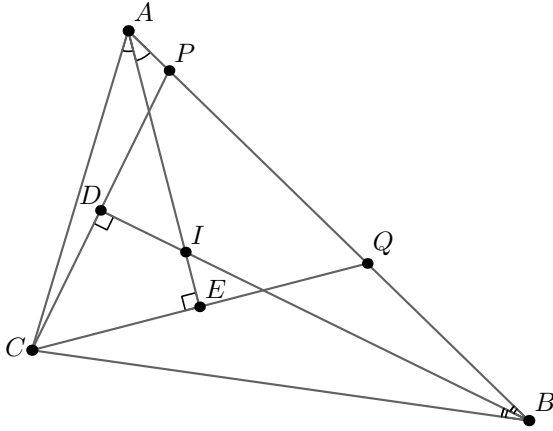
Prin urmare ecuația are soluții reale.

9.3 Vom demonstra că FA, EB și DC sunt bisectoare în $\triangle DEF$, și prin urmare sunt concurente în centrul cercului înscris în $\triangle DEF$. Observați că $AC_1 = AP = AB_1$, și $FC_1 = FB_1$ întrucât sunt tangente, iar FA este latura comună, prin urmare după criteriul LLL avem $\triangle FAC_1 \equiv \triangle FAB_1$. Deci $\angle C_1FA = \angle B_1FA$, și FA bisectă $\angle C_1FB_1$. Analog se demonstrează că EB și DC sunt bisectoare în $\triangle DEF$, deci toate 3 drepte sunt concurente.

9.4 Din simetrie fie $a \geq b \geq c$. Avem: $abc < ab + bc + ca \leq ab + ab + ab = 3ab \implies c < 3 \implies c = 2$. Rezultă $ab + 2b + 2a > 2ab \iff 2a + 2b > ab$. Deci $ab < 2a + 2b \leq 2a + 2a = 4a \implies b < 4$. Dacă $b = 3 \implies 2a + 6 > 3a \implies a \leq 6$ însă $a \geq b = 3$ deci $a \in \{3, 5\}$. Prin urmare $(a, b, c) \in \{(3, 3, 2), (5, 3, 2)\}$. Dacă $b = 2 \implies 2a + 4 > 2a$ care este adevărată pentru orice a – prim. Deci pentru p – prim avem soluțiile $(p, 2, 2), (5, 3, 2), (3, 3, 2)$ și permutările lor.

9.5 Fie l_A și l_B bisectoarele din A și din B în $\triangle ABC$, atunci $l_A \cap l_B = \{I\}$ centrul cercului înscris în $\triangle ABC$. Însă, observați că l_A este mediatoarea segmentului CQ întrucât l_A este bisectoare în $\triangle ACQ$ isoscel. Analog l_B este mediatoarea segmentului CP , prin urmare $l_A \cap l_B = \{X\}$ centrul cercului circumscris $\triangle PQC$. Deci $X \equiv I$ coincid.

9.6 Observăm că 2012^{2011} se împarte fără rest la 2012, prin urmare la fiecare pas primul număr 2012^{2011} va scădea cu 2012 până se ajunge la 0, iar cel mai mic număr va fi mereu 2012. Deci numărul total de pași este $2012^{2011} \div 2012 = 2012^{2010}$ pași, iar la fiecare pas pe foaie se va scrie 2012^2 . Respectiv, suma numerelor de pe foaie va fi $2012^2 \cdot 2012^{2010} = 2012^{2012}$.

6

Anul 2013

6.1 Clasa 5

5.1 Un sportiv se antrenează urcând pe o scară în modul următor: el urcă 9 trepte, coboară 7 și urcă 2, apoi repetă același exercițiu. Considerând că inițial sportivul este la treapta 0, aflați pe ce treaptă se află sportivul după 2013 mișcări (o mișcare fiind o coborâre sau o urcare a treptei).

5.2 Avem o foaie dreptunghiulară 3×4 împărțită în pătrățele 1×1 . Doi elevi joacă după următoarele reguli: la fiecare mișcare un elev taie unul din fragmente după o linie. Câștigă acel elev care face ultima tăietură (vor rămâne 12 pătrățele separate 1×1). Cine va câștiga?

5.3 Demonstrați că suma resturilor la împărțire cu a, b și c a numărului $\overline{abc}$ nu poate fi egală cu 23.

5.4 Sunteți pe malul unui râu și aveți la dispoziție trei vase, dintre care două cu volumul de 7 litri, și unul cu volumul de 4 litri. Vasele nu sunt gradate. Cum veți proceda pentru a turna câte 6 litri de apă în fiecare din vasele de 7 litri?

6.2 Clasa 6

6.1 Demonstrați că nu există nici un număr de trei cifre $\overline{abc}$, astfel încât suma $\overline{abc} + \overline{bca} + \overline{cab}$ să fie pătrat perfect.

6.2 În 2014 Nicolae împlinește o vârstă egală cu suma cifrelor anului în care el s-a născut. În ce an ar putea fi născut Nicolae?

6.3 Demonstrați că numărul $1 + 4^{\overbrace{20132013\dots 2013}^{\text{2013 ori}}}$ (exponentul este alcătuit din numărul 2013 repetat de 2013 ori) este compus.

6.4 Unui greieraș îi place să sară pe axa numerelor. El începe din punctul 0 iar la fiecare săritură el sare pe rând numere impare consecutive de unități (1,3,5...) în orice direcție. Poate oare după 2013 sărituri greierașul să se afle în poziția inițială?

6.3 Clasa 7

7.1 Petru alege trei cifre a, b, c și îi propune lui Vasile să le ghicească. Condiția este însă că Vasile trebuie să-i spună trei numere x, y, z , iar Petru să răspundă cu suma $ax + by + cz$. Ce numere x, y, z trebuie să aleagă Vasile pentru a determina cifrele selectate de Petru.

7.2 Demonstrați că numerele $2013^{2013} + 2014^{2014}$ și $2013 \cdot 2014$ sunt reciproc prime.

7.3 În paralelogramul $ABCD$ pe semidreapta (BC se consideră un punct M , astfel încât $BC = CM$). Dacă se știe că $CM = MD$, aflați măsura unghiului $\angle BAM$.

7.4 Pe o masă sunt 2013 chibrituri. Doi elevi joacă după următoarele reguli: la fiecare mișcare poate fi luat de pe masă orice număr de chibrituri de la 1 până la 10, iar pierde acel elev care nu mai poate efectua vreo mișcare. Într-un joc corect (ambii elevi efectuează mișcările optime), cine va câștiga?

7.5 Calculați suma:

$$\frac{2 \cdot 1 + 1}{1^2 \cdot 2^2} + \frac{2 \cdot 2 + 1}{2^2 \cdot 3^2} + \frac{2 \cdot 3 + 1}{3^2 \cdot 4^2} + \dots + \frac{2 \cdot 2011 + 1}{2011^2 \cdot 2012^2} + \frac{2 \cdot 2012 + 1}{2012^2 \cdot 2013^2}$$

7.6 Demonstrați că printre oricare trei numere prime mai mari ca 3, există cel puțin două a căror sumă sau diferență se divide la 12.

6.4 Clasa 8

8.1 Găsiți toate valorile parametrului întreg a , astfel încât ambele soluții ale ecuației $11x^2 - 2013x + a = 0$ să fie numere prime.

8.2 Dacă a, b sunt numere reale pozitive nenule, demonstrați inegalitatea :

$$\frac{1}{a^2 + a} + \frac{1}{b^2 + b} \geq \frac{1}{a^2 + b} + \frac{1}{b^2 + a}$$

8.3 Fie $\triangle ABC$ cu $AB = AC$. Fie punctele D și E astfel încât $D \in [AC]$, $B \in [AE]$ și $BE = CD$. Demonstrați că mijlocul segmentului DE aparține segmentului BC .

8.4 Aflați pentru care valori ale lui $n \in \mathbb{N}$ numărul $2^{2010} + 2^{2013} + 2^n$ este pătrat perfect.

8.5 Rezolvați în $\mathbb{R} \times \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ sistemul:

$$\begin{cases} \frac{x+y+1}{x+y-1} + \frac{z+y+2}{z+y-3} - \frac{x+z+3}{x+z-2} = \frac{3}{2} \\ \frac{x+y-1}{1} + \frac{z+y-3}{2} - \frac{x+z-2}{1} = \frac{2}{3} \\ \frac{x+y-1}{x+y-1} - \frac{z+y-3}{z+y-3} + \frac{x+z-2}{x+z-2} = \frac{2}{3} \end{cases}$$

8.6 O tablă 10×10 este completată cu numerele $\{1, 2, 3, \dots, 100\}$. Putem oare mereu alege două pătrate ce au în comun o latură sau un vârf, astfel încât suma numerelor scrise în ele să fie divizibilă cu 4?

6.5 Clasa 9

9.1 Fie triunghiul echilateral ABC cu latura de lungime a . Pe laturile triunghiului se consideră punctele $P \in (AB)$, $M \in (BC)$, $N \in (AC)$ astfel încât $MP \perp AB$, $NM \perp BC$ și $PN \perp AC$. Determinați lungimea segmentului MN .

9.2 Pentru care valori ale parametrului $n \in \mathbb{N}$ ecuația $4x^2 - (4n + 48)x + 52 + 17n = 0$ are ambele soluții numere întregi?

9.3 Avem o tablă dreptunghiulară $n \times 1$ împărțită în n pătrățele 1×1 . Colorăm vârfurile pătrățelelor în una din cele două culori, roșu sau albastru, astfel încât în fiecare pătrățel să fie exact două vârfuri de aceeași culoare. În câte moduri distincte putem efectua această colorare?

9.4 Găsiți toate soluțiile reale x ale ecuației

$$\frac{x}{x+a} - \frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a+x}} = \frac{b}{a}.$$

9.5 Fie H ortocentrul triunghiului ascuțitunghic $\triangle ABC$. Dreptele BH și CH intersectează cercul circumscris triunghiului în punctele B' și C' respectiv. Fie M mijlocul segmentului $B'C'$. Demonstrați că $\angle MAB = \angle CAH$.

9.6 Demonstrați că printre oricare $n + 1$ elemente ale mulțimii $\{1, 2, 3, \dots, 2n\}$ există cel puțin două reciproc prime.

2013 Soluții

6.6 Clasa 5 Soluții

5.1 După fiecare set de $9 + 7 + 2 = 18$ mișcări consecutive sportivul va urca $9 - 7 + 2 = 4$ trepte. Iar $2013 = 111 \cdot 18 + 15$. Prin urmare în 2013 mișcări sportivul va efectua 111 seturi și încă 15 mișcări la sfârșit dintre care 9 în sus și 6 în jos. Deci la sfârșit sportivul se va afla pe treapta $111 \cdot 4 + 9 - 6 = 447$.

5.2 Fie A primul elev, și B al doilea elev. Atunci A mereu va câștiga, el are următoarea strategie: la prima mișcare taie foaia la jumătate, în 2 dreptunghiuri simetrice cu dimensiunile 3×2 . Astfel A va împărți dreptunghiul inițial în 2 seturi simetrice. Iar în următorii pași, indiferent de tăietura efectuată de B în unul din seturi, A va efectua mereu fix aceeași tăietură în celălalt set simetric. Deci A își poate garanta ultima tăietură, prin urmare el va câștiga.

5.3 Presupunem că putem avea suma resturilor 23 și vom obține contradicție. Fie x, y și z resturile împărțirii lui $\overline{abc}$ la a, b și c . Atunci $x < a \leq 9, y < b \leq 9$ și $z < c \leq 9$, deci $x, y, z \leq 8$ și $x + y + z = 23$. Dacă cel puțin 2 numere sunt < 8 atunci $x + y + z < 7 + 7 + 8 = 22 < 23$ și nu avem soluții. Prin urmare cel puțin 2 numere sunt 8, iar celălalt $23 - 16 = 7$, și avem soluția $(7, 8, 8)$ și permutările sale pentru resturi. Și prin urmare 2 din cifrele a, b, c sunt 9 și una sau 8, sau 9. Însă 999 evident nu satisface condiția problemei. Deci rămâne $\overline{abc} \in \{899, 989, 998\}$. Dar la împărțirea la 8 nici unul nu dă restul 7, prin urmare nu există $\overline{abc}$ cu suma resturilor la a, b, c egală cu 23.

5.4 Fie A primul vas de 7 litri, B al doilea vas de 7 litri, și C vasul de 4 litri. Atunci umplem B cu 7 litri, turnăm din B 4 litri în C , vărsăm C . Atunci $(A, B, C) = (0, 3, 0)$.

Acum umplem A cu 7 litri, turnăm din A 4 litri în C , apoi turnăm din A restul 3 litri în B , și vărsăm C . Obținem $(A, B, C) = (0, 6, 0)$.

Apoi umplem A cu 7 litri, turnăm din A 4 litri în C , vărsăm C și turnăm din A restul 3 litri în C . Obținem $(A, B, C) = (0, 6, 3)$.

Acum umplem A cu 7 litri, și turnăm un litru în C , vărsăm C . Obținem $(A, B, C) = (6, 6, 0)$.

6.7 Clasa 6 Soluții

6.1 Fie S suma celor 3 numere, atunci avem:

$$\begin{aligned} S &= \overline{abc} + \overline{bca} + \overline{cab} = (100a + 10b + c) + (100b + 10c + a) + (100c + 10a + b) = \\ &= 111(a + b + c) = 3 \cdot 37 \cdot (a + b + c) \end{aligned}$$

Deci $S \div 37$, iar 37 este prim, prin urmare dacă S ar fi pătrat perfect atunci are loc și relația:

$$S \div 37^2 \implies 3 \cdot 37 \cdot (a + b + c) \div 37^2 \implies a + b + c \div 37,$$

însă ultima relație nu poate avea loc întrucât $\max(a + b + c) = 27 < 37 \implies$

$(a + b + c) \not\div 37$, deci S nu poate fi pătrat perfect.

6.2 Presupunem că Nicolae are < 114 ani. Atunci Nicolae s-a născut în anul $\overline{19ab}$ sau $\overline{20cd}$. Fie s-a născut în $\overline{19ab}$, atunci în 2014 el împlinește $2014 - \overline{19ab} = 1 + 9 + a + b \iff 114 - 10a - b = 10 + a + b \iff 104 = 11a + 2b \leq 11a + 18 \implies a \geq \frac{104-18}{11} > 7 \implies a \in \{8, 9\}$. Dacă $a = 8$ atunci $2b = 104 - 11a = 104 - 88 = 16 \implies b = 8$, deci $\overline{19ab} = \boxed{1988}$. Dacă $a = 9$ atunci $2b = 104 - 99 = 5$ nu are soluții în $\mathbb{N}$.

Dacă s-a născut în $\overline{20cd}$, atunci în 2014 el împlinește $2014 - \overline{20cd} = 2 + 0 + c + d \iff 14 - 10c - d = 2 + c + d \iff 12 = 11c + 2d$, $c \geq 2$ prea mare, dacă $c = 1$ nu avem soluții în $\mathbb{N}$ și dacă $c = 0$ avem $d = 6$ deci $\overline{20cd} = 2006$. Deci Nicolae s-a născut în 1988 sau 2006.

6.3 Vom demonstra că numărul se divide la 5. Deoarece $\overline{20132013\dots2013}$ este impar, expresia se rescrie ca:

$$1 + 4^{\overline{20132013\dots2013}} = 1 + 4^{2k+1} = 1 + 4 \cdot (4^2)^k = 1 + 4 \cdot 16^k = 1 + 4 \cdot (5a + 1)^k$$

Pentru că orice număr ce dă restul 1 la împărțirea la 5, adică de forma $5a + 1$ (inclusiv 16), indiferent de putere sa mereu va da restul 1 la împărțirea la 5, adică $(5a + 1)^k$ are forma $5x + 1 \implies$

$$1 + 4^{\overline{20132013\dots2013}} = 1 + 4 \cdot (5x + 1) = 20x + 5 = 5 \cdot (4x + 1) \div 5.$$

6.4 În 2013 sărituri greierașul va parcurge o distanță totală de:

$$1 + 3 + 5 + \dots + (2013 \cdot 2 - 1) = 2 \cdot (1 + 2 + 3 + \dots + 2013) \underbrace{- 1 - 1 - \dots - 1}_{\text{de 2013 ori}} =$$

$$= 2 \cdot \frac{2013(2013 + 1)}{2} - 2013 = 2013 \cdot 2014 - 2013 = 2013^2 \text{ de unități.}$$

Deci în 2013 sărituri greierașul parcurge o distanță de 2013^2 unități, iar dacă ar fi posibil ca greierașul să se întoarcă înapoi la poziția 0, atunci el trebuie să parcurgă jumătate de distanță sau $\frac{2013^2}{2}$ unități la dreapta și cealaltă jumătate $\frac{2013^2}{2}$ unități la stânga, însă 2013^2 este impar, deci nu putem împărți numerele 1, 3, 5... în două seturi dreapta și stânga cu sume egale.

6.8 Clasa 7 Soluții

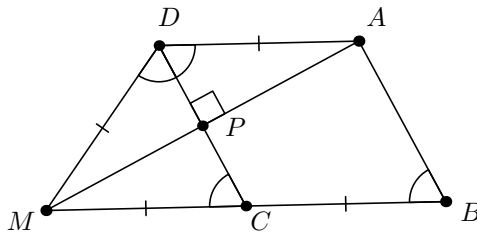
7.1 Vasile trebuie să aleagă $x = 1, y = 10$ și $z = 100$, atunci întrucât a, b, c sunt cifre, Petru va răspunde cu $100a + 10b + c = \overline{abc}$. Prin urmare în numărul de 3 cifre oferit de Petru, prima este a , a doua b , și ultima c .

7.2 Rescriem $2013 \cdot 2014 = 3 \cdot 11 \cdot 61 \cdot 2 \cdot 19 \cdot 53 = A$. Fie $2013^{2013} + 2014^{2014} = B$. Acum pentru a arăta că $(A, B) = 1$ sunt reciproc prime demonstrăm că B nu divide nici unul din factorii primi $\{2, 3, 11, 19, 53, 61\}$ a lui A .

Lema: Dacă $d \mid x$ și $d \nmid y$ atunci $\implies d \nmid x + y$, în caz contrar dacă $d \mid x + y$ și se cunoaște că $d \mid x$ va rezulta că $d \mid y$, contradicție cu condiția inițială.

Prin urmare $2 \mid 2014^{2014}$ însă $2 \nmid 2013^{2013} \implies 2 \nmid B$. Și $3 \mid 2013^{2013}$ însă $3 \nmid 2014^{2014} \implies 3 \nmid B$. Analog 11, 19, 53, 61 $\nmid B$. Deci A și B sunt reciproc prime.

7.3 Avem $AD = BC = CM = DM \implies \triangle ADM$ - isoscel. Iar $\angle ADC \stackrel{(1)}{\equiv} \angle DCM \stackrel{(2)}{\equiv} \angle CDM$, (1) - unghiuri alterne interne, (2) - deoarece $\triangle CMD$ isoscel. Prin urmare DC este bisectoare în triunghiul isoscel $\triangle ADM$, deci DC de asemenea înălțime în $\triangle ADM$. Fie $DC \cap AM = \{P\}$, atunci $\angle BAM = \angle APD = 90^\circ$, întrucât $\angle BAM$ și $\angle APD$ unghiuri alterne interne. Deci $\angle BAM = 90^\circ$.

7.4 Fie A primul și B al doilea elev. Observăm $2013 = 11 \times 183$. Atunci B are următoarea strategie de câștig: la fiecare pas după ce A ia un număr a de

chibrituri, B va lua un număr $11 - a$ astfel încât după fiecare set de 2 mișcări de pe masă se iau 11 chibrituri. Iar întrucât 2013 se divide la 11, B va câștiga jocul după $\frac{2013}{11} = 183$ de pași efectuați de fiecare jucător.

7.5 Observăm:

$$\frac{2k + 1}{k^2(k + 1)^2} = \frac{(k + 1)^2 - k^2}{k^2(k + 1)^2} = \frac{1}{k^2} - \frac{1}{(k + 1)^2}.$$

Prin urmare suma se rescrie ca:

$$\left(\frac{1}{1^2} - \frac{1}{2^2}\right) + \left(\frac{1}{2^2} - \frac{1}{3^2}\right) + \dots + \left(\frac{1}{2012^2} - \frac{1}{2013^2}\right) = 1 - \frac{1}{2013^2}.$$

7.6 Analizăm numerele după restul lor la 12. Toate numerele au una din formele $\{12k, 12k \pm 1, 12k \pm 2, 12k \pm 3, 12k \pm 4, 12k \pm 5, 12k + 6\}$. Iar $\{12k, 12k \pm 2, 12k \pm 3, 12k \pm 4, 12k + 6\}$ se divid sau la 2 sau la 3, deci nu pot fi prime. Prin urmare toate numerele prime $p > 3$ au forma $p \in \{12k \pm 1, 12k \pm 5\}$. Acum avem 3 numere și 2 seturi $12k \pm 1$ sau $12k \pm 5$, prin urmare unul din seturi va conține cel puțin 2 numere. Fie $12k \pm a$ conține 2 numere. Dacă ele au același semn pentru a atunci diferența se divide la 12, iar dacă semne diferite pentru a atunci suma se divide la 12.

6.9 Clasa 8 Soluții

8.1 Fie $p_1 \leq p_2$ cele 2 soluții prime. Din formula lui Vieta avem:

$$p_1 + p_2 = \frac{2013}{11} = 183, \text{ și } p_1 \cdot p_2 = \frac{a}{11}.$$

Dacă $p_1, p_2 > 2$ sunt prime, atunci p_1, p_2 sunt impare, și deci $183 = p_1 + p_2 = \text{impar} + \text{impar} = \text{par}$, contradicție. Dacă $p_1 = 2$ atunci $p_2 = 181$, care este la fel prim. Iar din formula lui Vieta avem: $a = 11 \cdot p_1 p_2 = 11 \cdot 2 \cdot 181 = 3982$.

8.2 Inegalitatea este echivalentă cu:

$$\frac{1}{a^2 + a} + \frac{1}{b^2 + b} \geq \frac{1}{a^2 + b} + \frac{1}{b^2 + a} \iff \frac{a^2 + a + b^2 + b}{(a^2 + a)(b^2 + b)} \geq \frac{a^2 + a + b^2 + b}{(a^2 + b)(b^2 + a)} \iff$$

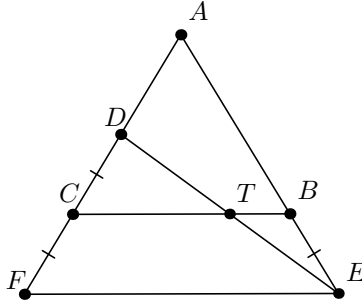
$$(a^2 + b)(b^2 + a) \geq (a^2 + a)(b^2 + b) \iff$$

$$a^2 b^2 + ab + a^3 + b^3 \geq a^2 b^2 + ab + a^2 b + b^2 a \iff a^3 + b^3 \geq a^2 b + b^2 a$$

Iar ultima inegalitate se rescrie ca Media Aritmetică $>$ Media Geometrică pentru:

$$\frac{1}{3}(a^3 + a^3 + b^3) \geq a^2 b \text{ și } \frac{1}{3}(a^3 + b^3 + b^3) \geq b^2 a.$$

8.3 Fie $T \in BC \cap DE$. Fie punctul F astfel încât $C \in [AF]$, iar $CF = BE = CD$. Atunci $AE = AF$, deci $\triangle AEF$ isoscel, iar $BC \parallel EF$. Atunci în triunghiul $\triangle DEF$ avem $TC \parallel EF$ iar C mijlocul DF , deci TC linie mijlocie în $\triangle DEF$ deci T mijlocul la segmentul DE .

8.4 Avem:

$$k^2 = 2^{2010} + 2^{2013} + 2^n = 9 \cdot 2^{2010} + 2^n = (3 \cdot 2^{1005})^2 \iff$$

$$2^n = k^2 - (3 \cdot 2^{1005})^2 = (k - 3 \cdot 2^{1005})(k + 3 \cdot 2^{1005}).$$

Prin urmare fie $2^a = k - 3 \cdot 2^{1005}$, iar $2^b = k + 3 \cdot 2^{1005}$ unde $b > a$. Atunci avem

$$2^b - 2^a = 3 \cdot 2^{1006} \iff 2^a \cdot (2^{b-a} - 1) = 3 \cdot 2^{1006}.$$

Iar $(2^{b-a} - 1)$ este impar, deci $(2^{b-a} - 1) = 3 \iff b - a = 2$, sau $b = a + 2$. Însă atunci $2^a = 2^{1006} \implies a = 1006$, deci $b = 1008 \implies n = a + b = 2014$. Iar $2^a + 2^b = 2k \iff k = 2^{1005} + 2^{1007}$.

8.5 Notăm $a = \frac{1}{x+y-1}$, $b = \frac{1}{z+y-3}$, $c = \frac{1}{x+z-2}$. Atunci obținem sistemul echivalent:

$$\begin{cases} (1+2a) + (1+5b) - (1+5c) = \frac{3}{2} \\ a + b - c = \frac{3}{2} \\ a - 2b + c = \frac{3}{2} \end{cases} \iff \begin{cases} 2a + 5b - 5c = \frac{1}{2} \\ a + b - c = \frac{3}{2} \\ a - 2b + c = \frac{3}{2} \end{cases}$$

Obținem: $a = \frac{7}{3}$, $b = \frac{5}{3}$, $c = \frac{5}{2}$. Rezolvând sistemul

$$\begin{cases} x + y - 1 = \frac{3}{4} \\ z + y - 3 = \frac{3}{5} \\ x + z - 2 = \frac{2}{5} \end{cases}$$

găsim soluțiile $x = \frac{4}{35}, y = \frac{46}{35}, z = \frac{16}{7}$.

8.6 Nu. Misiunea noastră este să arătăm un caz în care oricare 2 pătrate adiacente printr-un punct sau printr-o latură să nu fie divizibile cu 4. Fie împărțim pătratul nostru în pătrățele 2×2 . Deoarece numerele noastre nu contează, ci doar restul lor la împărțirea cu 4, putem să le înlocuim cu numerele $\{ 1, 2, 3, 0, 1 \dots 0 \}$, în total 25 de 0, 25 de 1, 25 de 2 și 25 de 3. Deci în fiecare din cele 25 pătrățele 2×2 trebuie să fie un 2, un 0, și doi de 1 sau doi de 3, deoarece nu pot fi mai mult de un 2 într-un pătrățel sau mai mult de un 0 într-un pătrățel 2×2 , iar numărul total de pătrățele este 25. O colorare potrivită ar fi:

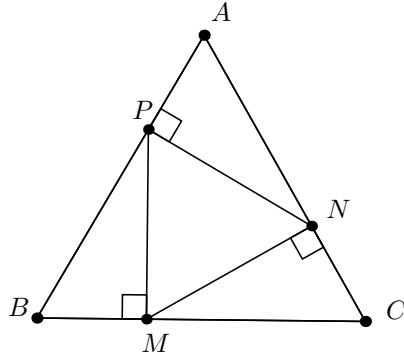
$$\begin{array}{c}
 1, 1, 1, 1, 1 \dots 1, 1, 1 \\
 2, 0, 2, 0, 2 \dots 0, 2, 0 \\
 3, 3, 3, 3, 3 \dots 3, 3, 3 \\
 2, 0, 2, 0, 2 \dots 0, 2, 0 \\
 1, 1, 1, 1, 1 \dots 1, 1, 1 \\
 \vdots \\
 2, 0, 2, 0, 2 \dots 0, 2, 0
 \end{array}$$

observăm că oricum nu am alege 2 pătrate adiacente într-un punct sau într-o latură suma lor va fi divizibilă cu 4.

6.10 Clasa 9 Soluții

9.1 Calculăm $\angle APM = 180^\circ - \angle PNA - \angle PAN = 180^\circ - 90^\circ - 60^\circ = 30^\circ$. Analog se obține $\angle BMP = 30^\circ$ și $\angle CNM = 30^\circ$. Acum $\angle PMN = 180^\circ - \angle BMP - \angle NMC = 180^\circ - 30^\circ - 90^\circ = 60^\circ$. Analog $\angle MNP = 60^\circ$ și $\angle NPM = 60^\circ$. Deci $\triangle MNP$ este echilateral. Atunci după criteriul *ULU* avem $\triangle ANP \cong \triangle BPM \cong \triangle CMN$. Fie $MC = x$, atunci în triunghiul dreptunghic $\triangle CMN$, cateta MC opusă unghiului de 30° este egală cu jumătate din lungimea ipotenuzei NC , deci $NC = 2x$. Totodată $MC = AN = BP = x$. Prin urmare $a = AC = AN + NC = x + 2x = 3x$, sau $x = \frac{1}{3}a$. Atunci din teorema lui Pitagora :

$$MN = \sqrt{NC^2 - MC^2} = \sqrt{4x^2 - x^2} = x\sqrt{3} = \frac{a\sqrt{3}}{3}.$$

9.2 În primul rând vedem că soluțiile au forma $x_{1,2} = \frac{4n+48 \pm \sqrt{\Delta}}{8}$. Evident pentru ca acest număr să fie pozitiv avem nevoie ca Δ să fie pătrat perfect. $\Delta = 16n^2 + 384n + 2304 - 832 - 272n = 16n^2 + 112n + 1472$. Dacă Δ este pătrat perfect atunci și $4n^2 + 28n + 368$ trebuie să fie pătrat perfect. Fie $4n^2 + 28n + 368 = k^2$. Adică $k^2 - (2n+7)^2 = 319$. 319 se descompune ca $11 \cdot 29$ sau $319 \cdot 1$.

Primul caz: $(k - 2n - 7)(k + 2n + 7) = 11 \cdot 29$, respectiv $2k = 40$ și $k = 20$, iar $n = 1$, făcând verificarea obținem că o soluție din cele 2 nu este întreagă. Al doilea caz: $(k - 2n - 7)(k + 2n + 7) = 1 \cdot 319$, respectiv $2k = 320$ și $k = 160$ iar $n = 76$. făcând verificarea obținem soluțiile $x_1 = 4$ și $x_2 = 84$.

9.3 În figura dată $n \times 1$ există $n + 1$ muchii paralele. Dacă pe prima o colorăm în roșu, pe a doua va trebui să o colorăm în albastru, pe a treia în roșu ș,a,m,d, deci respectiv avem un mod de a colora tabla. Dacă pe prima o colorăm în albastru, pe a 2 va trebui să o colorăm în roșu, pe a 3 în albastru ș,a,m,d, și mai avem o modalitate în plus de a colora tabla. Iar acum avem 2 moduri de a colora prima muchie în 2 culori diferite, 2 moduri de a colora a 2 muchie în 2 culori diferite ... in total 2^{n+1} moduri. Deci răspunsul nostru este egal cu $2 + 2^{n+1}$ moduri diferite.

9.4 $\frac{x}{x+a} - \frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a+x}} = \frac{x+a-a}{x+a} - \frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a+x}} = 1 - \frac{a}{x+a} - \frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a+x}}$. Fie notăm $k = \frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a+x}}$. Obținem că $1 - k^2 - k = \frac{b}{a}$. $k^2 + k + (\frac{b}{a} - 1)$.

Vom rezolva ecuația de gradul 2 pentru k . $\Delta = 1 - 4 \cdot (\frac{b}{a} - 1) = 5 - 4\frac{b}{a}$

. Deci $k = \frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a+x}} = \frac{-1 \pm \sqrt{5 - 4\frac{b}{a}}}{2}$. Dar deoarece radicalul este mereu

pozitiv obținem că $\frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a+x}} = \frac{-1 + \sqrt{5 - 4\frac{b}{a}}}{2}$. Ridicând totul la puterea a

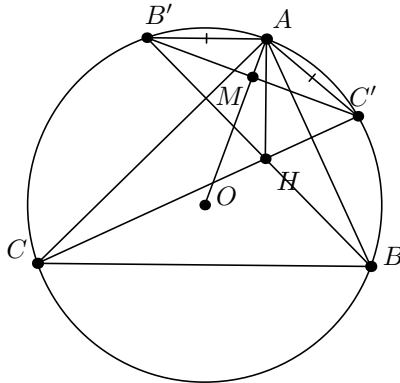
doua obținem că $\frac{a}{a+x} = \frac{1 - 2\sqrt{5 - 4\frac{b}{a}} + 5 - 4\frac{b}{a}}{4} = \frac{6 - 2\sqrt{5 - 4\frac{b}{a}} - 4\frac{b}{a}}{4}$.

$\frac{a+x}{a} = 1 + \frac{x}{a} = \frac{6 - 2\sqrt{5 - 4\frac{b}{a}} - 4\frac{b}{a}}{4}$, sau $\frac{x}{a} = \frac{2 - 2\sqrt{5 - 4\frac{b}{a}} - 4\frac{b}{a}}{4}$ de unde

rezultă că $x = \frac{2a - 2a\sqrt{5 - 4\frac{b}{a}} - 4b}{4} = \frac{a - a\sqrt{5 - 4\frac{b}{a}} - 2b}{2}$. **9.5** Fie $\angle A = \alpha$

și $\angle C = \gamma$. Trebuie să demonstrăm că AH și AM sunt simetrice față de l_A – bisectoarea din A . Însă este binecunoscut faptul că pentru orice triunghi cu ortocentrul H și centrul cercului circumscris O avem că AH și AO sunt simetrice față de l_A . Deci e necesar să demonstrăm că $A-M-O$ sunt coliniare. Însă observați că $\angle C'CA = 90^\circ - \alpha = \angle B'BA$, prin urmare arcul $\widehat{C'A} \equiv \widehat{AB'}$.

Deci A este mijlocul arcului $\widehat{C'B'}$, iar M este mijlocul segmentului $C'B'$, prin urmare $A-M-O$ sunt coliniare. Acum demonstrăm că AO și AH sunt simetrice față de bisectoare. Observați că $\angle CAH = 90^\circ - \gamma$. Iar în $\triangle AOB$ isoscel avem $\angle BAO = \angle ABO = 90^\circ - \frac{1}{2}\angle AOB = 90^\circ - \frac{1}{2} \cdot 2\angle ACB = 90^\circ - \gamma$. Deci AH și $A-M-O$ sunt simetrice în l_A .

9.6 Împărțim mulțimea dată în n perechi în felul următor $(1, 2), (3, 4), \dots, (2n-1, 2n)$, astfel încât fiecare pereche $(k, k+1)$ este reciproc primă. Acum din principiul cutiei indiferent cum vom alege $n+1$ elemente din n perechi, vom avea 2 elemente din aceeași pereche care vor fi reciproc prime.

7

Anul 2014

7.1 Clasa 5

5.1 Demonstrați că numărul $N = \underbrace{44\dots4}_{2014 \text{ ori}} - \underbrace{88\dots8}_{1007 \text{ ori}}$ este pătrat perfect.

5.2 Rezolvați următoarea ecuație

$$(x - 2014) + (2x + 2013) + \dots + (2013x - 2) + (2014x + 1) = \frac{2014^2}{2}$$

5.3 Găsiți toate numerele naturale n ce satisfac relația $n + S(n) = 2014$. Cu $S(n)$ este notată suma cifrelor numărului n .

5.4 Aduceți următoarea expresie la cea mai simplă formă

$$\frac{2 + 4 + 6 + \dots + 2014}{1 + 3 + 5 + \dots + 2013} + \frac{1 + 3 + 5 + \dots + 2013}{2 + 4 + 6 + \dots + 2014}$$

7.2 Clasa 6

6.1 Rezolvați următoarea ecuație, dacă se știe că $a \neq 0$, $c \neq 0$ și $\overline{ab}$ denotă scrierea zecimală a numărului.

$$\frac{\overline{ab}}{\overline{cd}} = \frac{\overline{cd} + 16}{41 - \overline{ab}} = \frac{64 - \overline{cd}}{\overline{ab} + 15}$$

6.2 Pătratul se numește magic dacă suma numerelor în orice rând, coloană și cele două diagonale principale este egală. Aflați toate numerele x pentru care următorul pătrat poate fi completat ca să fie magic.

x	20	14
4		

6.3 Calculatorul magic efectuează următoarea operație: el sumează numărul introdus cu restul lui la împărțire cu 9. Luăm un număr a și facem la rând trei operații cu calculatorul magic după care adunăm numărul primit cu a . Demonstrați că rezultatul este divizibil cu 9.

6.4 Determinați valoarea minimă a numărului

$$E = (a(a+1)(a+2)(a+3)(a+4), b(b+1)(b+2)(b+3)(b+5))$$

pentru $a, b \in \mathbb{N}^*$. Cu (a, b) am notat cel mai mare divizor comun.

7.3 Clasa 7

7.1 Fie tabelul

2	0
5	1

. Putem alege numerele adiacente a, b și să le înlocuim cu $a-1, b-1$ sau $a+1, b+1$ (numerele se consideră adiacente dacă au o latură în comun). Este posibil după un număr finit de mișcări să obținem tabelul completat numai cu zerouri?

7.2 Demonstrați că ecuația $x^2 - 2y^2 + 8z = 3$ nu are soluții în numere întregi.

7.3 În triunghiul $\triangle ABC$ pe laturile AB și AC sunt construite pătratele $ABDE$ și $ACFK$ (punctul D și punctul C se află în semiplane diferite față de dreapta AB). Dacă AM este mediana triunghiului $\triangle ABC$ demonstrați că $2AM = EK$.

7.4 Avem 10 clase de elevi cu proprietatea că fiecare elev dintr-o clasă cunoaște exact câte un elev din celelalte nouă clase. Demonstrați că în fiecare clasă este același număr de elevi. Cunoștința este reciprocă.

7.5 Fie E mijlocul laturii AD în paralelogramul $ABCD$. Dacă punctul F este piciorul înălțimii duse din B pe EC , demonstrați că triunghiul $\triangle ABF$ este isoscel.

7.6 Piastru este o valută imaginară a statului ABC-land. O monedă de valoarea un piastru cântărește 6 grame, o monedă de valoarea doi piastre

cântărește 17 grame, iar o monedă de valoarea cinci piastre cântărește 30 grame. Băncile ABC-landului pot schimba orice combinație de monede în orice altă combinație cu aceeași masă. Spre exemplu 30 de monede de doi piastre pot fi schimbate în 17 monede de 5 piastre. Nicolae are un set de monede cu valoarea totală 1995 de piastre. Poate el oare să obțină un set de monede cu valoare 2014 de piastre efectuând operații bancare?

7.4 Clasa 8

8.1 Aflați toate numerele prime p și toate numerele naturale nenule n pentru care $p^n + 1$ este puterea a 7-a a unui număr natural.

8.2 Fie x, y, z numere reale pozitive care satisfac relația $x + y + z = 1$. Demonstrați următoarea inegalitate

$$\sqrt{6x + 1} + \sqrt{6y + 1} + \sqrt{6z + 1} \leq 3\sqrt{3}$$

8.3 În pentagonul $ABCDE$, $\angle A = \angle B = \angle C = \angle D = 120^\circ$ și $BC = 2014$. Dacă se știe că lungimile a tuturor laturilor pentagonului sunt numere întregi, demonstrați că perimetrul pentagonului este un număr par.

8.4 Fie șirul $a_i \in \{-1, 1\}$. Demonstrați că $a_1 \cdot a_2 \cdot a_3 \cdot a_4 + a_2 \cdot a_3 \cdot a_4 \cdot a_5 + \dots + a_{2013} \cdot a_{2014} \cdot a_1 \cdot a_2 + a_{2014} \cdot a_1 \cdot a_2 \cdot a_3 \neq 0$

8.5 Fie un tabel 5×2014 . Demonstrați că oricum nu am colora fiecare celulă în una din cele 4 culori, mereu va exista un dreptunghi cu laturile paralele la tabel și vârfurile în celule de aceeași culoare.

8.6 Fie A o mulțime de 2014 numere întregi. Demonstrați că A este o submulțime având suma elementelor divizibilă cu 2014.

7.5 Clasa 9

9.1 În triunghiul $\triangle ABC$, punctele X, Y sunt mijloacele laturilor AB și AC respectiv. Pe segmentul BC se consideră un punct D diferit de mijlocul segmentului BC . Demonstrați că dacă $\angle XDY = \angle BAC$, atunci $AD \perp BC$

9.2 Fie un tabel 5×2014 . Demonstrați că oricum nu am colora fiecare celulă în una din cele 4 culori, mereu va exista un dreptunghi cu laturile paralele la tabel și vârfurile în celule de aceeași culoare.

9.3 Aflați toate numere reale x care satisfac ecuația $x^{x^{2014}} = 2014$.

9.4 Fie $x_1, x_2, \dots, x_{2014} \in \mathbb{R}_+$ astfel încât $\frac{x_1}{\sqrt{1 \cdot 2}} + \frac{x_2}{\sqrt{2 \cdot 3}} + \dots + \frac{x_{2014}}{\sqrt{2014 \cdot 2015}} =$

2014. Aflați valoarea minimă a expresiei $E = x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_{2014}^2$.

9.5 Demonstrați că numărul $a^{4025} + (a-1)^{2014}$ se divide la $a^2 - a + 1$ pentru orice $a \in \mathbb{N}^*$.

9.6 Demonstrați că în orice poligon convex cu 2014 laturi, există o diagonală ce nu este paralelă la nici o latură.

2014 Soluții

7.6 Clasa 5 Soluții

5.1 Observăm:

$$\underbrace{44\dots4}_{2014 \text{ ori}} = \frac{4}{9} \cdot \underbrace{99\dots9}_{2014 \text{ ori}} = \boxed{\frac{4}{9}(10^{2014} - 1)}, \text{ analog obținem:}$$

$$\underbrace{88\dots8}_{1007 \text{ ori}} = \frac{8}{9} \cdot \underbrace{99\dots9}_{1007 \text{ ori}} = \frac{8}{9} \cdot (10^{1007} - 1) = \boxed{\frac{4}{9}(2 \cdot 10^{1007} - 2)} \implies$$

$$\underbrace{44\dots4}_{2014 \text{ ori}} - \underbrace{88\dots8}_{1007 \text{ ori}} = \frac{4}{9} \cdot (10^{2014} - 1) - \frac{4}{9} \cdot (2 \cdot 10^{1007} - 2) = \frac{4}{9} \cdot (10^{2014} - 2 \cdot 10^{1007} + 1) =$$

$$= \left(\frac{2}{3} \cdot (10^{1007} - 1)\right)^2 = \left(\frac{6}{9} \cdot \underbrace{99\dots9}_{1007 \text{ ori}}\right)^2 = \left(\underbrace{66\dots6}_{1007 \text{ ori}}\right)^2$$

Deci numărul dat este pătrat perfect.

5.2 Descompunem ecuația în felul următor:

$$\begin{aligned} (x + 2x + 3x + \dots + 2014x) + ((1-2) + (3-4) + \dots + (2013-2014)) &= \\ = x \frac{2014 \cdot 2015}{2} - 1007 &= \frac{2014^2}{2} \iff \end{aligned}$$

$$1007 \cdot 2015x - 1007 \cdot 1 = 1007 \cdot 2014 \iff 2015x - 1 = 2014 \implies x = 1.$$

5.3 Evident $n \leq 2014$, atunci fie $n = \overline{abcd}$. Iar $S(n) = S(\overline{abcd}) \leq 1+9+9+9 = 28$. Deci:

$$2014 = n + S(n) \leq n + 28 \implies n \geq 2014 - 28 = 1986.$$

Acum din criteriul de divizibilitate la 9 observați că n și $S(n)$ au același rest la împărțire la 9. Fie acest rest x , cu $0 \leq x \leq 8$, atunci $n + S(n)$ are restul $0 \leq 2x \leq 16$, însă 2014 are restul 7 sau 16 la împărțirea la 9. Prin urmare $2x = 16$, sau $x = 8$. Acum inspectăm toate n de forma $9k + 8$, cu $1986 \leq n \leq 2014$. Deci $n \in \{1988, 1997, 2006\}$. Observați că $n \in \{1988, 2006\}$ satisfac relația.

5.4 Avem: $1007 + (1 + 3 + \dots + 2013) = (1 + 1) + (3 + 1) + \dots + (2013 + 1) =$
 $= 2 + 4 + \dots + 2014 = 2(1 + 2 + \dots + 1007) = 2 \frac{1007(1007 + 1)}{2} = 1007 \cdot 1008.$

Deci $1 + 3 + \dots + 2013 = 1007 \cdot 1008 - 1007 = 1007^2$. Deci expresia inițială se rescrie ca:

$$\frac{2 + 4 + 6 + \dots + 2014}{1 + 3 + 5 + \dots + 2013} + \frac{1 + 3 + 5 + \dots + 2013}{2 + 4 + 6 + \dots + 2014} =$$

$$= \frac{1007 \cdot 1008}{1007^2} + \frac{1007^2}{1007 \cdot 1008} = \frac{1008}{1007} + \frac{1007}{1008} = 2 + \frac{1}{1007 \cdot 1008}.$$

7.7 Clasa 6 Soluții

6.1 Fie $\overline{ab} = x$ și $\overline{cd} = y$, atunci ecuația se rescrie ca:

$$\frac{x}{y} = \frac{y + 16}{41 - x} = \frac{64 - y}{x + 15} = \frac{(y + 16) + (64 - y)}{(41 - x) + (x + 15)} = \frac{80}{56} = \frac{10}{7} \implies x = \frac{10}{7}y.$$

Iar din prima ecuație avem:

$$x(41 - x) = y(y + 16) \iff \frac{10}{7}y(41 - \frac{10}{7}y) = y(y + 16) \iff$$

$$\frac{10}{7}(41 - \frac{10}{7}y) = y + 16 \iff$$

$$10 \cdot 41 \cdot 7 - 16 \cdot 49 = 49y + 100y \iff 2086 = 149y \implies y = 14 \implies x = 20.$$

Prin urmare $\overline{ab} = 20$ și $\overline{cd} = 14$.

6.2 Din prima linie obținem

că suma numerelor în orice coloană, linie și cele 2 diagonale principale este $x + 20 + 14 = x + 34$. Acum notăm cu $p_{i,j}$ pătratul în linia i și

x	20	14
4	$x - 10$	40
30	24	$x - 20$

coloana j . Atunci pentru prima coloană avem: $x + 4 + p_{3,1} = 34 + x \Rightarrow \underline{p_{3,1} = 30}$. Acum pentru diagonala principală $\prime$ avem: $14 + p_{2,2} + 30 = 34 + x \Rightarrow \underline{p_{2,2} = x - 10}$. Iar pentru a 2-a coloană avem: $20 + x - 10 + p_{3,2} = x + 34 \Rightarrow \underline{p_{3,2} = 24}$. Pentru a 2-a linie avem: $4 + x - 10 + p_{2,3} = x + 34 \Rightarrow \underline{p_{2,3} = 40}$. Iar pentru ultima linie avem $30 + 24 + p_{3,3} = 34 + x \Rightarrow \underline{p_{3,3} = x - 20}$ și obținem tabelul alăturat. Acum pentru a 2-a diagonală principală $\backslash$ avem: $x + (x - 10) + (x - 20) = x + 34 \iff 2x = 64 \implies \boxed{x = 32}$.

6.3 Notăm prin $R(x)$ restul împărțirii lui x la 9. Inițial avem a .

După primul pas avem $a_1 = a + R(a)$.

După pasul 2 avem $a_2 = a_1 + R(a_1) = a + R(a) + R(a + R(a))$.

După pasul 3 avem $a_3 = a_2 + R(a_2) = a + R(a) + R(a + R(a)) + R(a + R(a) + R(a + R(a)))$.

Iar după ce mai adăugăm un a , numărul final va fi $n = a + a_3$.

Acum pentru a demonstra că $9 \mid n$ vom demonstra că $R(n) = 0$. Pentru aceasta vom folosi proprietatea că $R(x + R(y)) = R(x + y)$, care este adevărată deoarece notând $y = 9k + m$ avem

$$R(x + R(y)) = R(x + R(9k + m)) = R(x + m) = R(x + 9k + m) = R(x + y). \implies$$

$$R(n) = R(a + a_3) = R(a + a_2 + R(a_2)) = R(a + a_2 + a_2) = R(a + 2a_2) =$$

$$= R(a + 2a_1 + 2R(a_1)) =$$

$$= R(a + 2a_1 + 2a_1) = R(a + 4a_1) = R(a + 4a + 4R(a)) = R(a + 4a + 4a) =$$

$$= R(9a) = 0.$$

Prin urmare $9 \mid n$.

6.4 Observăm că primul termen $x = a(a + 1)(a + 2)(a + 3)(a + 4)$ este format din 5 factori consecutivi, deci: cel puțin 2 factori se divid la 2, cel puțin 1 factor se divide la 3, cel puțin 1 factor se divide la 4, și cel puțin 1 factor se divide la 5.

Prin urmare x se divide cel puțin la $2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5 = 120$, deci $24 \mid 120 \mid x$.

Analog al doilea termen $y = b(b + 1)(b + 2)(b + 3)(b + 4)$ are 4 factori consecutivi, deci cel puțin 2 factori se divid la 2, cel puțin 1 factor se divide la 3, și cel puțin 1 factor se divide la 4.

Prin urmare y se divide cel puțin la $2 \cdot 3 \cdot 4 = 24$, adică $24 \mid y$, deci $E = (x, y) \geq 24$. Iar pentru $a = b = 1$ avem $E = (120, 144) = 24$. Deci $\min(E) = 24$.

7.8 Clasa 7 Soluții

7.1 Observăm că un tabel de forma

a	b
c	d

 mereu va avea diferența diagonalelor constantă $(a + d) - (c + b) = \text{const}$, deoarece dacă adunăm $+1$ la două pătrate adiacente se aduna câte $+1$ la fiecare diagonală, și dacă scădem (-1) la două pătrate adiacente, se scade câte (-1) la ambele diagonale. Prin urmare în tabelul inițial diferența diagonalelor mereu va fi $(2 + 1) - (5 + 0) = (-2)$, însă un tabel completat numai cu zerouri va avea diferența $0 \neq -2$. Deci este imposibil să obținem un tabel doar cu zerouri.

7.2 Avem $x^2 = 3 + 2y^2 - 8z$, deci x - impar. Fie $x = 2k + 1$, atunci rezultă:

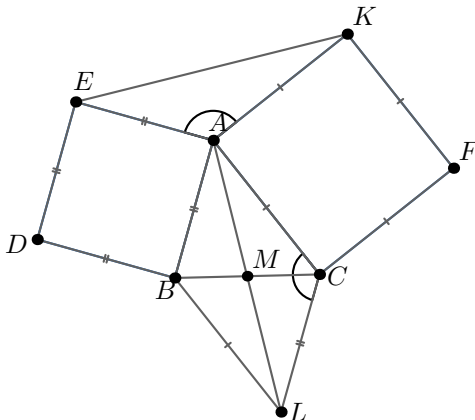
$$(2k + 1)^2 - 2y^2 + 8z = 3 \iff 2k(k + 1) - y^2 + 4z = 1.$$

Prin urmare y la fel este impar, fie $y = 2m + 1$, obținem:

$$2k(k + 1) - (2m + 1)^2 + 4z = 1 \iff k(k + 1) - 2m(m + 1) + 2z = 1.$$

Însă $k(k + 1)$ este par, deci și expresia: $k(k + 1) - 2m(m + 1) + 2z$ este pară, însă 1 este impar. Prin urmare ecuația nu are soluții în numere întregi.

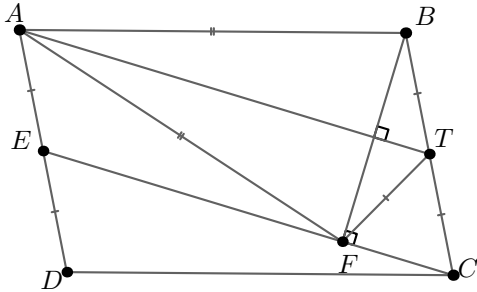
7.3 Fie L simetricul lui A față de M , atunci vrem să demonstrăm că $2AM = AL = EK$. Observați că $ABLC$ este paralelogram, prin urmare $CL = AB = AE$, iar $BL = AC = AK$. Prin urmare vrem să demonstrăm că $\triangle EAK \equiv \triangle LCA \equiv \triangle ABL$. Însă $\angle EAK = 360 - 90 - 90 - \alpha = 180 - \alpha$, iar în paralelogramul $ABLC$ avem $\angle ABL = \angle LCA = 180 - \alpha$. Deci după criteriul LUL avem $\triangle EAK \equiv \triangle LCA \equiv \triangle ABL$. Deci $EK = AL = 2AM$.

7.4 Presupunem că există 2 clase, A și B cu un număr diferit de elevi fiecare. Fie clasa A cu n elevi și B cu m elevi, iar $n \neq m$. Atunci fiecare din cei n elevi din A cunoaște exact câte un elev din B . Dacă a_1, a_2 – doi elevi din A cunosc același elev b_i din B atunci b_i îi cunoaște pe ambii a_1 și a_2 , contradicție. Deci fiecare din cei n elevi din A cunoaște exact un elev diferit din B . Deci B are cel puțin n elevi $\implies m \geq n$.

Analog se obține că fiecare din cei m elevi în B cunoaște un elev diferit în A , deci A are cel puțin m elevi, $\implies n \geq m$. Prin urmare $n = m$, contradicție cu presupunerea inițială.

7.5 Fie T mijlocul laturii BC , vom demonstra că AT este mediatoarea segmentului BF . Observați că $ATCE$ este paralelogram, prin urmare $AT \parallel EC$, iar $EC \perp BF$, deci $AT \perp BF$. Mai departe în triunghiul dreptunghic $\triangle BFC$, FT este mediană, prin urmare $\triangle BTF$ este isoscel, iar TA este înălțime în el, deci TA este mediatoarea segmentului BF . Prin urmare $\triangle BAF$ isoscel.

7.6 Observăm că un set cu o monedă de 5 piastri care cântărește $30 \text{ grame} = 5 \cdot 6 \text{ grame}$, poate fi schimbat într-un set de 5 monede de 1 piastru și cu masa de 6 grame fiecare, care au la fel valoarea totală de 5 piastri. Deci putem presupune că avem doar monede de 1 piastru, și monede de 2 piastri (toate monedele de 5 piastri sunt schimbate liber în monede de 1 piastru, cu aceeași masă și valoare totală). Deci fie că avem x monede de un piastru, y monede de 2 piastri, cu valoarea totală de $x + 2y = 1995$ piastri, și masa totală $6x + 17y = M$ grame. Și acum vrem să schimbăm aceste monede în a monede de 1 piastru, și b monede de 2 piastri, cu valoarea totală $a + 2b = 2014$ și aceeași masă totală $6a + 17b = M$. Atunci avem:

$$6x + 17y = M = 6a + 17b, \text{ iar } x = 1995 - 2y, a = 2014 - 2b \implies$$

$$6(1995 - 2y) + 17y = 6(2014 - 2b) + 17b \iff 6 \cdot 1995 + 5y = 6 \cdot 2014 + 5b \iff$$

$$5(y - b) = 6(2014 - 1995) = 6 \cdot 19 \iff y - b = \frac{6 \cdot 19}{5} \notin \mathbb{Z}.$$

Dacă schimbul ar fi posibil, atunci am avea că diferență dintre numărul final b și cel inițial y de monede de 2 piastri nu va fi un număr întreg, contradicție, întrucât b și y sunt întregi. Deci nu este posibil de efectuat operațiile bancare.

7.9 Clasa 8 Soluții

8.1 $p^n = x^7 - 1 = (x - 1)(x^6 + x^5 + x^4 + x^3 + x^2 + x + 1)$, clar $(x - 1) \neq 0$. Evident $x - 1 < x^6 + x^5 + x^4 + x^3 + x^2 + x + 1$. Dacă $x - 1 = 1 \Rightarrow x = 2$, $p^n = 127$ - prim $\Rightarrow$ $n = 1, p = 127$.

Cazul 2: $x - 1 > 1$. Fie $x - 1 = p^a$, $x^6 + x^5 + x^4 + x^3 + x^2 + x + 1 = p^b$, cu $0 < a < b$. Obținem că $p \mid x - 1$, $x = pk + 1$. Atunci x^i cu i de la 1 la 6 sunt de forma $pk_i + 1$. Atunci $p^b = x^6 + x^5 + x^4 + x^3 + x^2 + x + 1 = (pk_6 + 1) + (pk_5 + 1) + (pk_4 + 1) + (pk_3 + 1) + (pk_2 + 1) + (pk_1 + 1) + 1 = pm + 7$. Deci $p^b = pm + 7 \Rightarrow p \mid 7 \Rightarrow p = 7$.

Acum $x^6 = (7k + 1)^6 = 49t_6 + 7 \cdot 6k + 1$, $x^5 = (7k + 1)^5 = 49t_5 + 7 \cdot 5k + 1 \dots x = (7k + 1)$. Sumând aceste relații obținem că $7^b = x^6 + x^5 + x^4 + x^3 + x^2 + x + 1 = 49t + 7k \cdot \frac{6 \cdot 7}{2} + 7 = 49(t + 3k) + 7$.

Deci $7 \mid 7^b$ dar $49 \nmid 7^b$ deoarece $49 \nmid 49(t + 3k)$, deci obținem contradicție, deci singura soluție este $n = 1, p = 127$.

8.2 Lema Media Aritmetică $\leq$ Media Pătratică:

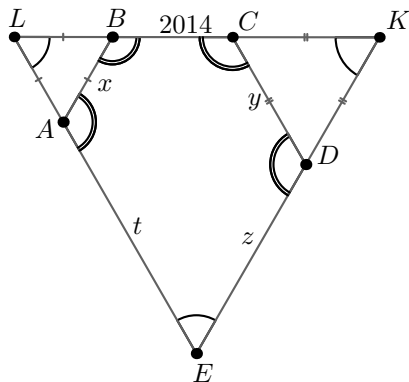
$$\frac{a + b + c}{3} \leq \sqrt{\frac{a^2 + b^2 + c^2}{3}} \iff a + b + c \leq \sqrt{3(a^2 + b^2 + c^2)}.$$

Acum înlocuim $a = \sqrt{6x + 1}$, $b = \sqrt{6y + 1}$ și $c = \sqrt{6z + 1}$ în inegalitatea de mai sus, și obținem:

$$\begin{aligned} \sqrt{6x + 1} + \sqrt{6y + 1} + \sqrt{6z + 1} &\leq \sqrt{3((6x + 1) + (6y + 1) + (6z + 1))} = \\ &= \sqrt{3(6(x + y + z) + 1)} = 3\sqrt{3}. \end{aligned}$$

8.3 Suma unghiurilor într-un pentagon este $180^\circ \cdot (5 - 2) = 540^\circ$. Prin urmare $\angle E = 540^\circ - 4 \cdot 120^\circ = 60^\circ$. Acum completăm pentagonul, prelungim toate laturile acestuia, și notăm intersecțiile. Fie $AE \cap BC = \{L\}$, și $ED \cap BC = \{K\}$. Observați că $DC \parallel AE$ și $AB \parallel ED$. Avem $\angle LAB = 60^\circ = \angle LBA$, deci $\triangle ABL$ echilateral iar $\angle ALB = 60^\circ$. Analog $\angle KDC = 60^\circ = \angle KCD$, deci $\triangle DCK$ echilateral iar $\angle DKC = 60^\circ$. Acum fie $AB = x$, $CD = y$, $DE = z$ și $AE = t$, unde $x, y, z, t \in \mathbb{N}$. Atunci în $\triangle ELK$, echilateral avem $EL = LK =$

KE , sau $x + t = x + 2014 + y = y + z$. Deci $z = x + 2014$, iar $t = y + 2014$, iar perimetrul pentagonului este $x + y + z + t + 2014 = 2(x + y) + 3 \cdot 2014$, care este un număr par.

8.4 Presupunem că suma respectivă este egală cu 0, și obținem următoarea contradicție: Deoarece suma respectivă are 2014 termeni, putem să deducem că 1007 dintre ei sunt egali cu 1 și 1007 dintre ei sunt egali cu -1 . Avem că produsul termenilor ar trebui să fie egal cu $\underbrace{1 \cdot 1 \cdot \dots \cdot 1}_{1007} \cdot \underbrace{-1 \cdot -1 \cdot \dots \cdot -1}_{1007} = -1$

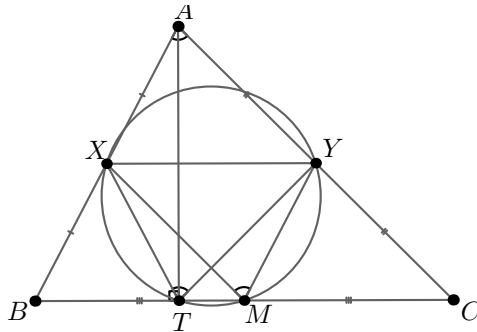
$\cdot 1 = -1$. Pe de altă parte produsul termenilor este egal cu $a_1^4 \cdot a_2^4 \cdot \dots \cdot a_{2014}^4$ care este evident, pozitiv, deci avem contradicție.

8.5 Există 4^5 moduri de a colora un rând de 5 pătrățele în 4 culori. Evident că fiecare rând va avea cel puțin 2 pătrățele de aceeași culoare. $4^5 = 1024 < 2014$ deci cel puțin 2 rânduri sunt colorate în același mod, deci putem să le selectăm pe ele și luând cele 4 puncte care sunt paralele 2 câte 2 și au aceeași culoare obținem dreptunghiul dorit.

8.6 Fie $A = \{x_1, x_2, \dots, x_{2014}\}$. Dacă cel puțin un număr din A este divizibil cu 2014 atunci problema este rezolvată. Presupunem contrariul. Luăm numerele $p_1 = x_1, p_2 = x_1 + x_2, \dots, p_{2014} = x_1 + x_2 + \dots + x_{2014}$. Dacă cel puțin un număr p_x este divizibil cu 2014 atunci problema este rezolvată. Presupunem contrariul. Deci sunt 2014 numere p_x și 2013 resturi posibile care sunt $\{1, 2, 3, \dots, 2013\}$. Deci avem că cel puțin două numere p_x au același rest la împărțirea cu 2014, și scăzându-le obținem ca o sumă din A este divizibilă cu 2014.

7.10 Clasa 9 Soluții

9.1 Notăm $\angle ABC = \beta$, și $\angle ACB = \gamma$. Fie M mijlocul BC . Observați ca $\triangle ABC \sim \triangle MYX$, iar $\angle XMY = \angle BAC = \alpha$. Fie T piciorul înălțimii din A , vom demonstra ca $T \in C(XMY)$ – cercul circumscris $\triangle XMY$. Deoarece TX mediana în $\triangle ABT$ avem $XB = XA = XT$, prin urmare $\angle XTA = \angle TAX = 90^\circ - \beta$. Analog $\angle YTA = 90^\circ - \gamma$. Deci $\angle XTY = 180 - \beta - \gamma = \alpha = \angle XMY$. Deci $T \in C(XMY)$. Acum deoarece $\angle XDY = \alpha$, rezulta ca $D \in C(TXMY)$, însă cercul are doar 2 intersecții cu segmentul BC , și deoarece $D \neq M$ rezulta ca $D \equiv T$, piciorul înălțimii din A .

9.2 Vezi 2014.8.5.

9.3 Observați că $x = \sqrt[2014]{2014}$ satisface ecuația deoarece:

$$x^{x^{2014}} = \sqrt[2014]{2014}^{\sqrt[2014]{2014}^{2014}} = \sqrt[2014]{2014}^{2014} = 2014.$$

Acum observați că funcția $f(x) = x^{x^{2014}}$, este strict crescătoare, prin urmare $f(x) = 2014$, are o soluție unică. Și deoarece $x = \sqrt[2014]{2014}$ satisface ecuația, aceasta este unica soluție.

9.4 Din inegalitatea lui Cauchy-Schwartz:

$$\begin{aligned} (x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_{2014}^2) \left(\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{2014 \cdot 2015} \right) &\geq \\ &\geq \frac{x_1}{\sqrt{1 \cdot 2}} + \frac{x_2}{\sqrt{2 \cdot 3}} + \dots + \frac{x_{2014}}{\sqrt{2014 \cdot 2015}} = 2014, \text{ însă} \\ \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{2014 \cdot 2015} &= \left(\frac{1}{1} - \frac{1}{2} \right) + \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3} \right) + \dots + \left(\frac{1}{2014} - \frac{1}{2015} \right) = \\ &= 1 - \frac{1}{2015} = \frac{2014}{2015} \implies \end{aligned}$$

$$(x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_{2014}^2) \left(\frac{2014}{2015} \right) \geq 2014 \iff (x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_{2014}^2) \geq 2015.$$

Cu egalitate când raportul perechilor este constant. Adică $x_i / \frac{1}{\sqrt{i(i+1)}} = \lambda$.

9.5 Vom demonstra problema folosind congruența modulo. Deoarece $a^2 \equiv a - 1 \pmod{a^2 - a + 1}$ putem înlocui în ecuația noastră inițială și obținem că $a^{4025} + (a - 1)^{2014} \equiv a^{4025} + (a^2)^{2014} \equiv a^{4025} + a^{4028} \equiv a^{4025}(a^3 + 1) \equiv a^{4025}(a+1)(a^2 - a + 1) \pmod{a^2 - a + 1}$. Deci am demonstrat ce se cerea în condiție.

9.6 Într-un poligon cu n laturi sunt $\frac{n \cdot (n-3)}{2}$ diagonale, respectiv în poligonul nostru cu 2014 laturi sunt $\frac{2014 \cdot 2011}{2}$. Presupunem că toate diagonalele sunt paralele la cel puțin o latură. Din principiul cutiei avem că există o latură care are cel puțin 1006 diagonale paralele cu ea. Demonstrarea este simplă: dacă am avea că toate 2014 laturi ale poligonului au ≤ 1005 diagonale paralele atunci numărul de diagonale va fi $\leq \frac{2014 \cdot 2010}{2}$ care este mai mic decât numărul total de diagonale. Deci există o latura care are cel puțin 1006 de diagonale paralele. Dar la orice latura poți să construiești maxim 1005 diagonale paralele (deoarece dacă ducem o diagonală paralelă prin 2 vârfuri la o anumită latură, nici o altă diagonală paralelă nu mai poate trece prin acele 2 vârfuri, deoarece astfel am avea 3 puncte coliniare într-un poligon convex, iar în total obținem maxim 1005 perechi de vârfuri), deci avem o contradicție.

8

Anul 2015

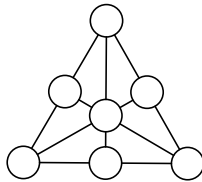
8.1 Clasa 5

5.1 Se consideră numerele naturale consecutive $1, 2, 3, \dots, 2015$. La fiecare pas se aleg două numere și se scrie diferența lor. În final va rămâne un singur număr. Care va fi paritatea lui?

5.2 Aflați toate numerele de forma $\overline{abc}$ ce satisfac următoarea egalitate:

$$(4a + 7) * 25 + 2015 = \overline{20bc} + \overline{abc}$$

5.3 Figura alăturată se consideră completată dacă suma numerelor de pe fiecare linie este aceeași. Este posibil să folosim cel puțin 3 numere distincte pentru a completa figura?

5.4 Iepurele Urechilă a ajuns în țara minunilor unde a găsit 2 copaci magici. Conform legendei, noaptea, un copac dublează suma de bani îngropată, iar celălalt-triplează. Cu părere de rău el nu știe care copac dublează și care triplează. La moment, Urechilă are 100 de monede și dorește peste noapte să obțină exact 175 de monede. El vă întreabă pe voi cum să repartizeze monedele pentru a obține suma dorită.

El poate îngropa o suma sub primul copac, altă sumă sub al doilea, iar restul să nu o îngroape deloc.

8.2 Clasa 6

6.1 Dintre toate dreptunghiurile cu perimetrul de 2016 cm și laturile exprimate prin numere naturale, să se determine dreptunghiul cu aria cea mai mare.

6.2 Ali-Baba a cumpărat 30 de animale cu 30 de monede identice. El a putut cumpăra câte 5 maimuțe cu 3 monede, un șarpe cu 2 monede, și câte 2 papagali cu o moneda. Câte animale de fiecare fel a cumpărat Ali-Baba?

6.3 Aveți 100 monede de aur, dintre care 99 sunt adevărate (având aceeași greutate) iar una este falsă (fiind mai ușoară). Dispuneți de o balanță. Pe fiecare talger puteți plasa câte o monedă, iar balanța arată unul dintre cele 3 rezultate posibile: "talgerul drept e mai greu", "talgerul stâng e mai greu" sau "avem echilibru". Cu părere de rău balanța este defectă: ea mereu arată un rezultat greșit din cele 3 posibile. Cum putem, cu ajutorul balanței, să găsim 98 de monede adevărate?

6.4 Se consideră 300 puncte pe cerc. Inițial un greier se află în punctul 1. La fiecare mișcare el sare o anumită distanță și mai apoi mărește distanța cu 1. La primul pas, el sare din punctul 1 în punctul 2, apoi din punctul 2 în punctul 4, apoi din punctul 4 în 7. (El sare doar în direcția acelor ceasornicului) Arătați că există un punct în care el nu va ajunge niciodată.

8.3 Clasa 7

7.1 Considerăm numerele naturale a, b astfel încât $a > 2b$. Se dă faptul că $3|a - 2b$ și $a + 2b|127$, găsiți valoarea maximă a produsului ab .

7.2 Este dat triunghiul $\triangle ABC$ cu mediana BD , D aparține lui AC . Se iau punctele E, F pe BD astfel încât $BE = EF = FD$. Dacă $AD = AF$ și $AB = 1$ găsiți lungimea segmentului CE .

7.3 Este posibil de împărțit numerele $\underbrace{2, 2, \dots, 2}_{403 \text{ ori}}, \underbrace{3, 3, \dots, 3}_{403 \text{ ori}}$ în două grupe astfel încât suma numerelor din fiecare grup să fie pătrat perfect?

7.4 Fie punctele D, E și F pe laturile AC, AB și respectiv BC a triunghiului isoscel $\triangle ABC$ ($AB = BC$). Dacă avem că $DE = DF$ și $AE + FC = AC$, demonstrați că unghiurile $\angle BAC$ și $\angle FDE$ sunt congruente.

7.5 Se dă o tablă de șah $(2015) \times (2015)$. Este oare posibil ca un cal (de șah)

să se pornească dintr-un pătrățel, după care să sară pe fiecare celulă a tablei (numai o singură dată), și să se întoarcă de unde s-a pornit?

7.6 Pe tablă sunt scrise 5 numere reale diferite. La o mișcare putem alege două numere (x, y) și să le înlocuim cu numerele $(\frac{x+y}{2}, \frac{x+y}{2})$. Arătați că putem alege cele 5 numere inițiale, astfel încât indiferent de prima mișcare, la un anumit pas să obținem toate numerele egale.

8.4 Clasa 8

8.1 Demonstrați că ecuația $x^3 + y^3 = 2^{2015}$ nu are soluții în numerele naturale.

8.2 Fie M mijlocul laturii AB a triunghiului $\triangle ABC$. Considerăm pe segmentul CM punctele P și Q astfel încât $CQ = 2PM$. Demonstrați că dacă $\angle APM = 90$ atunci $BQ = AC$.

8.3 Se dau numerele întregi nenule a, b astfel încât $a|b$. Putem găsi un număr întreg nenul c astfel încât $b|c$ și ecuația $ax^2 + bx + c = 0$ să aibă două soluții în numerele întregi?

8.4 Este posibil de împărțit numerele $\underbrace{2, 2, \dots, 2}_{403 \text{ ori}}, \underbrace{3, 3, \dots, 3}_{403 \text{ ori}}$ în trei grupuri astfel încât suma numerelor din fiecare grup să fie pătrat perfect?

8.5 Considerăm un șir de numere întregi $a_1, \dots, a_7$, cu proprietatea: dacă excludem oricare număr, restul numerelor pot fi împărțită în două grupuri a câte 3, astfel încât suma numerelor din ambele grupuri să fie egale.

Demonstrați că toate numerele sunt egale.

8.6 Se dă triunghiul isoscel $\triangle ABC$ cu $AB = AC$ și $\angle BAC = 90$, considerăm punctele D, E pe segmentul BC astfel încât D este între B și E , $\angle DAE = 45$. Demonstrați că segmentele BD, DE, EC pot fi laturile unui triunghi.

2015 Soluții

8.5 Clasa 5 Soluții

5.1 Observăm că după fiecare pas numărul de numere impare rămase pe tablă sau **scade cu 2** în cazul $(\text{impar}, \text{impar}) \rightarrow \text{par}$, sau **rămâne același** în cazurile: $(\text{par}, \text{par}) \rightarrow \text{par}$, $(\text{par}, \text{impar}) \rightarrow \text{impar}$. Inițial avem pe tablă $\frac{2014}{2} + 1 = 1008$ - un număr par de numere impare. Deci indiferent de mișcările efectuate, pe tablă va rămâne mereu un număr par de numere impare. Deci

când vom avea un singur număr rămas, el va fi **par**, deoarece nu putem avea un număr impar de numere impare.

5.2 Avem:

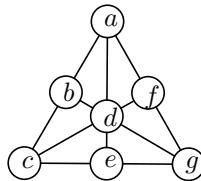
$$100a + 175 + 2015 = 2000 + 10b + c + 100a + 10b + c \iff$$

$$190 = 20b + 2c \iff 95 = 10b + c = \overline{bc} \iff b = 9, c = 5.$$

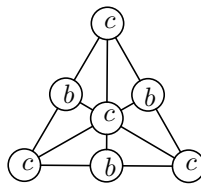
Întrucât $100a$ se simplifică, și nu are nici o restricție avem $a \in \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$.

Deci obținem: $\overline{abc} \in \{195, 295, 395, 495, 595, 695, 795, 895, 995\}$.

5.3 Fie a, b, c, d, e, f, g - numerele care satisfac relația ,fiind aranjate ca în imagine:

Cum suma de pe fiecare dreaptă este constantă $\Rightarrow a + b + c = a + d + e = a + f + g \Rightarrow b + c = d + e = f + g$ (1). Analog $c + f = b + g = a + e$ (2). Din aceste 2 relații obținem: (1) : $b - f = g - c$, (2) : $b - f = c - g \Rightarrow c - g = g - c \Rightarrow c = g$ și respectiv $b = f$, $d + e = b + c = c + f = a + e \Rightarrow a = d$ însă $2 \cdot a = a + d = c + g = 2 \cdot c \Rightarrow a = c$. Din relațiile $c + e = a + e = c + b$, deducem că $e = b$, și respectiv imaginea finală va fi următoarea :

Observăm că acesta are maxim 2 numere distincte deci răpsunsul va fi Nu.

5.4 Întrucât Urechila nu știe care copac dubleaza și care triplează suma de bani, el nu poate pune câte un număr diferit sub fiecare, deci el va pune același număr sub fiecare copac. Fie Urechila îngroapă x sub primul, x sub al doilea iar $100 - 2x$ le păstrează cu el. Atunci peste noapte urechila va strânge $2x$ și $3x$ de sub ambii copaci iar împreună cu cele $100 - 2x$ monede ne-îngropate va avea:

$$2x + 3x + (100 - 2x) = 100 + 3x = 175 \implies 3x = 75 \implies x = 25.$$

Prin urmare Urechila îngroapă câte 25 de monede sub ambii copaci, iar restul 50 le păstrează, iar peste noapte el va avea: $25 \cdot 2 + 25 \cdot 3 + 50 = 175$ de monede.

8.6 Clasa 6 Soluții

6.1 Fie laturile dreptunghiului $a, b \in \mathbb{N}$. Atunci pentru perimetru avem:
 $2a + 2b = 2016 \implies a + b = 1008$. Fie $a \geq b$, atunci $a = 504 + x$, $b = 504 - x$ pentru careva $x \in \mathbb{N}$ iar $a + b = 1008$ se întretine. Atunci aria maximă a dreptunghiului este:

$$\begin{aligned} \max(A) &= \max(a \cdot b) = \max(504 + x) \cdot (504 - x) = \max(504^2 - x^2) = \\ &= 504^2, \text{ max pentru } x = 0. \end{aligned}$$

Deci aria maxima se obtine cand figura este un pătrat cu latura 504, sau $a = b = 504$.

6.2 Fie Ali-Baba a cumpărat a seturi de 5 maimuțe cu 3 monede/set, b seturi de câte un șarpe cu 2 monede/set, și c seturi de 2 papagali cu 1 monede/set. Pentru numarul total de monede platite avem: $3a + 2b + c = 30$ monede (*). Pentru numarul total de animale cumparate: $5a + b + 2c = 30$ animale (**). Scadem (**) - (*) $\implies 2a - b + c = 0 \implies b = 2a + c$. Atunci avem:

$$5a + b + 2c = 5a + (2a + c) + 2c = 7a + 3c = 30 (!) \implies a \leq 4.$$

Observăm că în relația (!): $3c$ și 30 se divid la 3, atunci avem și $a : 3$ la fel, însă $a \leq 4$, deci $a = 3$, sau $a = 0$.

Daca $a = 0$ avem că $3c = 30 \rightarrow c = 10$, iar $b = 2a + c$, deci $b = 10$. În acest caz Ali-baba are 0 maimuțe, 10 șerpi și 20 de papagali.

Daca $a = 3$, din (!) $\implies 3c = 30 - 7a = 30 - 21 = 9 \implies c = 3$. Deci $b = 2a + c = 2 \cdot 3 + 3 = 9$. Prin urmare Ali-Baba are 3 seturi de maimuțe, adică $3 \cdot 5 = 15$ maimuțe, 9 seturi de șarpe, adică 9 șerpi și 3 seturi de papagali adică $3 \cdot 2 = 6$ papagali.

6.3 Întrucât balanța mereu arată un rezultat greșit, dacă la un anumit pas ea va arăta egalitate între 2 monede, atunci cunoaștem că din aceste 2 monede una este falsă și una adevărată. Atunci le putem pune deoparte, și luăm pe restul 98 care sigur sunt adevărate. Deci putem presupune că balanța niciodată nu va arăta egalitate, întrucât dacă va fi o egalitate problema e finisată. Atunci oricare 2 monede a, b pot fi ordonate, întrucât dacă balanța arată $b > a$, se cunoaște că defapt $a \leq b$. Acum luăm 2 monede aleatorii, le

cântărim iar pe cea mai "mic egal" o numim "numărător", iar moneda mai "mare egal" o sortăm ca adevărată, întrucât nu e cea mai ușoară. Acum la fiecare pas cântărim "numărătorul" cu o moneda nouă, dacă moneda nouă e mai "mare egal" atunci ea este adevărată, și dacă moneda nouă e mai "mic egal" ea devine noul "numarator", iar numărătorul vechi îl sortăm ca moneda adevărată. Prin urmare la fiecare pas numărul de monede crește cu 1, iar după 98 de cântăriri vom avea 98 de monede adevărate.

6.4 Vom încerca să demonstrăm că broasca nu va vizita niciodată nici un punct divizibil cu 3. În momentul în care el este în punctul 1, prima mutare o duce pe broasca în punctul 2, care dă restul 2 la împărțirea cu 3. Următoarea mutare o duce pe broască în punctul 4 care dă restul 1 la împărțirea cu 3, iar următoarea mutare o duce pe broasca în punctul 7 care da restul 1 la împărțirea cu 3. Luăm modulul 3 obținem șirul de numere $1, 2, 1, 1, 2, 1, 1, 2, 1,$

$1, 2, 1, \dots$, deci broasca nu va vizita pozițiile divizibile cu 3.

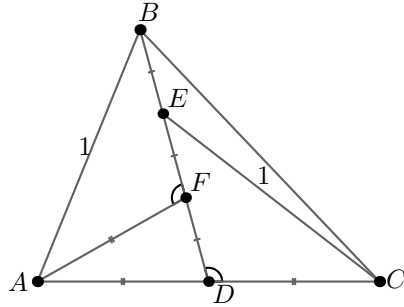
8.7 Clasa 7 Soluții

7.1 Avem $3 \mid a - 2b$ deci $a - 2b = 3k$. Acum $a + 2b \mid 127$, insa 127 este prim deci $a + 2b = 1$ sau $a + 2b = 127$. Presupunem că a, b sunt diferite de 0, pentru a nu avea $\max(ab) = 0$. Deci $a + 2b \geq 3$, deci $a + 2b = 127$. Iar cu $a - 2b = 3k$ rezultă: $2a = 127 + 3k$, deci k impar, iar $a = \frac{1}{2}(127 + 3k)$. Analog $4b = 127 - 3k \iff b = \frac{1}{4}(127 - 3k)$. Prin urmare:

$$ab = \frac{1}{2}(127 + 3k) \cdot \frac{1}{4}(127 - 3k) = \frac{1}{8}(127^2 - 9k^2).$$

Deci $\max(ab)$ se atinge pentru $\min(k)$, insa k impar deci $k = 1$. Atunci $a - 2b = 3$ si $a + 2b = 127$ sau $a = 65$ si $b = 31$. Deci $\max(ab) = 65 \cdot 31 = \frac{1}{8}(127^2 - 9) = 2015$.

7.2 Vom demonstra că $\triangle BAF \equiv \triangle ECD$. Observați că $AF = AD = DC$, si $BF = ED$. Iar $\angle BFA = 180 - \angle AFD = 180 - \angle ADF = \angle EDC$. Prin urmare din criteriul LUL, avem $\triangle BAF \equiv \triangle ECD$. Deci $CE = AB = 1$.

7.3 Presupunem că este posibil. Fie suma numerelor din prima grupă n^2 , iar celor din a doua grupă m^2 , unde $n, m \in \mathbb{N}$. Atunci avem:

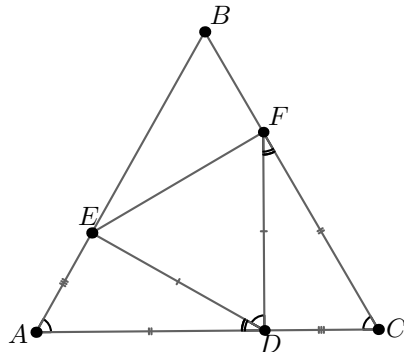
$$n^2 + m^2 = 403 \cdot 2 + 403 \cdot 3 = 2015.$$

Prin urmare unul din numere este par iar altul impar. Fie $n = 2k + 1$, iar $m = 2l$, atunci

$$2015 = (2k + 1)^2 + (2l)^2 = 4k^2 + 4k + 1 + 4l^2 \iff 4(k^2 + k + l^2) = 2014,$$

Însă $4 \nmid 2014$, prin urmare nu este posibil de împărțit numerele în 2 grupe.

7.4 Observați că punctul D este unic pe segmentul AC , pentru orice pereche de puncte (E, F) . Într-adevăr, deoarece $DE = DF$, rezultă că D se află pe intersecția lui AC cu mediatoarea l a segmentului EF . Astfel dacă găsim un alt punct T care satisface $TE = TF$, vom avea $T \equiv D$. Acum fie T pe segmentul AC astfel încât $TA = FC$, atunci $TC = EA$. Prin urmare $\triangle AET \equiv \triangle CTF \implies TE = TF \implies T \equiv D$. Acum $\angle EDF = \angle ETF = 180 - \angle EDA - \angle FDC = 180 - \angle EDA - \angle AED = \angle BAC$.

7.5 Nu este posibil. Observăm că la fiecare mutare calul își schimbă culoarea de pe un pătrat alb pe unul negru, și de pe unul negru pe unul alb. Tabla 2015×2015 are un număr impar de pătrate, deci pentru a vizita toate pătratele o singura dată și a se întoarce înapoi calul va efectua $2015 \cdot 2015$ mutări, însă după un număr impar de mutari calul își va schimba culoarea, deci el nu poate termina pe aceeași culoare de unde a pornit.

7.6 Încercăm oricare șir de forma $(a, -a, b, -b, 0)$. Atunci indiferent de prima mișcare dorim sa obținem șirul $(0, 0, 0, 0, 0)$. Dacă prima mișcare cu (x, y) nu conține 0, atunci în următoarea mișcare putem efectua conjugata cu perechea $(-x, -y)$, și vom obține șirul $(\frac{x+y}{2}, \frac{x+y}{2}, -\frac{x+y}{2}, -\frac{x+y}{2}, 0)$, și evident putem grupa termenul 1 cu 3 și 2 cu 4 pentru a obține șirul $(0, 0, 0, 0, 0)$.

Dacă prima mișcare conține un 0, atunci fără a pierde din generalitate fie aceasta $(a, 0)$. Observați că cazul $(-a, 0)$, $(b, 0)$, și $(-b, 0)$ prin simetrie se rezolvă asemănător cu a înlocuit cu $-a, b$, sau $-b$ peste tot.

Acum fie prima mișcare $(a, 0)$. Atunci efectuăm următorii pași:

$$(a, 0) \longrightarrow (\frac{a}{2}, \frac{a}{2}, -a, b, -b).$$

$$(b, -b) \longrightarrow (\frac{a}{2}, \frac{a}{2}, -a, 0, 0).$$

$$(-a, 0) \longrightarrow (\frac{a}{2}, \frac{a}{2}, -\frac{a}{2}, -\frac{a}{2}, 0).$$

$$(\frac{a}{2}, -\frac{a}{2}) \longrightarrow (\frac{a}{2}, -\frac{a}{2}, 0, 0, 0).$$

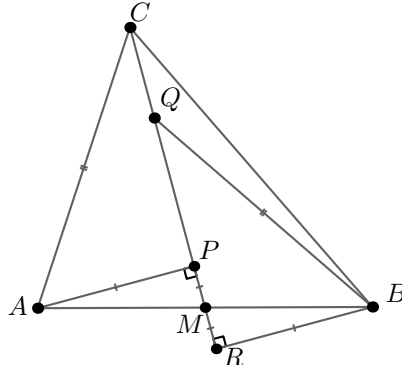
$$(\frac{a}{2}, -\frac{a}{2}) \longrightarrow (0, 0, 0, 0, 0).$$

Prin urmare orice șir de forma $(a, -a, b, -b, 0)$ poate fi transformat în $(0, 0, 0, 0, 0)$ indiferent de prima mișcare.

8.8 Clasa 8 Soluții

8.1 Din congruența modulo avem că un număr natural la puterea a 3 poate avea resturile 0, 1, 6 la împărțirea cu 7, iar $2^{2015} \equiv 2^2 \cdot 2^{2013} \equiv 2^2 \cdot (2^3)^{671} \equiv 2^2 \cdot 1 \equiv 4 \pmod{7}$. Evident nu putem forma 4 dacă sumăm 2 din numerele 0, 1, 6.

8.2 Fie R simetricul lui P față de M . V-om demonstra că $\triangle CAP \equiv \triangle QBR$. Observați că $\triangle APM \equiv \triangle BRM$. Deci $BR = AP$, și $\angle BRM = \angle APM = 90 = \angle APC$. Iar $CP = CQ + QP = 2PM + QP = PR + QP = QR$. Deci după criteriul LUL, avem $\triangle CAP \equiv \triangle QBR$, deci $BQ = AC$.

8.3 Avem $a \mid b$, deci putem scrie $b = ka$. Dacă $b \mid c$ atunci putem găsi m astfel încât $c = mb = mka$. Discriminantul ecuației de gradul 2 va fi: $(ak)^2 - 4a^2mk$, iar soluțiile $\frac{-ak \pm \sqrt{(ak)^2 - 4a^2mk}}{2a} = \frac{-k \pm \sqrt{k^2 - 4mk}}{2}$. $\sqrt{(ak)^2 - 4a^2mk}$ trebuie să fie număr întreg. Dacă acesta este întreg este ușor de demonstrat că $k + \sqrt{k^2 - 4mk}$ este un număr par.

$k^2 - 4km = k(k - 4m)$ Dacă luăm $m = -2k$, obținem că $k(k + 8k) = 9k^2$, care este pătrat perfect, deci putem alege un c ca să avem 2 soluții întregi.

8.4 Presupunem că este posibil de împărțit numerele în 3 grupe. Atunci există $a, b, c \in \mathbb{N}$ a.i. $a^2 + b^2 + c^2 = 403 \cdot 2 + 403 \cdot 3 = 2015$. Întrucât 2015 e impar, avem 2 variante. Din cele 3 numere a, b, c unul este impar și restul pare, sau toate 3 sunt impare.

Dacă unul impar și 2 pare avem:

$$2015 = a^2 + b^2 + c^2 = (2k+1)^2 + (2m)^2 + (2n^2) = 4(k^2 + k + m^2 + n^2) + 1 \iff$$

$$2014 = 4 \cdot (k^2 + k + m^2 + n^2), \text{ in\c{a}} 4 \nmid 2014 \text{ deci nu exista solutii.}$$

Dacă toate 3 sunt impare atunci avem:

$$2015 = (2k+1)^2 + (2m+1)^2 + (2k+1)^2 = 4(k^2 + k + m^2 + m + n^2 + n) + 3 \iff$$

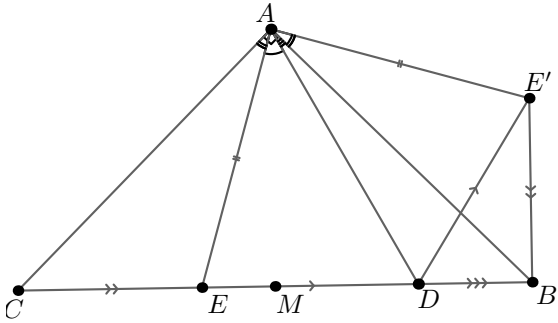
$$2012 = 4(k^2 + k + m^2 + m + n^2 + n) \iff 403 = k(k+1) + m(m+1) + n(n+1).$$

Acum 403 este impar, însă fiecare din termenii din partea dreaptă sunt pari deci și suma lor este pară. Prin urmare nu este posibil de împărțit șirul în 3 grupe fiecare cu suma pătrat perfect.

8.5 Fie S suma celor 7 numere din șir. Atunci deoarece oricare 6 numere pot fi împărțite în 2 grupe egale, rezultă că suma oricăror 6 numere este pară. Acum fie a_7 este exclus din șir, atunci pentru restul 6 avem $S - a_7 =$

$a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5 + a_6 = 2k$. Prin urmare a_7 și S au aceeași paritate. Analog toate numerele au aceeași paritate ca și S . Acum fie a_k cel mai mic număr, și vom forma un nou șir b_i scăzând din fiecare element a_i valoarea celui mai mic element a_k . Astfel definim $b_i = a_i - a_k$, atunci b_i are aceeași proprietate ca și a_i , iar $b_k = 0$. Deoarece toate b_i au aceeași paritate, și $b_k = 0$, rezultă toate b_i sunt pare. Acum dacă există $b_j \neq 0$, și cunoaștem că toate b_i sunt pare, putem forma un nou șir $c_i = \frac{1}{2}b_i$ care iarăși va avea aceeași proprietate ca și a_i . Tot așa la fiecare pas vom împărți șirul b_i la 2 de multiple ori până vom obține un element impar, însă deoarece toate elementele au aceeași paritate rezultă că toate sunt pare. Dar $b_k = 0$ este mereu par, indiferent de câte ori se împarte la 2. Prin urmare contradicție, deci toate b_i sunt inițial egale cu 0. Iar $a_i = b_i + a_k = a_k$, prin urmare toate a_i sunt egale.

8.6 Fie M mijlocul BC , atunci avem $\angle DAE = 45 = \angle BAM = \angle MAC$. Fie $\angle BAD = x \implies \angle DAM = 45 - x \implies \angle MAE = x \implies \angle EAC = 45 - x$. V-om încerca să construim direct un triunghi din segmentele BD, DE și EC . Observați că dacă efectuăm o rotație a $\triangle AEC$ cu 90° în jurul punctului A , atunci $C \rightarrow B$, și fie $E \rightarrow E'$. Observați că $\triangle AE'D \equiv \triangle ADE$ după criteriul LUL. Deci $E'D = ED$, însă $E'B = EC$, prin urmare $\triangle E'BD$ este triunghiul căutat cu laturile BD, DE și EC .

9

Anul 2016

9.1 Clasa 5

5.1 Se consideră cifrele a, b, c astfel încât $\overline{aa} + \overline{bb} + \overline{cc} = 99$. Demonstrați că $9 \mid \overline{abc}$.

5.2 Suma a 64 numere naturale nenule este egală cu 2016. Demonstrați că cel puțin două dintre aceste numere sunt identice.

5.3 Se consideră șirul 1, 4, 5, 8, 9, 12, 13, 16, 17, 20...

a) Determinați următorii doi termeni ai șirului.

b) Determinați al 2016-lea termen al șirului.

c) Calculați suma termenilor mai mici sau egali cu 80.

5.4 Un grup de copii s-a dus în pădure la culesul nucilor. Ei s-au împărțit în perechi. Fiecare pereche este formată dintr-un băiat și o fată. După ce au ieșit din pădure s-a adeverit că fiecare băiat a cules sau de 2 ori mai puține sau de 2 ori mai multe nuci decât fata din perechea sa. Poate oare numărul total de nuci cules de copii să fie egal cu 2017?

9.2 Clasa 6

6.1 Fie S un număr natural astfel încât $S = \overline{1234567891011\dots20152016}$. Demonstrați că $3 \mid S$.

6.2 Determinați cel mai mic număr natural de 5 cifre care împărțit la 7 dă restul 4, împărțit la 11 dă restul 8 și împărțit la 13 dă restul 10.

6.3 Fie x produsul primelor 2016 numere naturale nenule consecutive. Găsiți

ultima cifră a numărului 7^x .

6.4 Aflați toate numerele de două cifre care sunt de 5 ori mai mari decât suma cifrelor lor.

9.3 Clasa 7

7.1 Găsiți toate numerele naturale a, b, c, d astfel încât $\overline{abcd} + a + b + c + d = 2016$.

7.2 Este posibil oare de scris toate numerele de la 1 la 2016 într-un rând, astfel încât oricare două numere vecine și oricare două numere situate peste unul să fie reciproc prime între ele?

7.3 Fie $\triangle ABC$ un triunghi echilateral. Construim în exteriorul acestuia triunghiurile echilaterale $\triangle ABE, \triangle CBF, \triangle ACG$. Demonstrați că BG, AF și CE sunt concurente într-un punct.

7.4 Determinați numerele întregi x, y, z care satisfac relația

$$\frac{2x + 3}{3} = \frac{2}{3y - 1} = \frac{5}{4z - 3}$$

7.5 Demonstrați că suma cifrelor numărului natural $\overline{ab}$ este egală cu suma cifrelor numărului $5 \times \overline{ab}$ doar dacă $\overline{ab}$ se divide cu 9.

7.6 Prezentatorul și fiecare dintre cei 30 de concurenți scriu numerele de la 1 la 30 într-o anumită ordine. Apoi secvențele numerice se compară: dacă la un participant și la prezentator pe aceeași poziție se află același număr, participantul primește un punct. Se știe că toți participanții au obținut punctaje diferite. Demonstrați că secvența numerică (scrierea celor 30 de numere) a unuia dintre concurenți coincide cu cea a prezentatorului.

7.7 Fie triunghiul isoscel $\triangle ABC$ cu $|AB| = |AC|$, M mijlocul laturii BC , P este un punct pe segmentul AM , iar E, F sunt punctele simetrice lui P față de laturile AB, AC . Arătați că triunghiul $\triangle MEF$ este isoscel și că $AM \perp EF$.

9.4 Clasa 8

8.1 În triunghiul $\triangle ABC$, M este mijlocul lui AB , iar N este mijlocul lui AC . Dacă $|CM| = |BN|$, demonstrați că $|AB| = |AC|$.

8.2 În expresia $1 \bullet 2 \bullet 3 \bullet 4 \bullet \dots \bullet 2016 = 0$, putem oare înlocui toate cerculețele cu semnele $+$ sau $-$ astfel încât să obținem egalitate?

8.3 Aflați toate numerele naturale nenule x, p, q unde p și q sunt numere prime și satisfac relația $p^2 + q^2 + 4x = 2016$.

8.4 Fie $\triangle ABC$ și $\triangle DEF$ triunghiuri cu laturile respective paralele (AB la DE , AC la DF , BC la EF). Demonstrați că AD , BE , CF sunt concurente într-un punct.

8.5 Funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ satisface următoarele condiții:

(i) $f(3) = f(4) + f(5)$

(ii) $f(x-1) + f(x) + f(x+1) = 0$ pentru orice $x \in \mathbb{R}$.

Să se calculeze valoarea lui $f(2016)$.

8.6 Să se arate că oricum am așeza 37 puncte în interiorul unui triunghi echilateral cu latura de lungime 1, există cel puțin două puncte astfel încât distanța dintre ele nu depășește $0,1(6)$.

8.7 Se dă un șir de 2016 numere reale pozitive cu suma 1. Fie aceste numere

$$x_1, x_2, \dots, x_{2016}. \text{ Se știe că } \frac{x_1}{x_2} = \frac{x_2}{x_3} = \dots = \frac{x_{2015}}{x_{2016}} = \frac{1}{2}.$$

Găsiți valoarea numărului x_1 .

2016 Soluții

9.5 Clasa 5 Soluții

5.1 Avem: $10a + a + 10b + b + 10c + c = 11(a + b + c) = 99 \Rightarrow a + b + c = 9$.

Deoarece suma cifrelor $\overline{abc}$ se împarte la 9 rezultă că și $\overline{abc} : 9$.

5.2 Presupunem că toate numerele sunt diferite. Atunci suma lor este cel puțin egală cu suma celor mai mici 64 numere naturale nenule diferite, sau $2016 \geq 1+2+3+\dots+63+64 = \frac{64 \cdot (64+1)}{2} = 2080$, dar $2016 < 2080$, contradicție, deci cel puțin 2 numere sunt egale.

5.3 a) Observați că șirul crește cu +1 (din poziții impare), și cu +3 (din poziții pare) pe rând. Prin urmare următorii doi termeni vor fi: 21, 24.

b) Observați că la fiecare doi pași suma crește cu +4. Atunci deoarece $2016 = 2 + 1007 * 2$ rezultă că al 2016 - lea termen se află la 1007 pași dubli față de al 2 - lea termen, respectiv acesta o sa fie egal cu $4 + 1007 * 4 = 4032$.

c) De asemenea o observație bună este faptul că acest șir conține toate numerele naturale ce se divid cu 4 și toate numerele naturale ce dau restul 1 la împărțirea cu 4. Respectiv putem calcula ușor suma tuturor numerelor divizibile cu 4 și celora ce dau restul 1 la împărțirea la 4 cu ajutorul sumei lui Gauss. Răspunsul final este 1620. O abordare directă ca adunarea termenilor tot duce la fel la soluție.

5.4 Observăm că în orice pereche unul din copii a strâns x nuci, iar celălalt $2x$ nuci. Deci fiecare pereche a strâns un număr de nuci divizibil cu 3. Prin urmare,

și numărul total de nuci strânse trebuie să se dividă cu 3, însă $2017 = 3k + 1$, deci răspunsul este nu.

9.6 Clasa 6 Soluții

6.1 Fie S are n cifre, atunci $S = \overline{1234567891011\dots20152016}$ se rescrie ca:

$$S = 2016 + 2015 \cdot 10^4 + 2014 \cdot 10^8 + \dots + 2 \cdot 10^{n-2} + 1 \cdot 10^{n-1}$$

Observăm că $10^k = 1 + \underbrace{99\dots99}_{k-1 \text{ ori}}$, iar $3 \mid \underbrace{99\dots99}_{k-1 \text{ ori}}$. Atunci S se rescrie ca:

$$\begin{aligned} S &= 2016 + 2015 \cdot (1 + \underbrace{99\dots99}_{k-1 \text{ ori}}) + 2014 \cdot (1 + \underbrace{99\dots99}_{8 \text{ ori}}) + \dots + 2 \cdot (1 + \underbrace{99\dots99}_{n-2 \text{ ori}}) + \\ &\quad + 1 \cdot (1 + \underbrace{99\dots99}_{n-1 \text{ ori}}) = \\ &= 2016 + 2015 + 2014 + \dots + 2 + 1 + (2015 \cdot \underbrace{9999}_{8 \text{ ori}} + 2014 \cdot \underbrace{99\dots99}_{8 \text{ ori}} + \\ &\quad + \dots + 2 \cdot \underbrace{99\dots99}_{n-2 \text{ ori}} + 1 \cdot \underbrace{99\dots99}_{n-1 \text{ ori}}). \end{aligned}$$

Evident partea dreaptă din paranteze se divide la 3, iar din formula lui Gauss și

$$2016 + 2015 + \dots + 2 + 1 = \frac{2016(2016 + 1)}{2} = 1008 \cdot 2017 \div 3,$$

deoarece $3 \mid 1008$. Prin urmare $3 \mid S$.

6.2 Inițial vom găsi forma tuturor numerelor cu restul 4, 8, 10 la împărțirea cu 7, 11, 13. Numerele date au forma $n = 7a + 4 = 11b + 8 = 13c + 10$. Pentru început găsim cel mai mic număr de forma $m = 7a + 4 = 11b + 8$ care dă restul 4 și 8 la împărțirea cu 7 și 11. Avem $7a = 7b + 4b + 4$. Deci $4b + 4$ se divide la 7, iar prin metoda încercării $b = 0, 1, 2, \dots$ găsim cel mai mic $b = 6$. Iar cel mai mic $m = 11 \cdot 6 + 8 = 74$. Întrucât 7 și 11 sunt reciproc prime, rezultă toate m au forma $m = 7 \cdot 11 \cdot k + 74 = 77k + 74$ și dau restul 4 și 8 la împărțirea cu 7 și 11. Acum găsim toate n de forma $n = 77k + 74 = 13c + 10$. Ultima egalitate se rescrie ca $13c = 77k + 64 = 13 \cdot (5k + 4) + 12k + 12$. Deci $12k + 12$ se divide la 13. Prin metoda încercării $k = 0, 1, 2, \dots$ găsim cel mai mic $k = 12$. Iar cel mai mic $n = 77 \cdot 12 + 74 = 998$. Întrucât 77 și 13 sunt reciproc prime, rezultă toate n au forma $n = 77 \cdot 13 \cdot t + 998 = 1001t + 998$. Iar cel mai mic număr cu proprietățile dorite se atinge pentru $t = 9$, sau $n = 1001 \cdot 9 + 998 = 10007$.

6.3 Observați că $4 \mid x$, atunci fie $x = 4k \Rightarrow$

$7^x = 7^{4k} = (7^4)^k = (2401)^k$ care mereu va avea ultima cifră 1.

6.4 Cautăm $\overline{ab}$ astfel încât: $\overline{ab} = 5(a + b) \Leftrightarrow 10a + b = 5a + 5b \Leftrightarrow 5a = 4b \Leftrightarrow a = 4, b = 5$.

Deci unica soluție $\overline{ab} = 45$.

9.7 Clasa 7 Soluții

7.1 Rescriem ca:

$$1000a + 100b + 10c + d + a + b + c + d = 1001a + 101b + 11c + 2d = 2016$$

Pentru $a \geq 3$ nu există soluții, rezultă $a \in \{1, 2\}$.

• Dacă $a = 2 \Rightarrow 101b + 11c + 2d = 2016 - 1001 \cdot 2 = 14$, deci $b = 0 \Rightarrow 11c + 2d = 14 \Rightarrow c \in \{0, 1\}$. Dacă $c = 0 \Rightarrow d = 7$, dacă $c = 1 \Rightarrow 2d = 3$ nu există soluții. Deci $\overline{abcd} = 2007$

• Dacă $a = 1 \Rightarrow 101b + 11c + 2d = 2016 - 1001 = 1015$, unica posibilitate: $b = 9 \Rightarrow 11c + 2d = 1015 - 909 = 106$. De unde $c \in \{8, 9\}$, dacă $c = 8 \Rightarrow d = 8$, dacă $c = 9 \Rightarrow 2d = 7$ nu există soluții. Deci $\overline{abcd} = 1988$.

Deci $\overline{abcd} \in \{1988; 2007\}$.

7.2 Avem 1008 numere pare și 1008 impare. Observăm că nu putem avea 2 numere pare la rând, întrucât ele trebuie să fie reciproc prime. Deoarece jumate din numere sunt pare rezultă că ele sunt repartizate peste unul, însă atunci vom avea 2 numere peste unul, care sunt pare și nu vor fi reciproc prime. Prin urmare nu este posibil.

7.3 Observați că $\triangle EFG$ este echilateral, iar A, B, C sunt mijloacele laturilor. Prin urmare BG, AF și CE sunt mediane în $\triangle EFG$, deci sunt concurente în centrul de greutate al $\triangle EFG$.

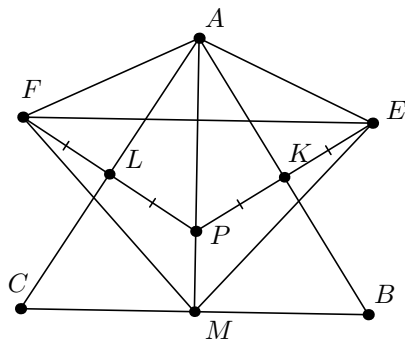
7.4 Evident că dacă $y \geq 2$ atunci $\frac{2}{3y-1}$ este mai mic decât 1 și pentru $y \leq -1$ este mai mare decât -1 . Pentru $x \geq 1$, $\frac{2x+3}{3}$ este mai mare ca 1 și pentru $x \leq -4$, $\frac{2x+3}{3}$ este mai mică decât -1 , deci valorile fracțiilor pot să coincidă doar când $y \in \{0, 1\}$ și $x \in \{-3, -2, -1, 0\}$. Făcând verificarea obținem soluția $x = 0, y = 1, z = 2$.

7.5 Numărul $\overline{ab}$ dă același rest la împărțirea cu 9 ca și numărul $(a + b)$, și numărul $5 \cdot \overline{ab}$ va avea același rest la împărțirea cu 9 ca și numărul $5 \cdot (a + b)$. Deci evident ele vor fi egale când $(a + b)$ va fi divizibil cu 9, adică am demonstrat ce trebuia.

7.6 Fiecare participant poate obține un scor de la 0 la 30 în dependență de numărul de numere care coincid pe aceeași poziție cu cele ale prezentatorului. Dacă presupunem că nici o secvență nu coincide cu cea a prezentatorului,

atunci nimeni nu poate avea un scor de 30. La fel nimeni nu poate avea un scor de 29, întrucât dacă 29 de poziții coincid cu cele ale prezentatorului atunci și ultima va coincide. Prin urmare vom avea 30 de participanți și 29 de scoruri diferite posibile 0, 1, 2, 3, ..., 28. Prin urmare vor exista 2 participanți care vor avea același scor, contradicție cu afirmația că fiecare are un scor diferit. Prin urmare va exista un participant cu o secvența ce coincide cu cea a prezentatorului.

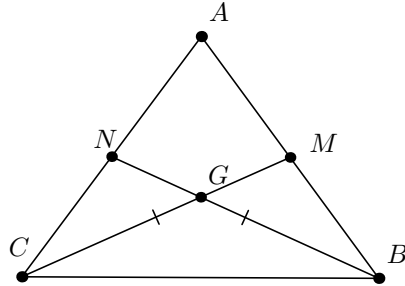
7.7 Fie K și L proiecția lui P pe AB și AC . Întrucât P aparține bisectoarei AM în triunghiul isoscel $\triangle ABC$ rezultă $PK = PL$. Prin urmare $PE = 2PK = 2PL = PF$, deci $\triangle PEF$ isoscel. Acum $\angle FPA = \angle LPA = 90^\circ - \frac{\angle A}{2} = \angle KPA = \angle EPA$. Deci PA bisectoare în triunghiul isoscel $\triangle EPF$, deci PA mediatoarea segmentului EF . Iar M aparține mediatoarei segmentului EF , deci $AM \perp EF$ și $\triangle MEF$ isoscel.

9.8 Clasa 8 Soluții

8.1 Fie $BN \cap CM = \{G\}$, centrul de greutate al triunghiului. Deoarece G împarte medianele în raport de 2:1, avem $CG = \frac{2}{3}CM = \frac{2}{3}BN = BG$. Deci $\triangle GBC$, isoscel, iar $\angle GBC = \angle GCB$. Prin urmare $\triangle MBC \equiv \triangle NCB$. Deci $BM = CN$, sau $AB = AC$. Prin urmare $\triangle ABC$ este isoscel.

Soluție Alternativă: Fie D simetricul lui B față de N . Observați că $ABCD$ este paralelogram, întrucât N este mijlocul segmentului AC și BD . Analog se definește E simetricul lui C față de M . Atunci $ACBE$ la fel este paralelogram, iar E, A, D sunt coliniare întrucât $EA \parallel BC \parallel AD$. Dacă $BN = CM$, atunci $BD = CE$, iar $EDCB$ este trapez isoscel. Prin urmare $AB = DC = EB = AC$. Deci $\triangle ABC$ este isoscel.

8.2 Observăm că pentru oricare 4 numere consecutive avem: $k - (k + 1) - (k + 2) + (k + 3) = 0$. Iar $2016 = 4 \cdot 504$ poate fi împărțit în 504 grupe a câte 4 numere consecutive, iar fiecare grupă are valoarea 0. Deci putem înlocui toate $\bullet$ cu $+$ sau $-$ astfel încât suma sa fie 0.

8.3 Observăm că p, q au aceeași paritate. Dacă $p, q \geq 3$, atunci p, q sunt impare. Notăm $p = 2k + 1$ și $q = 2l + 1$, $\implies$

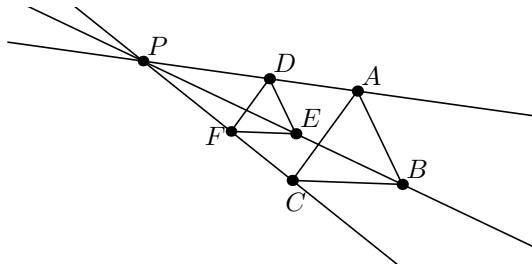
$$p^2 + q^2 = 4 \cdot (504 - x) \iff (2k + 1)^2 + (2l + 1)^2 = 4 \cdot (504 - x) \iff 4(k^2 + k + l^2 + l) + 2 = 4 \cdot (504 - x)$$

Însă partea dreaptă se divide la 4, iar partea stângă nu, prin urmare $p \cdot q$ nu pot fi ambele impare. Dacă p, q pare, atunci $p = q = 2 \implies 2^2 + 2^2 + 4x = 2016$, iar $x = 502$. Prin urmare $(p, q, x) = (2, 2, 502)$

8.4 Fie CF intersecțiază AD în P , iar BE intersecțiază AD , în P' , vom demonstra că $P \equiv P'$. Din asemanarea triunghiurilor avem $\frac{PD}{PA} = \frac{DF}{AC} = \frac{DE}{AB} = \frac{P'D}{P'A}$. Deci

$$\frac{PA}{PD} = \frac{P'A}{P'D} \iff \frac{DA}{PD} = \frac{DA}{P'D} \iff PD = P'D \iff P = P'$$

Deci FC, BE și AD sunt toate concurente în P .

8.5 Punem $x = 4$ în (ii), rezultă: $f(3) + f(4) + f(5) = 0 \Rightarrow$, aplicând (i) rezultă:

$$f(3) + f(3) = 0 \Rightarrow f(3) = 0. \text{ Fie } f(4) = a, \text{ atunci } f(5) = -a.$$

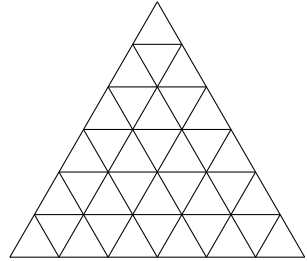
Din (ii) $\Rightarrow f(n+1) = -f(n) - f(n-1)$ rezultă $f(6) = 0, f(7) = a, f(8) = -a$. Prin inducție rezultă:

$$f(3k) = 0, f(3k + 1) = a, f(3k + 2) = -a.$$

Prin urmare $f(2016) = f(3 \cdot 672) = 0$.

8.6 Împartim triunghiul cu latura 1 în 36 de triunghiuri mai mici, cu latura $\frac{1}{6}$ ca în desenul alăturat. Din principiul cutiei, avem 37 de puncte în 36 de triunghiuri mici, deci va exista un triunghi mic cu cel puțin 2 puncte A și B în el. Prin urmare distanța dintre aceste 2 puncte va fi cel mult egală cu latura triunghiului:

$$d_{AB} \leq \frac{1}{6} = 0,1(6).$$

8.7 Avem prin inducție:

$$(x_2 = 2x_1), (x_3 = 2x_2 = 2^2x_1), \dots, (x_{2016} = 2x_{2015} = \dots = 2^{2015}x_1) \Rightarrow$$

$$\begin{aligned} x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_{2016} &= x_1 + 2^1x_1 + 2^2x_1 + \dots + 2^{2015}x_1 = \\ &= x_1(1 + 2^1 + 2^2 + \dots + 2^{2015}), \text{ iar} \end{aligned}$$

$$1 + 2^1 + 2^2 + \dots + 2^{2015} = (1 + 1 + 2^1 + 2^2 + \dots + 2^{2015}) - 1 = 2^{2016} - 1, \text{ deci}$$

$$1 = x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_{2016} = x_1 \cdot (2^{2016} - 1) \Rightarrow x_1 = \frac{1}{2^{2016} - 1}$$

10

Anul 2017

10.1 Clasa 5

5.1 Aflați cifrele nenule x și y pentru care are loc relația:

$$\overline{xx} - \overline{yy} = x + y.$$

5.2 (a). Completați căsuțele de mai jos:

$$\begin{array}{r} \square \\ - \\ \square \\ =2 \end{array} + \begin{array}{r} \square \\ - \\ \square \\ =0 \end{array} = 7$$

(b). Avem numărul $A = 2001200220032004\dots2999$. Să se afle a 2017 - a cifră a numărului dat.

5.3 Erau 100 de băieți și 100 de fete. Ei s-au împerecheat față cu băiat și au plecat în pădure la cules ciuperci. Se știe că în fiecare pereche sau băiatul a cules de 5 ori mai mult decât fata, sau fata a cules de 5 ori mai mult decât băiatul. Demonstrați că numărul total de ciuperci culese nu poate fi 2017.

5.4 Rebeca, Monica și Alexa au fiecare câte o carte, dintre care, o carte e albă, una e neagră și una e gri. Se știe că din următoarele afirmații, 2 sunt adevărate și una este falsă:

1. Alexa are cartea neagră și Rebeca nu are cartea gri
2. Monica are cartea neagră
3. Rebeca are cartea albă și Monica nu are cartea neagră.

Aflați cine și ce carte are.

10.2 Clasa 6

6.1 Avem un lac de formă dreptunghiulară de dimensiunile 37×27 m. Pe suprafața lui plutesc 1000 de nuferi. Demonstrați că cel puțin 2 nuferi se află pe un $1m^2$.

6.2 Poate oare numărul $2016^{2017} + 2017^{2016}$ fi pătrat perfect?

6.3 Aflați $n \in \mathbb{N}$ pentru care are loc relația:

$$\sqrt{\frac{40n + 1993}{5n - 3}} \in \mathbb{N}$$

6.4 Pe 2017 fișe sunt scrise numerele $1, 2, 3, 4, \dots, 2017$, apoi fișele sunt amestecate și puse cu partea curată (care nu are număr scris pe ea) în sus. Pe părțile curate sunt iarăși scrise numerele $1, 2, 3, 4, \dots, 2017$. Pentru orice fișă adunăm cele două numere scrise pe ea. Apoi înmulțim cele 2017 sume formate. Demonstrați că produsul lor este par.

10.3 Clasa 7

7.1 Adăugați la dreapta numărului 2017 trei cifre astfel încât numărul obținut să se dividă cu 7, 8, 9.

7.2 Fie $a, b \in \mathbb{R}$. Demonstrați inegalitatea:

$$16ab \cdot (1 - 3ab) \leq (1 + a^2) \cdot (1 + b^2).$$

7.3 În exteriorul triunghiului ABC sunt construite triunghiurile echilaterale ABD și ACE . Fie M, N, P mijloacele laturilor DB, BC, CE respectiv.

Demonstrați că triunghiul MNP este isoscel.

7.4 Un grup de copii la grădiniță s-au aliniat într-o coloană câte doi. În fiecare din cele 2 coloane formate numărul de băieți este egal cu numărul de fete. Totodată, numărul de perechi în care au stat un băiat și o fată este egal cu numărul celorlalte perechi. Demonstrați că numărul de copii în grup se divide cu 8.

7.5 Dintre numerele naturale de la 1 până la 100 s-au șters k numere. Putem oare găsi printre numerele rămase, k numere distincte cu suma 100, dacă:

a) $k = 9$

b) $k = 8$

7.6 Un trapez $ABCD$ cu bazele AD și BC este astfel încât $AB = BD$. Fie M mijlocul segmentului DC . Demonstrați că $\angle MBC = \angle BCA$.

10.4 Clasa 8

8.1 Fie ABC un triunghi isoscel cu baza BC . Pe arcul mic AB al cercului circumscris triunghiului dat se ia un punct D . Pe prelungirea laturii AD după D , se ia punctul E astfel încât A și E se află pe același semiplan determinat de dreapta BC . Cercul circumscris triunghiului BDE intersectează latura AB în F . Demonstrați că $EF \parallel BC$.

8.2 Fie numerele $a, b \in \mathbb{Q}$, ce satisfac egalitatea:

$$a^3b + ab^3 + 2a^2b^2 + 2a + 2b + 1 = 0.$$

Demonstrați că numărul $1 - ab$ este pătratul unui număr rațional.

8.3 Demonstrați că există o infinitate de numere $x, y, z \in \mathbb{N}^*$ ce satisfac relația:

$$(x^2 + 1)(y^2 + 1) = z^2 + 1.$$

8.4 Fie $x, y \in \mathbb{N}^*$, rezolvați ecuația:

$$x^2 - y^2 + 3x - 2y + 4 = 0.$$

8.5 Avem dat un triunghi. Fie S o mulțime de 10 drepte în planul acestui triunghi, cu proprietatea că oricare două drepte nu sunt paralele și fiecare dreaptă este egal departată de două vârfuri ale triunghiului dat. Demonstrați că în S există minim 3 drepte concurente.

8.6 Putem oare împărți numerele $1, 2, \dots, 33$ în 11 grupe a câte trei numere fiecare astfel încât în fiecare grupă să existe un număr care este egal cu suma celorlalte două?

2017 Soluții

10.5 Clasa 5 Soluții

5.1 Ecuația se rescrie ca:

$$\overline{xx} - \overline{yy} = 10x + x - (10y + y) = 11x - 11y \Rightarrow x + y = 11x - 11y$$

$$10x = 12y \Leftrightarrow 5x = 6y$$

Deoarece x, y sunt numere cu o singură cifră, rezultă $x = 6$ și $y = 5$.

5.2 (a). Fie soluția (a, b, c, d) :

$$\begin{array}{r} \boxed{a} \\ - \\ \boxed{c} \\ = \\ 2 \end{array} + \begin{array}{r} \boxed{b} \\ - \\ \boxed{d} \\ = \\ 0 \end{array} = 7$$

Avem $b - d = 0$ deci $b = d$, și deci $c - b = c - d = 1$. Iar adunând $a + b = 7$ și $c - b = 1$, rezultă $a + c = 8$ (*). Însă $a - c = 2$ (**). Adunăm (*) și (**) și obținem $2a = 10 \Rightarrow \boxed{a = 5}$. Iar din (**) avem $c = a - 2 \Rightarrow \boxed{c = 3}$. Iar din $a + b = 7 \Rightarrow b = 7 - a$, deci $\boxed{b = d = 2}$.

Răspuns: $(a, b, c, d) = (5, 2, 3, 2)$.

(b). Fie a $2017 - a$ cifră x . Observăm că putem împărți cifrele lui A în grupe de câte 4, și ele sunt de la 2001 până la 2999. Respectiv $2017 \div 4 = 504$, mod 1, deci înainte de x sunt exact 504 grupe, iar x este primul element din grupa 505. Cum toate grupele se încep cu cifra 2, $x = 2$.

5.3 În fiecare pereche o persoană culege x ciuperci, iar alta $5x$ ciuperci, iar în total $6x$ ciuperci. Prin urmare fiecare pereche culege un multiplu de 6, deci și suma tuturor ciupercilor culese se divide la 6, dar 2017 nu se divide la 6.

5.4 Dacă (2) ar fi adevărată, atunci Monica are cartea neagră, și atunci (1) este falsă deoarece spune că Alexa are cartea neagră, și (3) la fel este falsă deoarece spune că Monica nu are cartea neagră. Și în final am obține că (1), (3) sunt false, însă din condiție cunoaștem că doar o afirmație e falsă, deci presupunerea inițială că "(2) ar fi adevărată" este falsă. Deci (2) este falsă, și prin urmare (1), (3) sunt adevărate. Dacă (1) adevărat, atunci *Alexa - cartea neagră*, Rebeca nu are cartea gri, deci *Rebeca - cartea albă*, și deci *Monica - cartea gri*. Atunci (2) este fals, deoarece Monica nu are cartea neagră. Iar (3) este adevărată deoarece Rebeca are alb, iar Monica nu are negru.

Deci avem unica soluție: *Alexa - negru*, *Rebeca - alb*, și *Monica - gri*.

10.6 Clasa 6 Soluții

6.1 Împărțim lacul, ca un tabel, cu linii verticale și orizontale în pătrățele cu latura $1m$. Obținem în total $27 \cdot 37 = 999$ pătrățele, dar avem în total 1000 de nuferi. Prin urmare se va găsi un pătrățel care conține 2 nuferi pe $1 m^2$.

6.2 Nu poate. Fie $U(x)$ - ultima cifra a numărului x . Observați că un pătrat perfect va avea mereu $U(x^2) \in \{0, 1, 4, 9, 6, 5\}$. Acum $U(2016^{2017}) = U(6^{2017}) = 6$ (un număr ce se termină în 6 mereu va avea ultima cifră 6 indiferent de putere). Iar:

$$U(2017^{2016}) = U(7^{2016}) = U((7^4)^{504}) = U(2401^{504}) = U(1^{504}) = 1.$$

Prin urmare:

$$U(2016^{2017} + 2017^{2016}) = U(6 + 1) = 7 \notin \{0, 1, 4, 9, 6, 5\}.$$

Deci numărul nu poate fi pătrat perfect.

6.3

$$\frac{40n + 1993}{5n - 3} = \frac{8(5n - 3) + 24 + 1993}{5n - 3} = 8 + \frac{2017}{5n - 3} \in \mathbb{N}$$

Deci $5n - 3 \mid 2017$, iar 2017 este *prim*, prin urmare $5n - 3 = 1$ nu are soluții, sau $5n - 3 = 2017 \Rightarrow n = 404$. Atunci:

$$\sqrt{\frac{40n + 1993}{5n - 3}} = \sqrt{8 + \frac{2017}{5n - 3}} = \sqrt{8 + \frac{2017}{2017}} = \sqrt{9} = 3 \in \mathbb{N} \Rightarrow \boxed{n = 404}.$$

6.4 Presupunem că produsul este impar. Prin urmare toți 2017 factori din produs sunt impari. Rezultă că pentru orice fișă, suma celor 2 numere scrise pe ea este impară, deci numerele au parități diferite. Deci fiecare fișă conține 1 număr par și 1 număr impar, iar în total 2017 numere pare și 2017 impare. Însă setul $\{1, 2, 3, \dots, 2017, 1, 2, 3, \dots, 2017\}$ conține 2018 numere impare și 2016 pare. Contradicție.

10.7 Clasa 7 Soluții

7.1 Deoarece 7, 8, 9 sunt reciproc prime atunci numărul căutat divide și produsul lor $7 \cdot 8 \cdot 9 = 504$. Atunci căutăm toate numerele $\overline{abc}$ astfel încât:

$$\overline{2017abc} : 504 \iff 2016000 + \overline{1abc} : 504 \iff \overline{1abc} : 504, \text{ (deoarece } 2016 = 4 \cdot 504),$$

prin urmare căutăm toate numerele $\overline{1abc}$ de 4 cifre care încep cu 1 și sunt multiple de 504. Observăm că doar: $504 \cdot 2 = 1008$ și $504 \cdot 3 = 1512$ satisfac condițiile, deci ultimile 3 cifre sunt: $\overline{abc} \in \{008, 512\}$.

7.2 Inegalitatea se rescrie ca:

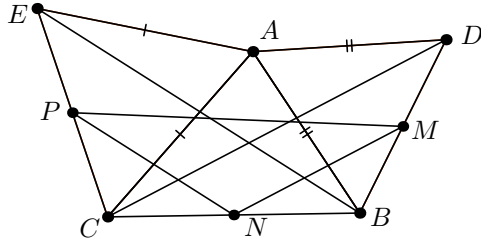
$$16ab(1 - 3ab) \leq (1 + a^2)(1 + b^2) \iff 16ab - 48a^2b^2 \leq a^2b^2 + 1 + a^2 + b^2 \iff \\ (49a^2b^2 - 14ab + 1) + (a^2 - 2ab + b^2) \geq 0 \iff (7ab - 1)^2 + (a - b)^2 \geq 0.$$

Iar ultima inegalitatea este evidentă.

7.3 Întrucât $AD = AB$, $AC = AE$ și $\angle DAC = \angle A + 60^\circ = \angle BAE$, după criteriul *LUL* avem că $\triangle DAC \equiv \triangle BAE$, aceste 2 triunghiuri sunt o rotație

cu 60° în jurul lui A . Prin urmare $DC = BE$. Iar NM și NP sunt linii mijlocii în $\triangle DBC$ și $\triangle ECB \Rightarrow$

$$NM = \frac{CD}{2} = \frac{BE}{2} = NP \implies \triangle MNP \text{ este isoscel.}$$

7.4 Deoarece în fiecare coloană numărul de băieți este egal cu numărul de fete, atunci numărul total de băieți în grup este egal cu numărul total de fete. Acum fie numărul de perechi în care au stat un băiat și o fată y , numărul de perechi în care au stat 2 băieți b , și numărul de perechi în care au stat 2 fete f . Cunoaștem $y = f + b$ (numărul de perechi cu un băiat și o fată este egal cu numărul celorlalte perechi). Atunci, deoarece numărul total de băieți în grup ($y + 2b$) este egal cu numărul total de fete ($y + 2f$), rezultă că $f = b$. Și deci numărul total de perechi este

$$y + f + b = (f + b) + f + b = b + b + b + b = 4b.$$

Iar $4b$ perechi conțin $8b$ copii, un număr ce se divide cu 8.

7.5 a) Nu neapărat. Dacă ștergem primele 9 numere $\{1, 2, 3, \dots, 9\}$, atunci chiar și suma celor mai mici 9 numere rămase $10 + 11 + 12 + 13 + \dots + 18 = 126 > 100$.

b) Da, putem mereu. Alegem 12 perechi de numere fiecare cu suma 25: $\{(1, 24), (2, 23), (3, 22), \dots, (12, 13)\}$. Indiferent care 8 numere sunt șterse, putem găsi cel puțin 4 perechi din cele 12 din care nu a fost șters nici un număr. Iar suma acestor 4 perechi va fi $4 \cdot 25 = 100$.

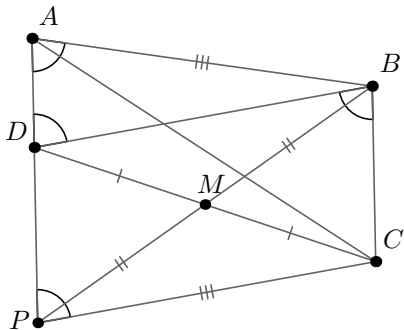
7.6 Fie $P = BM \cap AD$. Atunci deoarece $BC \parallel PD \Rightarrow \triangle MBC \sim \triangle MPD$ (întrucât BP și CD formează perechi de unghiuri egale). Iar din M mijlocul CD rezultă:

$$MC = MD, \triangle MBC \sim \triangle MPD \longrightarrow \triangle MBC \cong \triangle MPD \implies MB = MP \implies$$

$$\begin{aligned} BCPD \text{ paralelogram} &\implies \angle CPA \stackrel{(1)}{\cong} \angle CBD \stackrel{(2)}{\cong} \angle BDA \stackrel{(3)}{\cong} \\ &\cong \angle BAP \implies ABCP \text{ trapez isoscel,} \end{aligned}$$

(1) deoarece $BCPD$ paralelogram, (2) deoarece $BC \parallel AD$, (3) deoarece $BA = BD$. Iar din:

$$\begin{aligned}
 ABCP \text{ trapez isoscel} &\implies \angle ABC \equiv \angle PCB, \quad AB = PC \implies \triangle BCA \equiv \\
 &\equiv \triangle CBP \implies \angle MBC \equiv \angle BCA.
 \end{aligned}$$

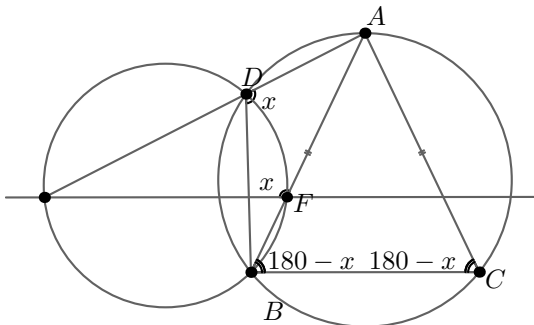

10.8 Clasa 8 Soluții

8.1 Pentru a demonstra că $EF \parallel BC$ demonstrăm că $\angle AFE \equiv 180^\circ - \angle ABC$.
Dar:

$$\angle AFE \equiv 180^\circ - \angle BDE \equiv \angle BDA \equiv \angle 180^\circ - \angle BCA \equiv \angle 180^\circ - \angle ABC$$

Prima egalitate rezultă din faptul că patrulaterul $FBDE$ inscriptibil, a treia din faptul că $ABDC$ inscriptibil, și ultima din faptul că $\triangle ABC$ isoscel în A .

8.2 Egalitatea se rescrie ca:

$$ab(a^2 + b^2 + 2ab) + 2(a + b) + 1 = ab(a + b)^2 + 2(a + b) + 1 = 0$$

Notăm $a + b = x$, rezultă:

$$\begin{aligned} abx^2 + 2x + 1 = 0 &\Rightarrow ab = -\left(\frac{1 + 2x}{x^2}\right) \Rightarrow \\ 1 - ab = 1 + \frac{1 + 2x}{x^2} &= \frac{1 + 2x + x^2}{x^2} = \frac{(x + 1)^2}{x^2} = \left(\frac{a + b + 1}{a + b}\right)^2. \end{aligned}$$

8.3 Deschidem parantezele și obținem:

$$x^2 + y^2 + x^2 y^2 + 1 = z^2 + 1 \iff x^2 + x^2 y^2 = z^2 - y^2 \iff x^2(y^2 + 1) = (z + y)(z - y)$$

Încercăm: $x^2 = z + y$ și $y^2 + 1 = z - y \iff z = y^2 + y + 1$, atunci:

$$x^2 = z + y = y^2 + 2y + 1 = (y + 1)^2 \Rightarrow x = y + 1$$

Deci obținem o infinitate de soluții de forma $(x, y, z) = (y + 1, y, y^2 + y + 1)$ în numere naturale.

8.4 Prin completarea pătratelor ecuația se rescrie ca:

$$\begin{aligned} x^2 + 3x + \left(\frac{3}{2}\right)^2 - \left(\frac{3}{2}\right)^2 - y^2 - 2y - 1 + 1 + 4 = 0 &\iff \\ \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 - \frac{9}{4} - (y + 1)^2 + 1 + 4 = 0 &\iff \\ \frac{11}{4} = (y + 1)^2 - \left(x + \frac{3}{2}\right)^2 = \left(y + 1 - x - \frac{3}{2}\right)\left(y + 1 + x + \frac{3}{2}\right) &\iff \\ 11 = (2y - 2x - 1)(2y + 2x + 5) \end{aligned}$$

Acum deoarece x, y întregi pozitive, rezultă $(2y + 2x + 5)$ pozitiv, deci și $(2y - 2x - 1)$ pozitiv. Iar $2y + 2x + 5 > 2y - 2x - 1$, deci unica soluție $2y + 2x + 5 = 11$ și $2y - 2x - 1 = 1$, de unde rezultă $x = 1, y = 2$.

8.5 Observăm că o dreaptă l este egal departată de 2 puncte M, N doar dacă $l \parallel MN$ sau l trece prin mijlocul MN . Acum fie dat $\triangle ABC$, avem 10 drepte și 3 perechi de 2 vârfuri $\{(A, B); (B, C); (C, A)\}$. Atunci din principiul cutiei va exista o pereche de vârfuri fie A, B care va avea 4 drepte egal depărtate de A, B . Întrucât doar o dreaptă poate fi paralelă la AB , rezultă că celelalte 3 drepte trec prin mijlocul AB , deci avem 3 drepte concurente.

Sol 8.6 Nu. Presupunem că putem, atunci fiecare grupă conține 3 numere de forma $a + b = c$. Prin urmare suma din fiecare grupă este pară $a + b + c = 2c$, deci și suma tuturor 33 de numere este pară, însă $1 + 2 + 3 + \dots + 33 = \frac{33 \cdot (33 + 1)}{2} = 33 \cdot 17 = 561$ impară, contradicție.

11

Anul 2018

11.1 Clasa 5

5.1 Inițial, numărul 1 este scris pe tablă. Sunt permise următoarele operații: să înmulțim numărul cu 3 sau să rearanjăm cifrele numărului. Este posibil ca după câteva asemenea operații să obținem numărul 999?

5.2 Determinați numerele de forma $\overline{abc}$ care verifică relația:

$$b \cdot \overline{ac} = c \cdot \overline{ab} + 10$$

5.3 Distanța dintre două localități aflate pe malul unui râu este de 60 km. Două corăbii se pornesc simultan, cu aceeași viteză, din cele două localități, una în întâmpinarea alteia. Dacă ele se întâlnesc după 2 ore și raportul vitezelor pe înaintare este egal cu 2, găsiți viteza apei.

5.4 Se dau două grămezi de pietre. Într-una se află 30 de pietre, iar în cealaltă - 20 de pietre. La o mișcare se pot lua oricâte pietre din una și aceeași grămadă. Pierde cel ce nu mai poate muta. Cine pierde?

11.2 Clasa 6

6.1 La un concurs de matematică, la care participă 50 de elevi, se oferă spre rezolvare 3 probleme. Știind că fiecare elev a rezolvat cel puțin o problemă și că numărul de soluții corecte ale tuturor concurenților este 100, arătați că

numărul celor care au rezolvat corect toate cele trei probleme este cel mult 25.

6.2 Fie a, b, c numere raționale pozitive astfel încât $a + 2b, b + 2c, c + 2a$ sunt direct proporționale cu c, a, b . Demonstrați că $a = b = c$.

6.3 Două numere naturale x și y au proprietatea că $\frac{2016}{2017} < \frac{x}{y} < \frac{2017}{2018}$.

Determinați valoarea minimă a sumei $x + y$.

6.4 Într-o cutie sunt 2018 bile. Doi copii extrag, pe rând, cel puțin 10 bile și cel mult 49 de bile. Câștigă cel care scoate ultimul bile din cutie. Cum trebuie să procedeze primul copil pentru a fi sigur că este câștigător?

11.3 Clasa 7

7.1 Numerele reale a și b satisfac relația $a + \frac{b^2}{a} = b + \frac{a^2}{b}$. Este neapărat ca numerele să fie egale?

7.2 Pe o fâșie de lungime infinită sunt scrise în ordine crescătoare toate numerele cu suma cifrelor 2018. Ce număr se află pe poziția 225?

7.3 Avem două segmente paralele, care nu sunt egale. Utilizând doar o riglă negradată, împărțiți unul dintre segmentele date în 8 părți egale.

7.4 Fie a, b, c trei numere reale. Demonstrați inegalitatea

$$a^2 + b^2 + c^2 - ab - bc - ca \geq \frac{3}{4}(b - c)^2.$$

7.5 În interiorul paralelogramului $ABCD$ este luat un punct E astfel încât $AE = DE$ și $\angle ABE = 90^\circ$. Punctul M este mijlocul segmentului BC . Determinați măsura unghiului $\angle DME$.

7.6 Pe un cerc sunt scrise 2017 numere naturale. Dacă numerele a, b sunt vecine, atunci diferența $a - b$ este egală cu 1 sau 2, sau $\frac{a}{b} = 2$. Demonstrați că printre numerele scrise există un număr care este divizibil cu 3.

11.4 Clasa 8

8.1 Pe o fâșie de lungime infinită sunt scrise în ordine crescătoare toate numerele cu suma cifrelor 2018. Ce număr se află pe poziția 225?

8.2 Este posibil să reprezentăm numărul 11^{2018} ca suma a două cuburi perfecte de numere naturale?

8.3 Pe cercul circumscris al triunghiului ABC se ia un punct A' pentru care $AA' \parallel BC$. Notăm cu G centrul de greutate al triunghiului ABC . Fie H_A piciorul perpendicularei din A pe dreaptă BC . Arătați că punctele H_A, G și A' sunt coliniare.

8.4 Fie numerele $x, y \geq 0$. Demonstrați că $x^2 + xy + y^2 \leq 3 \cdot (x - \sqrt{xy} + y)^2$.

8.5 Fie ABC un triunghi scalen ascuțitunghic cu circumcentrul O . Luăm M mijlocul lui BC și notăm cu N a doua intersecție a dreptei AM cu cercul circumscris al $\triangle ABC$. Punctul de intersecție al dreptei BC cu tangenta din A la cercul circumscris $\triangle ABC$ este D . În final, fie X un punct pentru care patrulaterul $ADMX$ este paralelogram. Demonstrați că $\triangle XAN$ este isoscel.

8.6 În plan sunt date câteva puncte, fiecare fiind colorat cu una din culorile galben, albastru sau verde. Pe orice segment care unește 2 puncte de aceeași culoare, nu există puncte colorate la fel, dar există cel puțin un punct de culoare diferită. Care este cel mai mare număr de puncte posibil?

2018 Soluții

11.5 Clasa 5 Soluții

5.1 Putem să vedem dacă am putea după câteva operații să ajungem de la 999 la 1, împărțind numărul la 3, sau rearanjând cifrele numărului de pe tablă. Este evident că dacă rearanjăm cifrele lui 999 obținem tot 999, deci trebuie neapărat să îl împărțim la 3. Acum pe tablă este scris 333. Deasemenea dacă rearanjăm cifrele tot 333 obținem deci trebuie să îl împărțim din nou la 3. Acum pe tablă este 111. Analog trebuie să îl împărțim la 3, și obținem numărul 37.

Numărul 37 nu este divizibil cu 3, și nici 73 nu este, deci nu putem ajunge de la 999 la 1 folosind împartirea numărului la 3 și rearanjarea cifrelor numărului, deci respectiv nu putem ajunge nici de la 1 la 999, folosind înmulțirea cu 3 și rearanjarea cifrelor, deci răspunsul este **Nu**.

5.2 Deoarece $\overline{ac} = 10a + c$ și $\overline{ab} = 10a + b$ ecuația se mai poate scrie și sub forma:

$$b(10a + c) = c(10a + b) + 10$$

sau

$$10ab + bc = 10ac + bc + 10$$

Simplificând bc , iar apoi împărțind ambele părți la 10 obținem că:

$$ab = ac + 1$$

Trecând ac în partea stângă a ecuației obținem că $a(b - c) = 1$, și evident deoarece a, b, c sunt cifre de la 0 până la 9 singurele soluții ale ecuației sunt $a = 1$ și $b - c = 1$, adică

$$\overline{abc} \in \{121, 132, 143, 154, 165, 176, 187, 198\}$$

5.3 Deoarece distanța dintre localități este de 60 de kilometri și corăbiile merg 2 ore, viteza totală cu care corăbiile se apropie este egală cu $\frac{60km}{2h} = 30\frac{km}{h}$. Deoarece raportul vitezelor de înaintare este egal cu 2 putem scrie că $\frac{v + v_{apa}}{v - v_{apa}} = 2 \Rightarrow v + v_{apa} = 2v - 2v_{apa} \Rightarrow v = 3v_{apa}$. Viteza cu care se apropie cele 2 corăbii una de alta este egală cu $(v - v_{apa}) + (v + v_{apa}) = 2v = 30\frac{km}{h} \Rightarrow v = 15\frac{km}{h}$, iar $v_{apa} = \frac{v}{3} = \frac{15km}{3h} = 5km/h$

5.4 Răspuns: al doilea (Primul are o strategie care îi garantează câștigul) Strategia este următoarea: în primul rând acesta egalează numărul de pietre din ambele grămezi, adică scoate din prima grămadă 10 pietre. Acum vine rândul celui de-al doilea jucător. Dacă el scoate dintr-o grămadă x pietre strategia primului jucător este să scoată din cealaltă grămadă deasemenea x pietre astfel egalând numărul de pietre din ambele grămezi. Și respectiv va fi un moment în care al doilea jucător va scoate toate pietrele rămase într-o grămadă, și respectiv primul jucător va scoate toate pietrele rămase în cealaltă grămadă, și astfel el va câștiga jocul.

11.6 Clasa 6 Soluții

6.1 Deoarece fiecare elev a rezolvat cel puțin o problemă, numărul soluțiilor totale rămase înafară de cele 50 trimise pentru a rezolva o problemă este $100 - 50 = 50$. Acum avem 50 de soluții pe care trebuie să le distribuim cum vrem noi astfel încât numărul de elevi care au rezolvat 3 probleme este maxim. Deoarece deja fiecare elev are o soluție corectă, mai convenabil pentru noi este

să începem de la primul și să adăugăm câte 2 soluții drepte la fiecare pentru a face maxim numărul de elevi cu 3 probleme rezolvate. Deoarece fiecare elev mai are nevoie de 2 probleme rezolvate numărul maxim va fi $\frac{50}{2} = 25$ elevi.

6.2 Deoarece $a+2b$ este direct proporțional cu c , $b+2c$ este direct proporțional cu a , iar $c+2a$ este direct proporțional cu b putem scrie următoarea relație:

$$\frac{a+2b}{c} = \frac{b+2c}{a} = \frac{c+2a}{b} = \text{const.}$$

Din cauza faptului că $\frac{x_1}{y_1} = \frac{x_2}{y_2} = \frac{x_1+x_2}{y_1+y_2}$, putem să deducem faptul că:

$$\begin{aligned} \frac{a+2b}{c} &= \frac{b+2c}{a} = \frac{c+2a}{b} = \\ &= \frac{(a+2b) + (b+2c)}{a+c} = \frac{(a+2b) + (b+2c) + (c+2a)}{a+b+c} = 3 \end{aligned}$$

adică:

$$a+2b=3c$$

$$b+2c=3a$$

$$c+2a=3b.$$

Din prima ecuație obținem că $c = \frac{a+2b}{3}$. Înlocuind c cu $\frac{a+2b}{3}$ în a 3 ecuație obținem că:

$$\frac{a+2b}{3} + 2a = 3b \Rightarrow 7a + 2b = 9b \Rightarrow a = b.$$

Analog obținem că $a = b = c$.

6.3 Dacă inversăm fracțiile avem: $\frac{2017}{2016} > \frac{y}{x} > \frac{2018}{2017} > 1$. Prin urmare $y > x$, deci fie $y = x + k$, unde k este un număr natural pozitiv. Atunci sistemul se reduce la:

$$1 + \frac{1}{2016} > 1 + \frac{k}{x} > 1 + \frac{1}{2017} \iff \frac{1}{2016} > \frac{k}{x} > \frac{1}{2017} \iff 2017k > x > 2016k.$$

Acum deoarece x, k sunt numere naturale pozitive, avem că $k \geq 2$, deoarece sistemul nu are soluții pentru $k = 1$. Deci dorim valoarea minimă pentru $x + y = 2x + k > 2 \cdot 2016k + k = 4033k$. Pentru $k = 2$, avem $4034 > x > 4032$, sau $x = 4033$, iar $y = 4033 + 2 = 4035$. Prin urmare pentru $k = 2$, avem $x + y = 8068$. Dacă $k \geq 3$, observăm că $x + y > 4033k \geq 12099$. Deci valoarea minimă este 8068, pentru $x = 4033$ și $y = 4035$.

6.4 Strategia primului copil este următoarea: mai întâi el scoate din cutie 12 bile, iar în urnă rămân 2006 de bile. Acum dacă al doilea jucător scoate x bile cu $10 \leq x \leq 49$, primul jucător la rândul lui va scoate $59 - x$ bile din cutie. Este garantat că $10 = 59 - 49 \leq 59 - x \leq 59 - 10 = 49$, adică primul jucător va putea scoate numărul necesar de bile din cutie. Acum deoarece la fiecare 2 numărul de bile se micșorează cu 59, iar 2006 este divizibil cu 59, după fiecare pas numărul de bile se va micșora cu 59 și la sfârșit în cutie v-or rămâne 59 de bile, și oricâte nu ar scoate al doilea jucător, primul îl poate completa și poate scoate numărul necesar de bile.

11.7 Clasa 7 Soluții

7.1 După ce trecem b în partea stângă și $\frac{b^2}{a}$ în partea dreaptă obținem că

$$a - b = \frac{a^2}{b} - \frac{b^2}{a} = \frac{a^3 - b^3}{ab} = \frac{(a - b)(a^2 + ab + b^2)}{ab}.$$

Ultimul pas l-am obținut deoarece $a^3 - b^3 = (a - b)(a^2 + ab + b^2)$. Iar acum presupunem că $a \neq b$ și putem simplifica din ambele părți $(a - b)$ deoarece acum $(a - b)$ este diferit de 0.

Deci $\frac{a^2 + ab + b^2}{ab} = 1$ adică $a^2 + ab + b^2 = ab$ deci $a^2 + b^2 = 0$.

Dar deoarece $a \geq 0$ și $b \geq 0$ singura soluție este când $a = b = 0$, dar avem contradicție cu presupunerea noastră deci răspunsul este că a și b sunt mereu egale.

7.2 Este evident că cel mai mic număr care are suma cifrelor 2018 este un număr care are cât mai puține cifre, adică conține cât mai multe cifre de 9 în el. $2018 = 224 \cdot 9 + 2$. Deci cel mai mic număr care are suma cifrelor 2018 este $\underbrace{2999 \dots 9}_{224}$. Al doilea cel mai mic număr număr de pe tablă va fi

$\underbrace{38999 \dots 99}_{224}$. Mai departe cele mai mici numere de pe tablă le vom obține când îl trecem pe 8 în dreapta, respectiv al 3 număr va fi $398\underbrace{999 \dots 99}_{222}$ și așa mai departe. Respectiv al 225 număr de pe tablă va fi $3\underbrace{999 \dots 998}_{223}$.

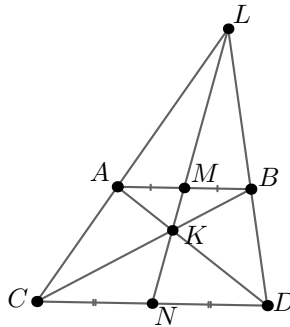
7.3 Fie AB și CD segmentele paralele, dacă $AB \neq CD$ atunci $ABDC$ este un

trapez. Fie K intersecția diagonalelor, iar L intersecția laturilor neparalele. Fie M și N intersecția lui LK cu AB și CD . Atunci M și N sunt mijloacele AB și respective CD . Demonstrație: fie AB se află între L și CD , atunci din teorema lui Ceva în $\triangle LCD$ avem

$$1 = \frac{DB}{BL} \cdot \frac{LA}{AC} \cdot \frac{CN}{ND} = \frac{CN}{ND},$$

unde ultima egalitate are loc deoarece $\frac{LA}{AC} = \frac{LB}{LD}$ din $AB \parallel CD$. Prin urmare $CN = ND$. Iar

$$\frac{AM}{MB} = \frac{AM/CN}{MB/ND} = \frac{LM/LN}{LM/LN} = 1.$$

Deci M și N sunt mijloacele segmentelor initiale. Repetând acest proces din nou de 2 ori putem împărți fiecare jumătate în alte două jumătăți, adică în 4 părți egale. Efectuând procesul încă de 4 ori pe fiecare sfert de segment, v-om obține 8 segmente egale.

7.4 Inegalitatea noastră este echivalentă cu

$$4a^2 + 4b^2 + 4c^2 - 4ab - 4bc - 4ac \geq 3(b - c)^2 = 3b^2 + 3c^2 - 6bc$$

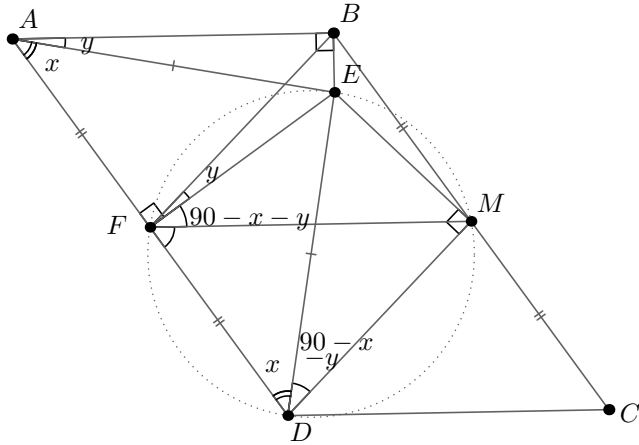
Dacă trecem totul în partea stângă ne rămâne să demonstrăm că

$$4a^2 + b^2 + c^2 - 4ab - 4ac + 2bc \geq 0$$

Dar $4a^2 + b^2 + c^2 - 4ab - 4ac + 2bc = (2a - b - c)^2$ care este evident, mereu mai mare sau egal ca 0, deci inegalitatea este demonstrată.

7.5 Fie F mijlocul segmentului AD , observați că $EF \perp AD$. În continuare v-om demonstra că patrulaterul $MEFD$ se află pe cerc și prin urmare $\angle EMD = 180^\circ - \angle EFD = 90^\circ$. Pentru aceasta v-om demonstra că

$\angle EFM \equiv \angle EDM$. Acum fie $\angle EAF = x = \angle EDF$. Observați că $EBAF$ pe cerc cu diametrul AE . Deci fie $\angle BAE = y = \angle BFE$. Iar $BFDM$ și $MFDC$ sunt paralelograme, prin urmare $\angle BAF = x + y = \angle MFD$. Deci $\angle MFE = 90^\circ - x - y$. Acum $\angle MDF = \angle BFA = \angle EFA - \angle EFB = 90 - y$. Prin urmare $\angle MDE = \angle MDF - \angle EDF = 90 - y - x$. Deci $EMDF$ inscriptibil cu diametrul ED , iar $\angle DME = 90^\circ$.

7.6 Fie $a_1, a_2, \dots, a_{2017}$ cele 2017 numere consecutive pe cerc. Apoi înlocuim fiecare număr a_i cu b_i , restul împărțirii lui la 3. Prin urmare v-om obține șirul $b_1, b_2, \dots, b_{2017}$ cu $b_i \in \{0, 1, 2\}$, și trebuie să demonstrăm că șirul v-a conține cel puțin un 0. Presupunem că 0 nu este prezent în șir, deci $b_i \neq 0$, pentru orice $i \in \{1, 2, \dots, 2017\}$. Dacă inspectăm puțin șirul observăm că nu putem avea 2 termeni consecutivi egali. Întrădevăr, dacă $b_i = b_{i+1}$ unde $b_{2018} \equiv b_1$ se consideră același element, atunci diferența dintre numerele consecutive $a_i = 3k + b_i$ și $a_{i+1} = 3l + b_{i+1}$ va fi un multiplu de 3 și nu poate fi egală cu 1 sau 2. Prin urmare v-om avea $a_i = 2a_{i+1}$ sau $a_{i+1} = 2a_i$. Dacă $a_i = 2a_{i+1}$, obținem

$$3k + b_i = 2(3l + b_{i+1}) \implies b_{i+1} = 3(k - 2l) \notin \{1, 2\}.$$

Deci obținem contradicție deoarece $b \in \{1, 2\}$ nu este multiplu de 3. Analog se obține contradicție și în cazul $a_{i+1} = 2a_i$. Prin urmare oricare 2 termeni consecutivi avem $b_i \neq b_{i+1}$. Fără a pierde din generalitate fie $b_1 = 1$, cazul $b_1 = 2$ se rezolvă analog. Prin urmare șirul $b_1, b_2, \dots, b_{2017}$ este de forma $1, 2, 1, 2, 1, \dots, 1$. Atunci observați că $b_{2017} = 1 = b_1$, care sunt vecine pe cerc, prin urmare obține contradicție cu $b_i \neq b_{i+1}$. Prin urmare șirul b_i , va conține cel puțin un 0, și deci va exista cel puțin un multiplu de 3.

11.8 Clasa 8 Soluții

8.1 Este evident că cel mai mic număr care are suma cifrelor 2018 este un număr care are cât mai puține cifre, adică conține cât mai multe cifre de 9 în el. $2018 = 224 \cdot 9 + 2$. Deci cel mai mic număr care are suma cifrelor 2018 este $\underbrace{2999 \dots 9}_{224}$. Al doilea cel mai mic număr de pe tablă va fi $\underbrace{38999 \dots 99}_{223}$.

Mai departe cele mai mici numere de pe tablă le vom obține când îl trecem pe 8 în dreapta respectiv al 3 număr va fi $\underbrace{398999 \dots 99}_{222}$ și așa mai departe.

Respectiv al 225 număr de pe tablă va fi $\underbrace{3999 \dots 998}_{223}$.

8.2 Nu este posibil. Dacă ar fi posibil am avea

$$11^{2018} = a^3 + b^3 = \underbrace{(a+b)}_{11^k} \underbrace{(a^2 - ab + b^2)}_{11^{2018-k}}.$$

Observați că $a + b \geq 2$ deci $k \geq 1$, iar $a^2 + b^2 - ab \geq 1$, deci $2018 - k \geq 1$. Acum fie $b = 11^k - a$. Atunci ecuația se rescrie ca

$$11^{2018} = 11^k(a^2 - a(a - 11^k) + (a - 11^k)^2) = 11^k(3a^2 - 3a11^k + 11^{2k}).$$

Prin urmare observați că $3a^2 - 3a11^k + 11^{2k} = 11^{2018-k} \cdot 11$ deci $\implies 3a^2 : 11 \implies a : 11 \implies b = 11^k - a : 11$. Deci fie $a = 11a_1$, si $b = 11b_1$, atunci ecuația devine

$$11^{2018} = 11^3(a_1^3 + b_1^3) \implies 11^{2015} = a_1^3 + b_1^3.$$

Folosind aceeasi strategie din nou vom avea

$$a_1 = 11a_2, b_1 = 11b_2, \implies 11^{2012} = a_2^3 + b_2^3.$$

Folosind această/2 strategie de 672 ori vom obține

$$\begin{cases} a = 11a_1 = 11^2a_2 = \dots = 11^{672}a_{672} = 11^{672}x \\ b = 11b_1 = 11^2b_2 = \dots = 11^{672}b_{672} = 11^{672}y \end{cases}$$

Cu $x, y \geq 1$, prin urmare:

$$11^{2018} = 11^{672 \cdot 3}(x^3 + y^3) \implies 11^2 = x^3 + y^3 = (x+y)(x^2 - xy + y^2).$$

Însa ambii factori în partea dreaptă sunt ≥ 1 , prin urmare ambii factori sunt 11. Urmând aceeasi strategie vom obține $11 \mid x$ si $11 \mid y$, însă aceasta este în contradicție deoarece $11 \geq x, y \geq 1$. Prin urmare ecuația nu are soluții, iar 11^{2018} nu poate fi scris ca suma de 2 cuburi perfecte.

8.3

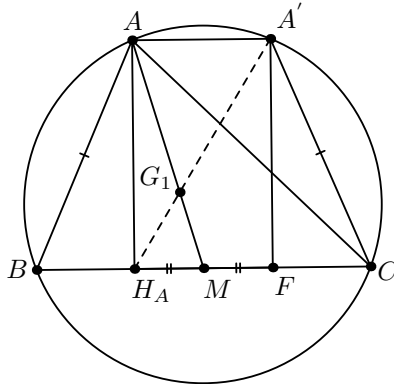
Fie M mijlocul segmentului BC , iar fie G_1 intersecția segmentului AM cu segmentul $A'H_A$. Vrem să demonstrăm că $G = G_1$. $AA' \parallel BC$, deci $AA'CB$ este un trapez inscriptibil deci este un trapez isoscel, adică $AB = A'C$.

Fie F piciorul perpendicularei din A' pe BC . Deoarece $AA'CB$ este un trapez isoscel $\Rightarrow M$ este mijlocul laturii H_AF , adică $H_AM = \frac{AA'}{2}$.

Deoarece $AA' \parallel H_AM \Rightarrow \angle H_AMG_1 = \angle G_1AA'$ și $\angle G_1H_AM = \angle G_1A'A \Rightarrow$

$$\Rightarrow \triangle AA'G_1 \sim G_1H_AM.$$

Deci $\frac{G_1M}{G_1A} = \frac{1}{2}$, Dar singurul punct care împarte mediana în raportul $\frac{2}{1}$ este centrul de greutate al triunghiului respectiv deci $G = G_1$.

8.4 După deschiderea parantezelor și simplificarea tuturor termenilor inegalitatea se reduce la:

$$x^2 + y^2 + 4xy - 3\sqrt{xy}(x + y) \geq 0.$$

Observăm că are loc egalitatea pentru $x = y$, deci încercăm să factorizăm expresia de mai sus astfel încât să scoatem $(x - y)$ în fața parantezei. Încercăm:

$$\begin{aligned} (x - y)^2 + 6xy - 3\sqrt{xy}(x + y) &= (x - y)^2 - 3\sqrt{xy}(x + y - 2\sqrt{xy}) = \\ &= (x - y)^2 - 3\sqrt{xy}(\sqrt{x} - \sqrt{y})^2 \geq 0. \end{aligned}$$

Deci inegalitatea se reduce la:

$$(\sqrt{x} + \sqrt{y})^2 \cdot (\sqrt{x} - \sqrt{y})^2 - 3\sqrt{xy}(\sqrt{x} - \sqrt{y})^2 \geq 0.$$

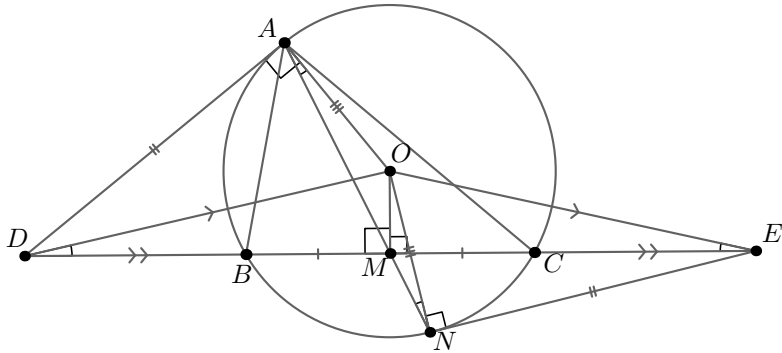
Deci am reușit factorizarea, iar dacă $x \neq y$, simplificăm inegalitatea prin $(\sqrt{x} - \sqrt{y})^2 > 0$, și rămâne să demonstrăm:

$$(\sqrt{x} + \sqrt{y})^2 - 3\sqrt{xy} \geq 0 \iff (\sqrt{x} - \sqrt{y})^2 + \sqrt{xy} \geq 0,$$

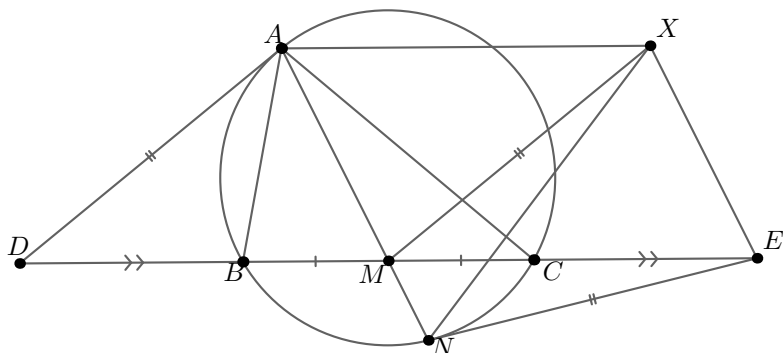
ceea ce este evident.

8.5 Lemmă: Fie $\triangle ABC$ (cu $AB < AC$), și punctul M - mijlocul laturii BC , iar punctul N este intersecția dreptei AM cu cercul circumscris al $\triangle ABC$. Dacă ducem tangentele din A și N la cercul $\odot ABC$, și acestea intersectează BC în D și E , atunci avem că $AD = NE$, și $EC = AD$.

Demonstrație : Fie O centrul cercului circumscris al $\triangle ABC$. Este evident că $OM \perp BC$, $ON \perp NE$ și $OA \perp AD$. Din cauza faptului că $\angle OMD = \angle OAD = 90^\circ$, obținem că $OADM$ este un patrulater inscriptibil cu $\angle OAM = \angle ODM$. Analog $\angle OEM = \angle ONM$, dar deoarece $OA = ON$, obținem că $\angle OAN = \angle ONA$, deci $\triangle ODE$ este isoscel, și $DB = CE$. Din congruența $\triangle ADO$ și $\triangle ONE$ avem că $AD = NE$, și lemma este demonstrată.

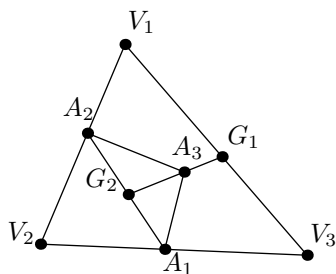

Acum folosind această lemmă problema noastră este aproape rezolvată. Ducem tangenta din punctul N la cercul circumscris al $\triangle ABC$, și fie E punctul de intersecție a acesteia cu BC . Din cauza că $AXMD$ paralelogram obținem că $AX = DM$ și $AX \parallel DM$. De asemenea deoarece $AX = ME$ și $AX \parallel ME$ avem că $AXME$ este un paralelgram, deci $MN \parallel XE$, iar $DA = MX = NE$, deci $MNEX$ este un trapez isoscel cu $NX = ME = AX$, deci $\triangle AXN$ este isoscel.

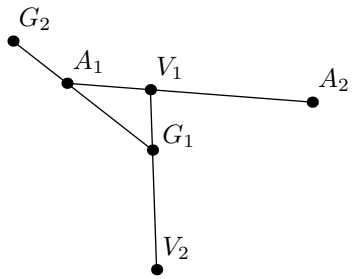
8.6 Răspuns corect: 6

Explicație: Presupunem că există 3 vârfuri de aceeași culoare. Fie luăm triunghiul monocolor (cu vârfurile de aceeași culoare) de arie minimă. Fără a pierde generalitatea presupunem că vârfurile acestuia au culoarea verde, și notăm vârfurile prin V_1, V_2 și respectiv, V_3 . Iar acum, din condiție fie luăm segmentele V_1V_2, V_2V_3 și respectiv, V_1V_3 . Pe aceste 3 segmente se află 3 puncte de culorile galben sau albastru. Din principiul cutiei există 2 puncte de aceeași culoare (nu pot exista 3 de aceeași culoare pentru că astfel triunghiul $V_1V_2V_3$ nu ar mai fi triunghiul monocolor cu aria minimă). Fără a pierde din generalitate putem presupune că această culoare este albastră. Deci punctele respective sunt A_1 și respectiv A_2 , și al treilea punct este G_1 de culoarea galbenă. Pe segmentul A_1A_2 se află neapărat un punct, fie galben, sau verde, dar deoarece am spus că triunghiul $V_1V_2V_3$ este triunghiul monocolor cu arie minimă, înseamnă că pe segmentul A_1A_2 se află un punct galben.

Acum dacă luăm segmentul G_1G_2 pe el se află sau un punct albastru sau un punct verde. Dacă acest punct este albastru atunci aria triunghiului $A_1A_2A_3$ este mai mică decât aria triunghiului $V_1V_2V_3$ (contradicție). Dacă acest punct este verde atunci analog obținem că $V_1V_2V_3$ nu mai este triunghiul monocolor de arie minimă. Deci nu putem avea mai mult de 2 puncte de aceeași culoare.

Pentru 6 puncte (2 albastre, 2 galbene și 2 verzi) putem da un exemplu care satisface condiția noastră:

12

Anul 2019

12.1 Clasa 5

5.1 Dragoș a trimis soluții la cele toate 50 de probleme care i-au fost propuse. Pentru o soluție corectă acesta primește 40 de puncte, iar pentru una greșită el pierde 10 puncte. La sfârșit, Dragoș constată că a acumulat 0 puncte. La câte probleme Dragoș a răspuns corect și la câte probleme a răspuns greșit?

5.2 Mai multe numere naturale consecutive sunt scrise în ordine crescătoare. Diferența dintre cel mai mare și cel mai mic dintre aceste numere este 2019. Determinați suma celor mai mari 4 elemente ale șirului știind că suma celor mai mici 4 elemente este 54.

5.3 Într-o urnă sunt 100 de bile numerotate de la 1 la 100. Care este numărul minim de bile ce trebuie să le scoată Mihai din urnă, pentru ca să fie sigur că a scos cel puțin 2 bile a căror sumă, sau diferență se divide cu 5.

5.4 Un brutar, când s-a uitat în cămară, a observat că mai are în rezerva sa 1504 kilograme de făină și 904 kilograme de zahăr. Brutarul a decis să coacă pâine și prăjituri. O pâine este făcută din 3 kilograme de făină și 1 kilogram de zahăr, iar o prăjitură din 4 kilograme de făină și 4 kilograme de zahăr. După aceasta s-a uitat în cămara brutarului a observat că nu i-au mai rămas deloc rezerve. Aflați câte prăjituri a copt brutarul.

5.5 Numărul natural n se numește *șmecher* dacă suma cifrelor lui este mai mare decât suma cifrelor numărului $n + 2$. Aflați suma tuturor numerelor *șmechere* de la 1 pâna la 100.

12.2 Clasa 6

6.1 Valentin, încercând să sumeze fracțiile $\frac{a}{b}$ și $\frac{c}{d}$, unde a, b, c și d sunt numere diferite de 0, din greșeală, a efectuat înmulțirea. Însă, mai târziu, acesta a observat că a obținut răspunsul corect. Aflați valoarea $\frac{b}{a} + \frac{d}{c}$.

6.2 Suma a 112 numere naturale distincte este 6327. Determinați produsul lor.

6.3 În școala lui Dumitru învață 16 clase care au fiecare între 19 și 33 de elevi. Demonstrați că există cel puțin 2 clase care au același număr de elevi.

6.4 Câte soluții are ecuația $6 \cdot x^2 + 49 \cdot y^2 = 98784$ în mulțimea numerelor naturale și care sunt acestea?

6.5 Fie $n \geq 3$ un număr natural. Arătați că numărul fracțiilor ireductibile din $\frac{1}{n}, \frac{2}{n} \dots \frac{n-1}{n}$ este mereu par.

12.3 Clasa 7

7.1 Pe tablă sunt scrise câteva numere. Se știe că pătratul oricărui număr scris este mai mare decât produsul oricăror alte 2 numere scrise. Care este numărul maxim de numere scrise pe tablă?

7.2 Punctul K este mijlocul ipotenuzei AB a triunghiului dreptunghic isoscel ABC . Punctele L și M aparțin laturilor BC și AC , respectiv astfel încât $BL = CM$. Demonstrați că triunghiul LMK este deasemenea dreptunghic isoscel.

7.3 Rezolvați în mulțimea numerelor reale sistemul:

$$\begin{cases} (x-1)(y-1)(z-1) = xyz - 1, \\ (x-2)(y-2)(z-2) = xyz - 2. \end{cases}$$

7.4 Am introdus 100 de mingi în 100 de cutii și nu am pus toate mingile într-o singură cutie (dar este posibil ca unele cutii să fi rămas goale). Demonstrați că există un număr natural k , cu $1 \leq k < 100$, astfel încât să putem alege k cutii care să conțină, împreună, exact k mingi.

7.5 În triunghiul ABC punctul I este centrul cercului înscris. Punctele M și N sunt mijloacele laturilor AC și BC . Se cunoaște că $\angle AIN = 90^\circ$. Arătați că $\angle BIM = 90^\circ$.

12.4 Clasa 8

8.1 Există oare numere întregi a, b cu proprietatea că ecuația $\lfloor x^2 \rfloor + 2ax + b = 0$ are soluții reale, însă ecuația $x^2 + 2ax + b = 0$ nu are? (Prin $\lfloor x \rfloor$ am notat partea întreagă a numărului x).

8.2 Fie x, y numere reale pozitive, diferite de zero. Demonstrați că

$$\frac{x}{x^4 + y^2} + \frac{y}{y^4 + x^2} \leq \frac{1}{xy}.$$

8.3 Fie S o mulțime finită de puncte în plan astfel încât oricare trei puncte din S formează un triunghi dreptunghic. Determinați numărul maxim de elemente din S .

8.4 Fie P un punct arbitrar pe înălțimea BH a triunghiului ascuțitunghic ABC . Notăm cu C_1, A_1 mijloacele laturilor AB și BC , respectiv. Perpendiculara din C_1 pe AP intersectează perpendiculara din A_1 pe CP în punctul K . Demonstrați că K este situat pe mediatoarea laturii AC .

8.5 Arătați că orice număr natural poate fi reprezentat ca diferența a două numere naturale care au același număr de divizori primi.

12.5 Clasa 9

9.1 Fie x, y, z numere reale pozitive astfel încât $xyz \geq xy + yz + zx$. Demonstrați că:

$$\sqrt{xyz} \geq \sqrt{x} + \sqrt{y} + \sqrt{z}$$

.

9.2 Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația:

$$(x+1)^{2019} + (x+1)^{2018}(x-1) + (x+1)^{2017}(x-1)^2 + \dots + (x-1)^{2019} = 0$$

.

9.3 Sunt date câteva numere naturale, consecutive, fiecare fiind colorat cu una din culorile albastru și roșu (ambele culori sunt folosite). Este posibil ca suma celui mai mic multiplu comun al numerelor albastre și celui mai mic multiplu comun al numerelor roșii să fie egală cu o putere de 2?

9.4 În triunghiul scalen ABC se construiește bisectoarea BL . Mediana din B intersectează pentru a doua oară cercul circumscris triunghiului ABC în punctul $D \neq B$. Prin centrul cercului circumscris triunghiului BDL se construiește dreapta l , care este paralelă dreptei AC . Demonstrați că l este tangenta cercului circumscris al triunghiului ABC .

9.5 Notăm cu $S(n)$ suma cifrelor numărului natural n . Există oare trei numere naturale distincte m, n, p cu proprietatea că :

$$m + S(m) = n + S(n) = p + S(p).$$

2019 Soluții

12.6 Clasa 5 Soluții

5.1 Fie x - numărul de probleme corecte, iar y - numărul de probleme greșite. Din condiție avem că numărul total de probleme trimise este 50, adică $x + y = 50$. De asemenea pentru fiecare problema corectă acesta primește 40 de puncte iar pentru una greșită acesta pierde 10, deci deoarece acesta a acumulat până la urmă 0 puncte, avem ecuația $40x - 10y = 0$. Deci trebuie să rezolvăm următorul sistem de ecuații :

$$\begin{cases} x + y = 50 \\ 40x - 10y = 0 \end{cases}$$

$40x - 10y = 0$ deci $40x = 10y$, sau $4x = y$. Înlocuind în prima ecuație obținem: $5x = 50$ deci $x = 10$, și $y = 4 \cdot 10 = 40$.

5.2 Fie cel mai mic element al acestei mulțimi: x . Mulțimea va fi următoarea :

$$x, x + 1, x + 2 \dots x + 2019.$$

Deci deoarece diferența dintre cel mai mare element și cel mai mic element este 2019 în total sunt 2020 de elemente.

Suma celor mai mici 4 elemente este 54, deci $x + (x + 1) + (x + 2) + (x + 3) = 54$, deci $4x + 6 = 54 \Rightarrow x = 12$.

Și respectiv suma celor mai mari 4 elemente va fi:

$$(x + 2016) + (x + 2017) + (x + 2018) + (x + 2019) = 8118.$$

5.3 Răspuns: 4.

Logica este următoarea: fie avem o configurație în care *Mihai* a scos niște bile astfel încât nu există 2 bile a căror sumă sau diferență să se dividă cu 5 și această configurație conține numărul maxim posibil de bile.

Atunci răspunsul la problema noastră va fi mărimea acestei configurații +1. Dacă luăm restul numerelor scrise pe aceste bile la împărțirea cu 5 avem 5 resturi posibile: 0, 1, 2, 3, 4. Ca să se îndeplinească condiția că diferența a 2 bile să nu se dividă cu 5 nu putem scoate 2 bile care să aibă același rest la împărțirea cu 5 deci nu putem extrage mai mult de 5 bile. Pentru că nici suma să nu se dividă cu 5 putem extrage doar o bilă din perechea 1 sau 4, și o bilă cu restul 2 sau 3, deci putem în total în această configurație doar maxim 3 bile, o bilă cu restul 0, o bilă cu restul între (1, 4) și o bilă cu restul între (2, 3).

5.4 Fie x - numărul de pâini, și y - numărul de prăjituri.

Deoarece pe o pâine se folosește 3 kilograme de făină, iar pentru o prăjitură 4 kilograme de făină: $3x + 4y = 1504$.

De asemenea folosind aceeași logică obținem că $x + 4y = 904$, deci trebuie să rezolvăm următorul sistem de ecuații:

$$\begin{cases} 3x + 4y = 1504 \\ x + 4y = 904 \end{cases} \iff \begin{cases} 3x + 4y = 1504 \\ 3x + 12y = 2712 \end{cases} \Rightarrow$$

$$(3x + 12y) - (3x + 4y) = 8y = 1208.$$

Deci $y = \frac{1208}{8} = 151$ (numărul de prăjituri coapte de către brutar).

5.5 Dacă ultima cifră a numărului n este una dintre (0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) atunci este evident că suma cifrelor lui n este mai mică decât suma cifrelor numărului $n + 2$ (deoarece doar numărul unităților se schimbă). Acum ne rămân doar numerele care au ultima cifra 8 sau 9. Dacă ultima cifră este 8 atunci adunând 2 la nivelul unităților suma scade cu 8, iar la un nivel mai sus decât cel al unităților (zecilor, sutelor etc.) suma poate crește maxim cu o unitate. Analog și dacă ultima cifră este 9. Deci fiecare număr care se termină cu 8 sau cu 9 satisface condiția noastră. Deci suma totală este:

$$8 + 9 + 18 + 19 + 28 + 29 + \dots + 98 + 99 = 1070$$

12.7 Clasa 6 Soluții

6.1

$$\frac{a}{b} + \frac{c}{d} = \frac{ad + cb}{bd} = \frac{ac}{bd} \Rightarrow ac = ad + cb \Rightarrow \frac{ad + cb}{ac} = \frac{d}{c} + \frac{b}{a} = 1.$$

6.2 Presupunem că toate numerele sunt mai mari decât 0, în acest caz suma minimă va fi egală cu

$$1 + 2 + 3 + \dots + 112 = \frac{112 \cdot 113}{2} = 6328 > 6327$$

Deci un număr trebuie să fie egal cu 0, deci produsul numerelor este egal cu 0.

6.3 În intervalul între 19 și 33 de elevi sunt în total 15 posibilități, iar numărul total de clase este 16. Deci din principiul cutiei, exista cel puțin 2 clase care au același număr de elevi.

6.4 98784 se descompune ca $49 \cdot 36 \cdot 56$. Deci avem ecuația:

$$6 \cdot x^2 + 49 \cdot y^2 = 49 \cdot 36 \cdot 56 \Rightarrow 6x^2 = 49(36 \cdot 56 - y^2)$$

Deci $6x^2$ trebuie să se dividă cu 49, deci $x = 7x_0$. Înlocuim rezultatul acesta în ecuația noastră inițială, și simplificăm 49:

$$6x_0^2 + y^2 = 36 \cdot 56$$

Analog ca și în pasul precedent obținem că y trebuie să se dividă cu 6 deci $y = 6y_0$. Iarăși înlocuim totul în ecuația noastră și obținem:

$$6x_0^2 + 36y_0^2 = 36 \cdot 56 \Rightarrow x_0^2 + 6y_0^2 = 6 \cdot 56 \Rightarrow x_0^2 = 6(56 - y_0^2)$$

Deci x_0 trebuie să se dividă cu 6 deci $x_0 = 6x_1$. Înlocuim din nou în ecuația noastră:

$$36x_1^2 + 6y_0^2 = 6 \cdot 56 \Rightarrow 6x_1^2 + y_0^2 = 56$$

$6x_1^2$ este par și 56 este par, deci y_0 de asemenea este par, deci $y_0 = 2y_1$.

$$6x_1^2 + 4y_1^2 = 56 \Rightarrow 3x_1^2 + 2y_1^2 = 28$$

Analog x_1 -par deci $x_1 = 2x_2$ și obținem:

$$6x_2^2 + y_1^2 = 14 \Rightarrow y_1 - \text{par} \Rightarrow y_1 = 2y_2 \Rightarrow 3x_2^2 + 2y_2^2 = 7$$

Ultima ecuație nu are soluție (se poate verifica), deci ecuația inițială de asemenea nu are soluții.

6.5 Vom încerca să demonstrăm următorul lucru: dacă $\frac{k}{n}$ este ireductibilă, atunci și $\frac{n-k}{n}$ este ireductibilă.

Deoarece $\frac{k}{n}$ este ireductibilă $\iff (k, n) = 1$, unde (a, b) este cel mai mare divizor comun al lui a și a lui b . Presupunem că $\frac{n-k}{n}$ este reductibilă adică $(n-k, n) = d$ cu $d > 1$. Putem afirma că $n-k = dx$, și $n = dy$, adică $n-k = dy - k = dx \Rightarrow k = d(y-x)$, deci k se divide cu d și n se divide cu d ceea ce este greșit din faptul că $(k, n) = 1$.

Analog demonstrăm că dacă $\frac{n-k}{n}$ este ireductibilă atunci $\frac{k}{n}$ este ireductibilă.

Acum ne rămâne cazul special când $\frac{k}{n} = \frac{n-k}{n}$, dar deoarece

$$\frac{a}{b} = \frac{c}{d} = \frac{a+c}{b+d} \Rightarrow \frac{k}{n} = \frac{n-k}{n} = \frac{n}{2 \cdot n} = \frac{1}{2}.$$

Adică $k = \frac{n}{2}$, când n este par. Dar, evident în acest caz fracția noastră este reductibilă cu $\frac{n}{2}$ care este un număr întreg.

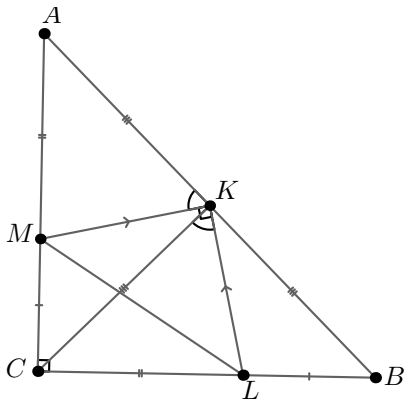
Deci numărul de fracții ireductibile este par, deoarece numărul total de fracții este format din perechi de fracții de forma $\left(\frac{k}{n}, \frac{n-k}{n}\right)$.

12.8 Clasa 7 Soluții

7.1 Fie m cel mai mic număr. Atunci pentru oricare alte numere a, b scrise pe tablă avem $a > m$ și $b > m$. Însă se cunoaște $m^2 > ab \geq m \cdot m = m^2$, prin urmare contradicție, deci putem avea maxim 2 numere scrise pe tablă.

7.2 Este evident că $AM = CL$. Deoarece K este mijlocul ipotenuzei, obținem că $AK = KB = CK$ și $CK \perp AB$. Avem că $\angle KAM = \angle KCL = 45^\circ$, deci $\triangle AKM \equiv \triangle KCL$ din criteriul (LUL). Deci $\triangle MKL$ este isoscel, cu

$KM = KL$. Acum trebuie să demonstrăm că $\angle MKL = 90^\circ$. Dar $\angle MKL = \angle CKL + \angle MKC = \angle CKL + 90^\circ - \angle AKM = 90^\circ$.

7.3 Dacă deschidem parantezele obținem

$$\begin{cases} x + y + z = xy + xz + yz, \\ 2(x + y + z) = xy + xz + yz + 3. \end{cases} \implies \begin{cases} x + y + z = xy + xz + yz, \\ x + y + z = 3 \end{cases}$$

Prin urmare vom avea:

$$9 = (x + y + z)^2 = x^2 + y^2 + z^2 + 2(xy + xz + yz) = x^2 + y^2 + z^2 + 6.$$

Deci $x^2 + y^2 + z^2 = 3$. Însă:

$$0 = x^2 + y^2 + z^2 - (xy + xz + yz) = \frac{1}{2}(x - y)^2 + \frac{1}{2}(y - z)^2 + \frac{1}{2}(z - x)^2.$$

Prin urmare $x = y = z$, însă $x + y + z = 3$, deci $x = y = z = 1$.

7.4 În primul rând, dacă toate cutiile conțin exact 1 bilă, atunci dacă luăm $k = 1$, în orice cutie se află fix o bilă. Deci presupunem că există o cutie în care numărul de bile diferă de 1. Acum demonstrăm că există o cutie în care numărul de bile este 0 (cutia este goală). Presupunem contrariul: toate cutiile conțin un număr pozitiv de bile, dar în acest caz, deoarece există o cutie în care este mai mult de o bilă, rezultă că numărul total minim de bile va fi $\underbrace{1 + 1 + \dots + 1}_{99} + 3 = 99 + 3 = 101$, contradicție, deci există cel puțin o

cutie goală.

Acum, dacă există o cutie care conține 2 bile, atunci selectând cutia cu 0 bile și cutie cu 2 bile atunci avem 2 cutii care conțin împreună 2 bile și,

astfel, problema este rezolvată. Presupunem că nu avem nici o cutie cu 2 bile. Deoarece presupunerea a fost că există doar o cutie goală, în acest caz numărul minim de bile va fi $\underbrace{1 + 1 + \dots + 1}_{98} + 3 = 98 + 3 = 101$, deci mai există

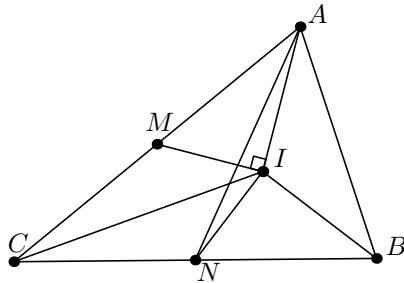
o cutie goală.

Folosind acest raționament în continuare, ajungem la cazul în care avem 99 de cutii goale și o cutie care conține 100 de bile, dar din condiție știm că acest caz nu este posibil, deci problemă este rezolvată.

7.5 Inițial vom demonstra că MN este tangentă la cercul înscris. Observați că $\angle BAI = \angle IAC = \alpha/2$, iar $\angle AMI = 180 - \alpha/2 - 90 = 90 - \alpha/2$. Însă $\angle CMN = \alpha$, prin urmare

$$\angle NMI = 180 - \angle AMI - \angle CMN = 180 - 90 + \alpha/2 - \alpha = 90 - \alpha/2 = \angle IMA.$$

Deci IM este bisectoarea $\angle AMN$, iar MA este tangentă la cercul înscris, prin urmare și MN este tangentă la cercul înscris. Acum observați că NM și NB sunt tangente la cercul înscris, deci NI este bisectoarea $\angle MNB$. Prin urmare $\angle INB = \frac{1}{2}\angle MNB = \frac{1}{2}(180 - \angle MNC) = 90 - \beta/2$. Deci vom avea $\angle BIN = 180 - \angle IBN - \angle INB = 180 - \frac{1}{2}\beta - (90 - \frac{1}{2}\beta) = 90^\circ$.

12.9 Clasa 8 Soluții

8.1 Dacă $x^2 + 2ax + b = 0$ nu are soluții, atunci avem

$$\Delta = 4a^2 - 4b < 0 \iff b > a^2 \implies b \geq a^2 + 1,$$

unde ultima relație are loc deoarece b și a^2 sunt numere întregi. Acum observați că $x^2 \geq \lfloor x^2 \rfloor > x^2 - 1$. Prin urmare

$$\lfloor x^2 \rfloor + 2ax + b \geq x^2 - 1 + 2ax + a^2 + 1 = (x - a)^2 \geq 0$$

Însă observați că inegalitatea este strictă, prin urmare $[x^2] + 2ax + b = 0$, nu va avea soluții.

8.2 După deschiderea parantezelor și simplificarea inegalitatea se rescrie că

$$x^6 + y^6 + x^4y^4 + x^2y^2 \geq x^5y^2 + y^5x^2 + x^4y + y^4x.$$

Acum observați din media aritmetică $\geq$ media geometrică avem:

$$\frac{x^6 + x^4y^4}{2} \geq \sqrt{x^6 \cdot x^4y^4} = x^5y^2, \text{ și } \frac{y^6 + x^4y^4}{2} \geq \sqrt{y^6 \cdot x^4y^4} = y^5x^2.$$

Iar

$$\frac{x^6 + x^2y^2}{2} \geq \sqrt{x^6 \cdot x^2y^2} = x^4y \text{ și } \frac{y^6 + x^2y^2}{2} \geq \sqrt{y^6 \cdot x^2y^2} = y^4x^2.$$

Acum, sumând ultimele 4 inegalități obținem inegalitatea dorită.

8.3 Evident putem avea cel puțin 3 puncte în S . Fie A, B, C aceste puncte. Fără a pierde din generalitate, fie $\triangle ABC$ dreptunghic în C . Atunci C se află pe cercul Γ cu diametrul AB . Acum fie D oricare alt punct în S . vom demonstra că $D \in \Gamma$, cercul cu diametrul AB . Dacă $\triangle ADB$ este dreptunghic în D atunci concluzia este evidentă. Altfel, fără a pierde din generalitate fie $\triangle ADB$ dreptunghic în A , cazul dreptunghic în B se rezolvă analog. Prin urmare $\angle DAB = 90^\circ$, deci D se află pe tangenta în A la cercul Γ cu diametrul AB . Acum ne uităm la triunghiul dreptunghic $\triangle ADC$. Avem 3 cazuri.

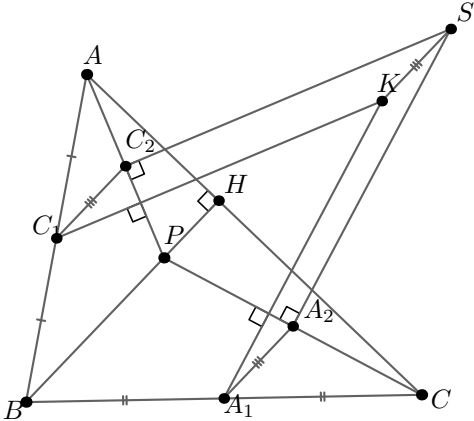
Dacă $\angle CAD = 90^\circ = \angle BAD$, avem că $C - A - D$ coliniare iar $\triangle CAD$ nu este dreptunghic.

Dacă $\angle ACD = 90^\circ = \angle ACB$, avem că $D - C - B$ coliniare iar $\triangle DCB$ nu este dreptunghic.

Dacă $\angle CDA = 90^\circ = \angle DAB$, avem că D este piciorul înălțimii din C pe tangenta din A la Γ , iar $CDAB$ este un trapez dreptunghic cu $CD \parallel AB$. Deoarece $\triangle ABC$ este dreptunghic că $\angle ACB = 90^\circ$ avem că $\angle ABC < 90^\circ$, deci $\angle DCB = 180^\circ - > 90^\circ$ dar orice triunghi dreptunghic nu poate avea măsura unghiului mai mare de 90 de grade, contradicție.

Prin urmare unica posibilitate e ca D se află pe Γ , cercul cu diametrul AB . Acum dacă ne uităm la $\triangle CAD$, triunghiul dreptunghic înscris în Γ , vom avea că una din laturile sale va fi diametrul cercului. Însă se cunoaște că nici AD nici AC nu sunt diametru, deci prin urmare D este punctul diametral opus al lui C în Γ . Acum fie E alt punct în S . Atunci din concluziile de mai sus rezultă $E \in \Gamma$, și prin urmare E este diametral opus lui C în Γ . Prin urmare E coincide cu D . Deci putem să avem maxim 4 puncte în S .

8.4 Fie A_2, C_2 mijloacele segmentelor CP și AP . Avem că $C_1C_2 = A_1A_2 = \frac{1}{2}BP$. Fie ducem paralela prin A_2 la A_1K și luăm punctul S astfel încât $A_2S = A_1K$. Este evident că KSA_1A_2 este paralelogram și deci $A_1A_2 \parallel KS$, dar $A_1A_2 \parallel C_1C_2$ deci C_1C_2KS de asemenea este paralelogram, și respectiv S este intersecția mediatoarelor al triunghiului APC . De asemenea deoarece $SK \parallel BP$ obținem că $SK \perp AC$, dar există o singură dreaptă perpendiculară cu AC care trece prin S , și aceea este mediatoarea segmentului AC .

8.5 Fie n are k divizori primi. Dacă n este par, atunci n se poate rescrie ca $n = 2n - n$, unde $2n, n$ au ambii k divizori primi. Dacă n este impar, fie $p \neq 2$ cel mai mic divizor prim care nu divide n . Atunci n se poate rescrie ca $n = p \cdot n - (p - 1) \cdot n$. Atunci observați că $p \cdot n$ are exact $k + 1$ divizori primi. Iar $p - 1$ e format din 2 și din factori primi mai mici ca p , care deja se conțin în n , întrucât p este cel mai mic prim care nu divide n . Prin urmare $(p - 1) \cdot n$, conține k divizori ai lui n și pe 2, prin urmare tot conține $k + 1$ divizori primi.

12.10 Clasa 9 Soluții

9.1 Deoarece $xyz \geq xy + yz + xz$ împărțind totul cu xyz obținem $1 \geq \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}$. Analog împărțind expresia $\sqrt{xyz} \geq \sqrt{x} + \sqrt{y} + \sqrt{z}$ cu $\sqrt{xyz}$ obținem că $1 \geq \frac{1}{\sqrt{xy}} + \frac{1}{\sqrt{yz}} + \frac{1}{\sqrt{xz}}$. Deci noi știm că $1 \geq \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}$

și trebuie să demonstrăm că $1 \geq \frac{1}{\sqrt{xy}} + \frac{1}{\sqrt{yz}} + \frac{1}{\sqrt{xz}}$ deci dacă demonstrăm că $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} \geq \frac{1}{\sqrt{xy}} + \frac{1}{\sqrt{yz}} + \frac{1}{\sqrt{xz}}$ atunci problema este rezolvată.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} \geq \frac{1}{\sqrt{xy}} + \frac{1}{\sqrt{yz}} + \frac{1}{\sqrt{xz}} \Leftrightarrow \frac{2}{x} + \frac{2}{y} + \frac{2}{z} \geq \frac{2}{\sqrt{xy}} + \frac{2}{\sqrt{yz}} + \frac{2}{\sqrt{xz}}.$$

$$\left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y}\right) + \left(\frac{1}{y} + \frac{1}{z}\right) + \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{z}\right) \geq \frac{2}{\sqrt{xy}} + \frac{2}{\sqrt{yz}} + \frac{2}{\sqrt{xz}} \text{ (din inegalitatea Aritmetică-Geometrică).}$$

9.2 Fie $x - 1 = y$, atunci ecuația se rescrie ca:

$$(y + 2)^{2019} + y(y + 2)^{2018} + \dots + y^{2019} = 0.$$

Evident $y = 0$, sau $y = 2$ nu este soluție. Prin urmare împărțim ecuația la y^{2019} , și obținem

$$\left(\frac{y + 2}{y}\right)^{2019} + \left(\frac{y + 2}{y}\right)^{2018} + \dots + \left(\frac{y + 2}{y}\right)^1 + \left(\frac{y + 2}{y}\right)^0 = 0$$

Fie $a = \frac{y+2}{y}$, atunci obținem:

$$0 = 1 + a + a^2 + \dots + a^{2019} = \frac{1 - a^{2020}}{1 - a}.$$

Prin urmare $1 - a^{2020} = 0$. Deoarece a este real avem $a = 1$, sau $a = -1$, însă $a \neq 1$. Deci obținem $a = \frac{y+2}{y} = -1$, sau $y + 2 = -y$, sau $y = -1$, deci $x = y + 1 = 0$.

9.3 Răspuns corect: Nu

Cel mai mic multiplu comun al unei mulțimi de numere naturale se definește ca cel mai mic număr natural nenul astfel încât acesta este multiplu al tuturor numerelor din mulțime. Este evident că singurul multiplu al lui 0 este 0, dar deoarece cel mai mic multiplu comun este mereu nenul, 0 nu poate exista în mulțimea noastră inițială.

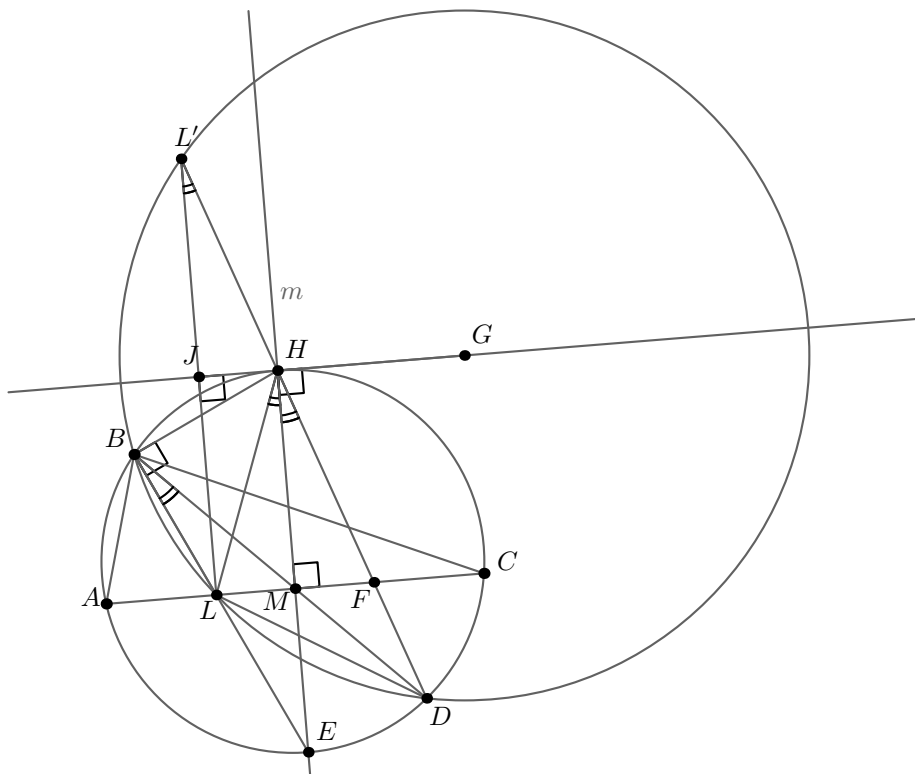
Din condiție avem că va exista cel puțin un număr par în secvența. Fie luăm un număr care are puterea maximă a lui 2 în descompunerea sa. Fie acest număr x și puterea să fie k astfel încât $2^k \mid x$ și $2^{k+1} \nmid x$. Vrem să demonstrăm că există un singur număr în șir care se divide cu 2^k , și anume după cum am spus mai sus, doar x . Presupunem contrariul și anume că există 2 numere x și y care să se dividă cu 2^k . Avem că $x = 2^k \cdot x_1$ și $y = 2^k \cdot y_1$, unde x_1 și y_1 sunt impare diferite. Presupunem fără a pierde din generalitate că $x_1 < y_1$. Deoarece ele sunt diferite va exista un număr impar z_1 astfel încât

$x_1 < z_1 < y_1$. Înmulțind totul cu 2^k obținem $2^k \cdot x_1 < 2^k \cdot z_1 < 2^k \cdot y_1$, deci $2^k \cdot z_1$ tot este un element din mulțimea noastră consecutivă, fie acesta z . Dar noi avem că $2^{k+1} | z$, contradicție cu faptul că k este puterea maximă al lui 2 care divide un element din mulțime. Fie numărul cu puterea maximă 2 în descompunerea sa x . x va fi inclus sau în mulțimea roșie sau în cea albastră. Suma celor mai mici multiplii comuni ale celor 2 mulțimi va fi $2^y \cdot M_1 + 2^k \cdot M_2$, unde M_1 și M_2 sunt impare unde $y < k$, $2^y M_1 + 2^k M_2 = 2^y (M_1 + 2^{k-y} M_2)$. $M_1 + 2^{k-y} M_2$ este impar, deci acest produs nu poate fi o putere de 2.

9.4 În primul rând, dacă avem un triunghi ABC , avem că mediatoarea segmentului BC și bisectoarea unghiului A se intersectează pe cercul circumscris al triunghiului ABC .

Demonstrație: bisectoarea unghiului A împarte arcul BC în jumătate, iar mediatoarea laturii BC , de asemenea înjumătățește arcul BC , deci ele intersectează cercul circumscris al triunghiului ABC în același punct.

Fie în problema noastră dreapta m să fie mediatoarea laturii BC , iar $m \cap AL = E$. Fie H mijlocul arcului BC care îl conține și pe A . Evident că $H \in m$. Fie $HD \cap BC = F$. Deoarece HE este diametru avem că $\angle HBE = 90^\circ$, deci $BHML$ este un patrulater inscriptibil cu $\angle HBL = \angle HML = 90^\circ$. Deci $\angle LBM = \angle LHM$, dar deoarece $BHDE$ este un patrulater inscriptibil avem că $\angle EHD = \angle EBD$ deci $\triangle LHF$ este isoscel. Fie L' reflectia punctului L peste tangenta prin punctul H la cercul circumscris al triunghiului ABC . Fie J punctul de intersecție a dreptei LL' cu tangenta dusă din punctul H .

Deoarece $HM \parallel JL$ și $HJ \parallel LM$ avem că $HM = JL = JL'$ dar M este mijlocul segmentului LF , deci HM este linie mijlocie și $L' - H - F$ sunt coliniare. Deoarece $HM \parallel LL' \Rightarrow \angle HL'L = \angle FHM$, astfel $BLDL'$ este un patrulater inscriptibil cu $\angle HL'L = \angle LBD$. În acest caz centrul cercului al triunghiului BLD se află pe mediatoarea laturii $L'L$ care este exact tangenta din H la cercul triunghiului ABC , care este paralelă la latura AC .

9.5 Da, vor exista m, n și p ce satisfac relația. Spre exemplu $10^{13} + 91, 10^{13} + 100$ și $10^{13} - 8$ satisfac relația. Observați că este relativ ușor să găsim 2 numere $m \leq n$ ce satisfac relația. Deoarece n și $S(n)$ au același rest $0 \leq x \leq 8$ la împărțirea la 9, rezultă că $f(n) = n + S(n)$ are restul $0 \leq 2x \leq 16$. Analog dacă m are rezultat $0 \leq y \leq 8$ la împărțirea la 9, vom avea că $f(m) = m + S(m)$ are restul $0 \leq 2y \leq 16$. Prin urmare $x = y$, iar $n - m = 9k$. Vom inspecta soluțiile cele mai simple pentru care $n - m = 9$. Observați că, deoarece $m \leq n$ implică $S(m) \geq S(n)$, rezultă că $S(t)$ scade când trecem de la m la un număr mai mare n , deci dorim să inspectăm numerele în apropiere

de 10^k . Spre exemplu $91 + S(91) = 101 = 10 + S(100)$, sau $92 + S(92) = 103 = 101 + S(101)$, și tot așa. Acum observați că dacă $f(\overline{abc}) = f(\overline{def})$, vom avea și $f(\overline{10 \cdots 0abc}) = f(\overline{10 \cdots 0def})$, cu oricare număr de 0-uri în față, și încercăm să găsim și $f(\overline{9 \cdots 9g})$ care va avea aceeași valoare. Deci dacă $f(091) = f(100)$, vom avea și $f(10^k + 91) = f(10^k + 100)$, pentru $k \geq 3$, și dorim să găsim un p de forma $f(p) = f(\underbrace{9 \cdots 9}_l g)$ care are aceeași valoare. Observați că m, n și p

trebuie să aibă același rest la împărțirea la 9, și deoarece $m = 10^k + 91$ are rezultatul 2, iar p are restul g , rezultă că $g = 2$. Acum observați că

$$f(p) = f(\underbrace{9 \cdots 9}_l 2) = (10^{l+1} - 8) + (9 \cdot l + 2) = 10^{l+1} + 9l - 6.$$

$$f(m) = f(10^k + 91) = 10^k + 91 + 11 = 10^k + 102.$$

Deci dorim $k = l + 1$ și $9l - 6 = 102$, sau $l = 12$, iar $k = 13$, de unde rezultă soluția inițială.

Notă. Soluția poate fi generalizată pentru oricare număr de elemente. Fiind date $a_1, a_2 \cdots a_t$ cu $f(a_1) = f(a_2) = \cdots = f(a_t)$, vom avea $f(10^k + a_1) = f(10^k + a_2) = \cdots = f(10^k + a_t)$ pentru k suficient de mare. Deci urmând același procedeu, putem găsi încă un element a_{t+1} cu $f(a_{t+1}) = f(a_1) = \cdots = f(a_t)$.

13

Anul 2022

13.1 Clasa 5

5.1 Aflați suma tuturor numerelor impare de la 1 la 2023.

5.2 Se dă numărul 12345678910...20212022, din care se șterg 20 de cifre. Care este metoda de eliminare a cifrelor pentru a ajunge la a) cel mai mare, și b) cel mai mic număr posibil?

5.3 Dacă adăugăm 9 la dreapta unui număr de 5 cifre, rezultatul va fi de 4 ori mai mic decât dacă adăugăm 9 la stânga acestuia. Aflați numărul.

5.4 Un joc pe calculator funcționează astfel: pe ecran se afișează un tabel 3×3 , unde fiecare celulă are valoarea 0. La o mișcare, Dana alege un pătrat format din patru căsuțe alăturate ce formează un tabel 2×2 , și mărește cu o unitate numerele din interior. Astfel după un pas s-ar putea obține de exem-

plu:

1	1	0
1	1	0
0	0	0

 După 2022 de mișcări, se cunoaște o parte din tabelul final:

505	b	e
a	c	f
500	d	468

Aflați valorile lipsă.

13.2 Clasa 6

6.1 Având un volum infinit de ulei și doar două căldări, de 3 și 5 litri respectiv, cum putem obține exact 4 litri de ulei?

6.2 a) Găsiți numerele de forma $\overline{a0b0a}$ care sunt pătrate perfecte, știind că are loc relația $b = 2 \cdot a$.

b) Găsiți numerele de forma $\overline{abcdab}$ care sunt pătrate perfecte, știind că are loc relația $\overline{cd} = 2 \cdot \overline{ab}$.

6.3 Avem 2022 de bile numerotate de la 1 la 2022. Întâi scoatem bilele divizibile la 4, apoi cele divizibile la 5. Câte bile rămân?

6.4 Pe tablă sunt scrise numerele de la 1 la 22. Petru Parker și Maria Jane concurează într-un joc, în care șterg pe rând, de pe tablă câte trei numere. Petru începe jocul. Dacă ultimul număr pe tablă este unul par, câștigă el, iar în caz contrar câștigă Maria. Se consideră că ambii participanți joacă optim (adică folosesc cea mai bună metodă). Cine va câștiga, și prin ce mod?

13.3 Clasa 7

7.1 Aflați toate numerele a de două cifre astfel încât a^a are ultima cifră 3.

7.2 Calculați valoarea expresiei:

$$110 \cdot \left(\frac{1}{2^2 - 1} + \frac{1}{3^2 - 1} + \frac{1}{4^2 - 1} + \cdots + \frac{1}{10^2 - 1} \right).$$

7.3 Fie numerele $A = \overline{a_1 a_2 a_3 \dots a_{2022}}$, $B = \overline{b_1 b_2 b_3 \dots b_{2022}}$, $C = \overline{c_1 c_2 c_3 \dots c_{2022}}$. Demonstrați că există 3 numere x, y, z astfel încât cifrele de pe aceste poziții sunt egale pentru fiecare număr ($a_x = a_y = a_z$, $b_x = b_y = b_z$, $c_x = c_y = c_z$).

7.4 Fie segmentul AB și punctul C pe segment. Fie punctul D care respectă condiția că pentru orice punct M în plan, $MA + MB \geq MC + MD$. Demonstrați că D aparține segmentului AB și că mijloacele segmentelor AB și CD coincid.

7.5 Fie numerele reale a, b cu $a + b = 1$. Demonstrați că:

$$\sqrt{1 + 5a^2} + 5 \cdot \sqrt{2 + b^2} \geq 9$$

13.4 Clasa 8

8.1 Arătați că dacă x, y sunt numere reale astfel încât $xy \geq 1$, atunci :

$$\frac{1}{x^2 + 1} + \frac{1}{y^2 + 1} \geq \frac{2}{xy + 1}$$

8.2 Aflați:

$$\sqrt{1 + \frac{1}{1^2} + \frac{1}{2^2}} + \sqrt{1 + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2}} + \dots + \sqrt{1 + \frac{1}{2021^2} + \frac{1}{2022^2}}$$

8.3 Fie $\triangle ABC$ unde $\angle BAC = 60^\circ$. Înălțimile din vârfurile B și C intersectează dreptele AC și AB în punctele E și F . Dacă D e mijlocul segmentului BC , arătați că $\triangle DEF$ e echilateral.

8.4 Fie x, y și z numere întregi astfel încât:

$$(x - y)^2 + (y - z)^2 + (z - x)^2 = xyz.$$

Demonstrați că $(x + y + z + 6)$ divide $(x^3 + y^3 + z^3)$.

8.5 În plan se consideră 2022 de puncte, astfel încât să nu existe 3 puncte coliniare. Inițial, acestea sunt împărțite în 1011 perechi, și fiecare pereche de puncte se unește cu un segment. Așa efectuează următoarea operație: aceasta alege o pereche de segmente care se intersectează AB și CD , le șterge cu radieră și desenează o nouă pereche de segmente AC și BD . Demonstrați că secvența de mișcări a Anei este finită.

13.5 Clasa 9

9.1 Fie $a, b \in \mathbb{N}$. Arătați că dacă $2^n a + b$ este pătrat perfect pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$, atunci $a = 0$.

9.2 Pe tablă sunt scrise numerele $1, 2, \dots, 2n$, iar Ion alege $n + 1$ dintre ele. Arătați că indiferent de alegerea făcută de Ion, printre aceste $n + 1$ numere se găsesc 2 numere astfel încât unul îl divide pe celălalt.

9.3 Fie ω cercul circumscris al triunghiului ascuțitunghic $\triangle ABC$, iar M - mijlocul lui BC și respectiv H - ortocentrul acestui triunghi. Dreapta HM intersectează ω în punctul R , unde A și R se află de aceeași parte a dreptei BC . AR intersectează BC în T , iar TH intersectează AM în Q . Demonstrați că punctele A, Q, H, R se află pe un cerc.

9.4 Fie x, y și z numere reale pozitive ce satisfac relația $xyz = 1$. Demonstrați că :

$$\frac{(x + y - 1)^2}{z} + \frac{(y + z - 1)^2}{x} + \frac{(z + x - 1)^2}{y} \geq x + y + z$$

9.5 Se dă o tablă de mărimea 100×100 . Inițial 99 de pătrățele de mărimea 1×1 sunt infectate. Dacă un pătrățel de mărimea 1×1 se învecinează cu cel

puțin alte 2 pătrățele infectate, atunci acesta devine la fel infectat. Există oare o configurație pentru care după un anumit timp toată tabla să devină infectată?

(Pătrățelele se consideră vecine dacă acestea au o latură comună.)

2022 Soluții

13.6 Clasa 5 Soluții

5.1 Scriem suma numerelor impare ca o diferență: $1+3+5+\dots+2021+2023 = (1+2+\dots+2022+2023) - (2+4+6+\dots+2020+2022) = (1+2+\dots+2023) - 2 \cdot (1+2+\dots+1011)$. Astfel obținem două sume Gauss: $\frac{2023 \cdot 2024}{2} - 2 \cdot \frac{1011 \cdot 1012}{2} = 2023 \cdot 1012 - 1011 \cdot 1012 = 1012 \cdot (2023 - 1012) = 1012 \cdot 1012$.

5.2 Pentru a obține cel mai mare număr posibil după ștergere, avem nevoie ca cifrele de pe primele poziții să fie cât mai mari, începând de la stânga la dreapta. Astfel, pe prima poziție maxim poate fi cifra 9. Pentru a ajunge la 9 trebuie să ștergem primele 8 poziții. Numărul devine $910111213\dots 2022$, și mai putem șterge 12 cifre. Pentru ca în a două poziție să fie o cifră maximă, putem obține acest lucru prin ștergerea perechilor $\overline{1x}$, și a unităților care rămân. Astfel putem șterge primele 5 perechi: 10, 11, 12, 13, 14, prima cifră din 15 și prima cifră din 16. În 20 de mișcări am obținut numărul $9561718\dots 2022$.

Similar ideii precedente, pentru numărul minim avem nevoie ca primele poziții să conțină numere mici, respectiv începem cu 1. Următoarea cifră poate fi de la 0 la 9, dar pentru a avea numărul minim avem nevoie ca poziția să fie 0. Pentru aceasta vom șterge cifrele 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, ai 1 fiind rămase 11 mișcări. Având numărul $1001112\dots 20212022$, deoarece nu ne ajung mișcări destule ca să ajungem până la 0, următoarele poziții vor fi cu cifra 1. Eliminăm, din perechile $\overline{1x}$ numerele x , dacă $x > 1$. Astfel vom elimina 8 cifre, ne rămân 3 mișcări. La moment numărul este $10111111111202122\dots 2022$. Acum avem nevoie ca să âtergem 3 poziții, pentru ca 0 să ajungă cât mai spre stânga. Astfel vom șterge $2 \times 1s1 \times 2$. Numărul minim final este $10111111110212223\dots 20212022$.

5.3 Se obține relația $\overline{9abcde} = 4 \cdot \overline{abcde}9$, iar dacă descompunem reieise $900000 + \overline{abcde} = 4 \cdot (10 \cdot \overline{abcde} + 9) \Leftrightarrow 900000 - 36 = \overline{abcde} \cdot (40 - 1) \Leftrightarrow 899964 = 39 \cdot \overline{abcde}$. Astfel obținem că $\overline{abcde} = 23076$.

5.4 Indiferent de alegerea regiunilor, unul din pătrate va cădea mereu pe centru, respectiv $c = 2022$. Deoarece numărul total de ori când s-au ales colțurile coincide cu numărul din centru, $e = 2022 - 505 - 468 - 500 = 549$. a va fi ales doar când colțurile din stânga sus și stânga jos vor fi alese în pătrățele, deci $a = 505 + 500 = 1005$, similar $b = 505 + 549 = 1054$, $d = 500 + 468 = 968$ și $f = 549 + 468 = 1017$.

13.7 Clasa 6 Soluții

6.1 Umplem căldarea de 5 litri, vărsăm 3 litri din căldarea cu volum de 5 litri în căldarea de 3 litri. În căldarea de 5 litri rămân 2 litri. Vărsăm tot uleiul din căldarea de 3 litri, respectiv ea rămâne goală. Turnăm uleiul rămas în volum de 2 litri din căldarea de 5 litri în căldarea de 3 litri. În căldarea cu volum de 3 litri sunt 2 litri de ulei. Căldarea de 5 litri este goală. Umplem căldarea de 5 litri. Turnăm 1 litru de ulei din căldarea cu volum de 5 litri în căldarea de 3 litri, care are deja 2 litri de ulei. Astfel, în căldarea de 5 litri rămân 4 litri.

6.2 a) Observăm, după ultima cifră și din faptul că a este dublul lui b , a poate avea numai valorile 1 și 4. Pentru $a = 1$, $10201 = 101^2$, iar pentru $a = 4$, $40804 = 202^2$.

b) $\overline{abcdab} = 10000 \cdot \overline{ab} + 100 \cdot \overline{cd} + \overline{ab} = 10001 \cdot \overline{ab} + 200 \cdot \overline{ab} = 10201 \cdot \overline{ab} = 101^2 \cdot \overline{ab}$ este pătrat perfect, rezultă că $\overline{ab}$ - pătrat perfect și $ab < 50$. Astfel, $\overline{ab}$ poate fi 16, 25, 36, 49.

6.3 Fie $A = \{4n | n \in \mathbb{N}, 4n \leq 2022\}$, $B = \{5n | n \in \mathbb{N}, 5n \leq 2022\}$. Ultimul multiplu al lui 4 este 2020, deci de la 1 la 2022 sunt $\frac{2020}{4} = 505$ multipli pe care îi scoatem, fiind rămase 1517 numere. Uitându-ne, la multiplii lui 4 și 5, observăm că ei se găsesc în ambele mulțimi. Astfel, dacă am elimina toți multiplii lui 5 de la 1...2022, multiplii lui 20 ar fi scoși de exact două ori. Astfel, pentru a găsi numărul final rămas, vom avea nevoie să scădem multiplii lui 5 și să adunăm cei ale lui 20. Astfel vom avea: $1517 - \frac{2020}{5} + \frac{2020}{20} = 1214$ bile.

6.4 De la 1 la 22 sunt 11 numere pare și 11 numere impare. Petru începe prin scoaterea a două numere impare și a unui număr par. Astfel vom avea 10 numere pare și 9 numere impare. Apoi, el îi va urmări mișcărilor Mariei, și va face inversul acestora. Dacă Maria scoate 2 numere pare și 1 număr impar,

acesta va scoate 2 numere impare și 1 număr par, și invers. Iar dacă Maria scoate 3 numere pare, el va scoate 3 numere impare, și viceversa. Observăm că după ce merg Petru și Maria mereu vor fi scoase 3 numere pare și 3 impare. După 7 runde va rămâne pe tablă un singur număr par. Respectiv, Petru va fi câștigător.

13.8 Clasa 7 Soluții

7.1 Observăm că dacă a este par, atunci ultima cifră a lui a^a va fi și ea pară. Dacă ultima cifră a lui a este 1 sau 5, atunci ultima cifră a lui a^a va fi 1 sau 5 respectiv. Dacă ultima cifră a lui a este 9, atunci ultima cifră a lui a^a va fi 9 sau 1. Rămâne să investigăm cazurile când ultima cifră a lui a este 3 sau 7. Dacă ultima cifră a lui a este 3:

Ultima cifră a lui a^n parcurge ciclul 3, 9, 7, 1 atunci când crește n , de unde obținem că a dă restul 1 la împărțire la 4. Valorile lui a care corespund sunt 13, 33, 53, 73, 93.

Dacă ultima cifră a lui a este 7:

Ultima cifră a lui a^n parcurge ciclul 7, 9, 3, 1 atunci când crește n , de unde obținem că a dă restul 3 la împărțire la 4. Valorile lui a care corespund sunt 27, 47, 67, 87.

$$\begin{aligned}
 \mathbf{7.2} \quad & 110 \cdot \left(\frac{1}{2^2-1} + \frac{1}{3^2-1} + \frac{1}{4^2-1} + \dots + \frac{1}{10^2-1} \right) = \\
 & = 110 \cdot \left(\frac{1}{1 \cdot 3} + \frac{1}{2 \cdot 4} + \frac{1}{3 \cdot 5} + \dots + \frac{1}{9 \cdot 11} \right) = \\
 & = 110 \cdot \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{1}{1} - \frac{1}{3} + \frac{1}{2} - \frac{1}{4} + \frac{1}{3} - \frac{1}{5} + \dots + \frac{1}{9} - \frac{1}{11} \right) = \\
 & = 110 \cdot \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{1}{1} + \frac{1}{2} - \frac{1}{10} - \frac{1}{11} \right) = 72.
 \end{aligned}$$

7.3 Construim numerele $N_1 = \overline{a_1 b_1 c_1}$, $N_2 = \overline{a_2 b_2 c_2}$, $N_3 = \overline{a_3 b_3 c_3}, \dots$, $N_{2022} = \overline{a_{2022} b_{2022} c_{2022}}$. Numerele N pot lua 1000 de valori (de la 0 la 999) și conform principiului cutiei vor exista trei numere dintre acestea care vor fi egale, adică mereu vor exista $N_x = N_y = N_z$ și numerele x, y și z satisfac condiția.

7.4 Fixăm $M = A$ și avem $AB \geq AC + AD$. Analog fixăm $M = B$ și avem $AB \geq BC + BD$. Sumând obținem $2AB \geq AC + AD + BC + BD \geq 2AB$, unde ultima relație vine din inegalitatea triunghiului. Inegalitatea devine egalitate și conform cazului de egalitate în inegalitatea triunghiului obținem că D aparține segmentului AB . Acum $AB = AC + AD$, de unde $BC = AD$ și similar $AC = BD$, din ce rezultă că segmentele CD și AB au mijloc comun.

7.5 Grupând și folosind inegalitatea dintre media pătratică și cea aritmetică obținem:

$$\begin{aligned} & \sqrt{1+5a^2} + 5 \cdot \sqrt{2+b^2} = \\ & = \sqrt{9} \cdot \sqrt{\frac{\frac{1}{4}+\frac{1}{4}+\frac{1}{4}+\frac{1}{4}+a^2+a^2+a^2+a^2}{9}} + 5 \cdot \sqrt{9} \cdot \sqrt{\frac{\frac{1}{4}+\frac{1}{4}+\frac{1}{4}+\frac{1}{4}+\frac{1}{4}+\frac{1}{4}+\frac{1}{4}+\frac{1}{4}+b^2}{9}} \geq \\ & \geq 3 \cdot \frac{\frac{1}{2}+\frac{1}{2}+\frac{1}{2}+\frac{1}{2}+a+a+a+a}{9} + 15 \cdot \frac{\frac{1}{2}+\frac{1}{2}+\frac{1}{2}+\frac{1}{2}+\frac{1}{2}+\frac{1}{2}+\frac{1}{2}+\frac{1}{2}+b}{9} = \frac{6+15a+60+15b}{9} = \\ & \frac{81}{9} = 9. \end{aligned}$$

Egalitatea va avea loc pentru $\frac{1}{4} = a^2 = b^2$, deci, deoarece $a + b = 1$, $a = b = \frac{1}{2}$

13.9 Clasa 8 Soluții

8.1 Problema este echivalentă cu expresia:

$$(y^2 + x^2 + 2)(xy + 1) \geq 2(x^2 + 1)(y^2 + 1).$$

Deschizând parantezele obținem $xy^3 + x^3y + 2xy + y^2 + x^2 + 2 \geq 2x^2y^2 + 2x^2 + 2y^2 + 2$. Simplificând termenii comuni obținem : $x^3y + y^3x - 2x^2y^2 \geq x^2 + y^2 - 2xy$, adică $xy(x - y)^2 \geq (x - y)^2 \Rightarrow (xy - 1)(x - y)^2 \geq 0$, ceea ce este evident adevărat.

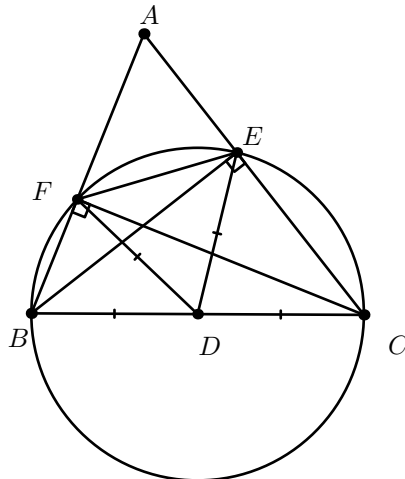
8.2 Fie termenul general

$$\sqrt{1 + \frac{1}{k^2} + \frac{1}{(k+1)^2}} = \sqrt{\frac{(k^2+k+1)^2}{(k(k+1))^2}} = \frac{k^2+k+1}{k(k+1)} = 1 + \frac{1}{k(k+1)} = 1 + \frac{1}{k} - \frac{1}{k+1}.$$

Atunci expresia inițială va fi egală cu

$$1 + 1 - \frac{1}{2} + 1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \dots + 1 + \frac{1}{2021} - \frac{1}{2022} = 2022 - \frac{1}{2022} = \frac{2021 \cdot 2023}{2022}.$$

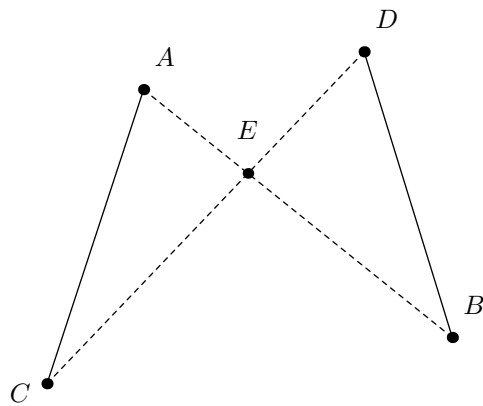
8.3

Deoarece $\angle CFB = \angle BEC = 90$, patrulaterul $BFEC$ este inscriptibil. Deoarece triunghiurile BFC și CEB sunt dreptunghice avem că $DB = DC = DE = DF \Rightarrow$ triunghiul DEF este isoscel și D este centrul cercului circumscris lui $BFEC$. $\angle ABE = 180 - \angle AEB - \angle BAE = 30$. Deoarece D este centrul cercului avem $\angle FDE = 2\angle FBE = 60$. Cum triunghiul FDE este isoscel și are un unghi de 60 de grade, acesta este echilateral.

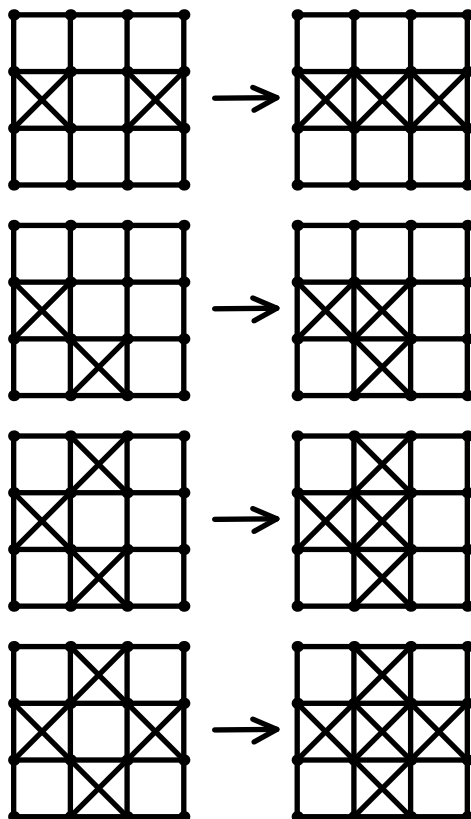
8.4 Expresia inițială este echivalentă cu $x^2 + y^2 + z^2 - xy - yz - zx = \frac{xyz}{2}$. Din factorizarea $x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz = (x + y + z)(x^2 + y^2 + z^2 - xy - yz - zx)$ avem $x^3 + y^3 + z^3 = \frac{xyz}{2}(x + y + z + 6) \Rightarrow x + y + z + 6 \mid x^3 + y^3 + z^3$.

8.5 Pentru orice configurație ținem cont de suma lungimilor tuturor segmentelor desenate. Analizăm cum se schimbă această valoare după o mișcare a Anei.

Fie E - intersecția dreptelor AB și CD . Din inegalitatea triunghiului avem că $AE + EC > AC$ și $ED + EB > DB$, deci $AB + CD > AC + DB$. Asta înseamnă că suma lungimilor după o mișcare a Anei scade. Numărul total de configurații este limitat. Iată cum se calculează valoarea exactă a numărului total de configurații : pentru un vârf putem să îl împerechem cu alte 2021. Scoțându-le pe acestea 2 și repetând procesul avem că numărul total de configurații este $2021 \cdot 2019 \cdot \dots \cdot 1$. Deci numărul de configurații este finit. Fie luăm configurația cu suma lungimii segmentelor minimă. Dacă această configurație are o intersecție, atunci Ana poate aplica o mișcare asupra acestei configurații, și obținem alta cu suma mai mică, ceea ce înseamnă că configurația luată de noi nu ar avea suma lungimii segmentelor minimă. Deci configurația cu suma lungimii segmentelor minimă nu are intersecții. Dar, Ana dacă aplică de mai multe ori operația ei, ea va ajunge eventual la configurația cu suma lungimilor minimă, deci secvența de mișcări este finită.

Observăm că în toate 4 cazuri perimetrul figurii infectate sau scade, sau rămâne constant, deci acesta nu va putea ajunge niciodată la valoarea 400.

14

Anul 2023

14.1 Clasa 5

5.1 Determinați ultima cifră a numărului $A = 2023^{2023^2}$.

5.2 Distanța dintre Soroca și Stăuceni este de 150 de km. Doi bicicliști merg pe un drum drept dintre aceste localități. Ei pornesc simultan, primul având viteza constantă de 20 km/h, iar celălalt de 30 km/h. În momentul în care cei doi pornesc, o muscă își ia zborul de pe roata primului biciclist și se mișcă cu viteza de 100 km/h până ajunge pe roata celui de-al doilea biciclist, după care se întoarce din nou către primul biciclist. Ea repetă acțiunea până când bicicliștii se întâlnesc. Care este distanța parcursă de către muscă?

5.3 Aranjați semnele ” + ”, ” - ”, ” : ”, ” × ”, ” (”, ”) ” și 8 dintre cifrele de la 1 la 9, unind unele dintre acestea, ca să obțineți rezultatul 2023.

Exemplu: $12 \times (5 + 6) : 7 + 34 - 8$.

5.4 Dacă 3 adulți și 5 copii vopsesc un gard în 24 de ore, iar 4 adulți și 7 copii vopsesc două garduri în 36 de ore, în câte ore vor vopsi 3 garduri 2 adulți și 11 copii?

14.2 Clasa 6

6.1 Fie un număr format din 3 cifre diferite. Cea mai mare cifră a lui este înlocuită cu 1. De exemplu, 263 va deveni 213, iar 761 va deveni 161. Se știe că numărul obținut este divizibil cu 50. Aflați toate numerele care îndeplinesc această condiție.

6.2 Determinați ultima cifră a numărului

$$A = 1^{2023} + 2^{2023} + 3^{2023} + \dots + 2022^{2023} + 2023^{2023}.$$

6.3 Fie S mulțimea numerelor naturale de la 1 la 2023. Dacă din S se elimină numărul X , atunci media aritmetică a numerelor rămase devine X . Aflați valoarea lui X .

6.4 Un pătrat cu latura care este un număr natural are aria $2023t$, unde t este un număr natural. Care este cel mai mic perimetru posibil al acestui pătrat?

14.3 Clasa 7

7.1 Fie p, q, r niște numere prime. Știind că numărul

$$M = \frac{2}{p} + \frac{3}{q} + \frac{5}{r}$$

este un număr natural, arătați că el este prim.

7.2 Determinați numerele de două cifre $\overline{ab}$, cu $a < b$, care satisfac relația

$$\overline{ab} = a + (a + 1) + \dots + (b - 1) + b.$$

7.3 Marius mănâncă fructe dintr-un copac magic cu 2023 de mere, 2023 de pere și 2023 de gutui. Dacă mănâncă un măr, cade o pară și crește o gutuie. Dacă mănâncă o pară, cad 2 gutui și crește un măr. Dacă mănâncă o gutuie, crește o pară și cad 3 mere. La un moment dat pe copac a rămas doar un fruct. Care este acest fruct?

7.4 Fie ABC un triunghi dreptunghic cu $m(\angle BAC) = 90^\circ$. Demonstrați că lungimea înălțimii din vârful A este o pătrime din lungimea laturii BC dacă și numai dacă măsura unui unghi al triunghiului ABC este de 15 grade.

7.5 Numerele reale pozitive x, y, z satisfac relația $x + y + z = 3$. Arătați că

$$\frac{x^2 + y^2}{x + y} + \frac{y^2 + z^2}{y + z} + \frac{z^2 + x^2}{z + x} \geq 3.$$

7.6 Dintr-o tablă de dimensiuni 8×8 sunt tăiate două colțuri opuse. Putem acoperi complet tabla cu dominouri de dimensiuni 1×2 astfel încât ele să nu se suprapună sau să depășească suprafața tablei? Dominourile pot fi plasate orizontal și vertical.

14.4 Clasa 8

8.1 Fie x, y, z niște numere reale pozitive. Arătați că

$$\frac{x^3}{yz} + \frac{y^3}{zx} + \frac{z^3}{xy} \geq x + y + z.$$

8.2 Aflați numerele întregi x și y care îndeplinesc relația $x^2y + y^2 = x^3$.

8.3 Fie a, b, c niște numerele naturale nenule. Demonstrați că numerele

$$a^2 + b + c, \quad b^2 + c + a, \quad c^2 + a + b$$

nu pot fi pătrate perfecte simultan.

8.4 Fie n un număr natural nenul și un poligon regulat (cu toate laturile egale) cu $2n$ laturi. Keta și Slavic joacă un joc. Pe rând ei desenează câte o diagonală în poligon care nu intersectează alte diagonale în interiorul poligonului (pot avea vârfuri comune). Cel care la un moment dat nu poate desena o diagonală pierde. Cine câștigă dacă Keta desenează prima diagonală și ambii joacă optimal?

8.5 Fie ABC un triunghi în care punctele E și F sunt punctele tangență ale cercului înscris triunghiului cu laturile AB și AC , respectiv. Bisectoarea unghiului $\angle BCA$ intersectează EF în punctul T . Arătați că $m(\angle BTC) = 90^\circ$.

8.6 Fie m și n două numere naturale. Produsul divizorilor lui m este egal cu produsul divizorilor lui n . Este necesar ca m și n să fie egale?

14.5 Clasa 9

9.1 Fie a, b, c niște numerele naturale nenule. Demonstrați că numerele

$$a^2 + b + c, \quad b^2 + c + a, \quad c^2 + a + b$$

nu pot fi pătrate perfecte simultan.

9.2 Numerele reale pozitive x, y, z satisfac relațiile

$$x \leq 9, \quad x + y \leq 25, \quad x + y + z \leq 169.$$

Arătați că

$$\sqrt{x} + \sqrt{y} + \sqrt{z} \leq 19.$$

9.3 Fie ABC un triunghi ascuțitunghic cu centrul cercului circumscris O . Fie K un punct astfel încât linia KA este tangentă cercului circumscris triunghiului și $m(\angle KCB) = 90^\circ$. Punctul D se află pe latura BC astfel încât $KD \parallel AB$. Arătați că linia DO trece prin A .

9.4 Fie n un număr natural nenul și un poligon regulat (cu toate laturile egale) cu $2n$ laturi. Mihai și Slavic joacă un joc. Pe rând ei desenează câte o diagonală în poligon care nu intersectează alte diagonale în interiorul poligonului (pot avea vârfuri comune). Cel care la un moment dat nu poate desena o diagonală pierde. Cine câștigă dacă Mihai desenează prima diagonală și ambii joacă optimal?

9.5 Fie a_n cel mai mare divizor impar al numărului natural n . Calculați

$$N = a_{2023} + a_{2024} + a_{2025} + \dots + a_{4044} + a_{4045}.$$

9.6 Aflați numărul prim p și numerele naturale a și b care satisfac relația

$$a^p + b^p = p!$$

2023 Soluții

14.6 Clasa 5 Soluții

5.1 $2023^2 = 4092529 = 4 \times 1023132 + 1$. Deci 2023^2 este un număr de forma $4k + 1$. Un număr cu ultima cifră 3 ridicat la o putere de forma $4k + 1$ va avea ultima cifră 3, deci ultima cifră a lui A este 3.

5.2 Bicicliștii se vor întâlni în $\frac{150}{20 + 30} = 3$ ore. Atunci distanța parcursă de muscă va fi $3 \cdot 100 = 300$ km.

5.3 $17 \times 34 \times (9 - 2) : (8 - 6) = 2023$.

5.4 Notăm adulți - a, copii - c, garduri - g, ore - h. Din condiție avem

$$\begin{cases} 3 \text{ a și } 5 \text{ c} \dots 1 \text{ g} \dots 24 \text{ h} \\ 4 \text{ a și } 7 \text{ c} \dots 2 \text{ g} \dots 36 \text{ h} \\ 2 \text{ a și } 11 \text{ c} \dots 3 \text{ g} \dots ? \text{ h} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 3 \text{ a și } 5 \text{ c} \dots 1 \text{ g} \dots 24 \text{ h} \\ 4 \text{ a și } 7 \text{ c} \dots 1 \text{ g} \dots 18 \text{ h} \\ 2 \text{ a și } 11 \text{ c} \dots 3 \text{ g} \dots ? \text{ h} \end{cases}$$

$$\begin{cases} 3 \text{ a și } 5 \text{ c} \dots 1 \text{ g} \dots 24 \text{ h} \\ 4 \text{ a și } 7 \text{ c} \dots 1 \text{ g} \dots 18 \text{ h} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 12 \text{ a și } 20 \text{ c} \dots 1 \text{ g} \dots 6 \text{ h} \\ 12 \text{ a și } 21 \text{ c} \dots 1 \text{ g} \dots 6 \text{ h} \end{cases} \Rightarrow$$

copiii nu fac nimic.

$$\begin{cases} 4 \text{ a și } 7 \text{ c...} 2 \text{ g...} 36 \text{ h} \\ 2 \text{ a și } 11 \text{ c...} 3 \text{ g...} ? \text{ h} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 4 \text{ a...} 2 \text{ g...} 36 \text{ h} \\ 2 \text{ a...} 3 \text{ g...} ? \text{ h} \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} 2 \text{ a...} 2 \text{ g...} 72 \text{ h} \\ 2 \text{ a...} 3 \text{ g...} ? \text{ h} \end{cases} \Rightarrow$$

numărul de ore este $\frac{72 \cdot 3}{2} = 108$.

14.7 Clasa 6 Soluții

6.1 Ca numărul să fie divizibil cu 50 ultimele cifre trebuie să fie $\overline{00}$ sau $\overline{50}$. 0 este cea mai mică cifră, deci aceasta nu va fi înlocuită. Deoarece cifrele numărului sunt distincte, ultimele două cifre vor fi $\overline{50}$. Ca 5 să nu fie înlocuit, prima cifră trebuie să fie mai mare decât 5. Deci numerele sunt 650, 750, 850, 950.

6.2 Notăm cu $u(x)$ ultima cifră a numărului natural x . 2023 este un număr de forma $2k + 1$ sau $4k + 3$. Știind că toate puterile cu baza care are ultima cifră 0, 1, 5, 6 mereu vor avea aceeași ultimă cifră și că $u(2^{4k+3}) = 8$, $u(3^{4k+3}) = 7$, $u(4^{2k+1}) = 4$, $u(7^{4k+3}) = 3$, $u(8^{4k+3}) = 2$, $u(9^{2k+1}) = 9$, avem

$$\begin{aligned} u(A) &= u(1^{2023} + 2^{2023} + 3^{2023} + \dots + 2022^{2023} + 2023^{2023}) \\ &= u(1^{2023} + 2^{2023} + 3^{2023} + \dots + 2^{2023} + 3^{2023}) \\ &= u(202 \cdot (4 + 5 + 6 + 3 + 2 + 9) + 203 \cdot (0 + 1 + 8 + 7)) \\ &= 6. \end{aligned}$$

6.3 Din condiție avem relația $\frac{2023 \cdot 2024}{2} - X = X \Leftrightarrow X = 1012$.

6.4 Notăm cu a latura pătratului. Din condiție avem $a^2 = 2023t = 17^2 \cdot 7t$. Atunci numărul $7t$ este un pătrat perfect. Cel mai mic perimetru a pătratului va fi atunci când lungimea laturii este cea mai mică, adică când t este cel mai mic posibil, deci $t = 7$ și $P = 4a = 4 \cdot 7 \cdot 17 = 476$.

14.8 Clasa 7 Soluții

$$\mathbf{7.1} \quad M = \frac{2}{p} + \frac{3}{q} + \frac{5}{r} = \frac{5pq + 2qr + 3rp}{pqr} \Rightarrow pqr | 5pq + 2qr + 3rp$$

$$\Rightarrow p | 5pq + 2qr + 3rp \Rightarrow p | 2qr \Rightarrow p = 2 \text{ sau } p = q \text{ sau } p = r.$$

$$1) p = 2 \Rightarrow M = 1 + \frac{5q + 3r}{qr} \Rightarrow qr | 5q + 3r \Rightarrow q | 5q + 3r \Rightarrow q | 3r \Rightarrow q = 3 \text{ sau } q = r$$

$$1.1) q = 3 \Rightarrow M = 2 + \frac{5}{r} \Rightarrow r | 5 \Rightarrow r = 5 \Rightarrow M = 3.$$

$$1.2) q = r \Rightarrow M = 1 + \frac{8}{r} \Rightarrow r | 8 \Rightarrow r = 2 \Rightarrow M = 5.$$

$$2) p = q \Rightarrow M = \frac{5q + 5r}{qr} \Rightarrow qr | 5q + 5r \Rightarrow q | 5q + 5r \Rightarrow q | 5r \Rightarrow q = 5 \text{ sau } q = r.$$

$$2.1) q = 5 \Rightarrow M = 1 + \frac{5}{r} \Rightarrow r | 5 \Rightarrow r = 5 \Rightarrow M = 2.$$

$$2.2) q = r \Rightarrow M = \frac{10}{r} \Rightarrow r | 10 \Rightarrow r = 2 \text{ sau } r = 5 \Rightarrow M = 5 \text{ sau } M = 2.$$

$$3) p = r \Rightarrow M = \frac{7q + 3r}{qr} \Rightarrow qr | 7q + 3r \Rightarrow q | 7q + 3r \Rightarrow q | 3r \Rightarrow q = 3 \text{ sau } q = r.$$

$$3.1) q = 3 \Rightarrow M = 1 + \frac{7}{r} \Rightarrow r | 7 \Rightarrow r = 7 \Rightarrow M = 2.$$

$$3.2) q = r. \text{ Analog cu 2.2).}$$

$$\mathbf{7.2} \quad a + (a + 1) + \dots + b \leq 1 + 2 + \dots + 9 = 45 \Rightarrow a \leq 4.$$

$$a = 4. \text{ Atunci } b \geq 5 \text{ și } \overline{ab} \geq 45 = 1 + 2 + \dots + 9 \Rightarrow \overline{ab} = 19, \text{ contradicție.}$$

$$a = 3. \text{ Atunci } 3 + 4 + \dots + (b - 1) + b = \overline{3b} \Leftrightarrow 1 + 2 + \dots + b - 1 = 33 \Leftrightarrow b(b - 1) = 66, \text{ ecuație care nu are soluții pentru } 4 \leq b \leq 9.$$

$$a = 2. \text{ Atunci } 2 + 3 + \dots + (b - 1) + b = \overline{2b} \Leftrightarrow 1 + 2 + \dots + b - 1 = 21 \Leftrightarrow b(b - 1) = 42, \text{ ecuație cu soluția } b = 7.$$

$$a = 1. \text{ Atunci } 1 + 2 + \dots + (b - 1) + b = \overline{1b} \Leftrightarrow 1 + 2 + \dots + b - 1 = 10 \Leftrightarrow b(b - 1) = 20, \text{ ecuație cu soluția } b = 5.$$

Deci numerele sunt 15 și 27.

7.3 Notăm cu (g, m, p) numărul de gutui, mere și pere la un moment dat.

Dacă Marius mănâncă un măr tripletul (g, m, p) devine $(g + 1, m - 1, p - 1)$, numerele $m + p$ și $(m - 1) + (p - 1)$ au aceeași paritate.

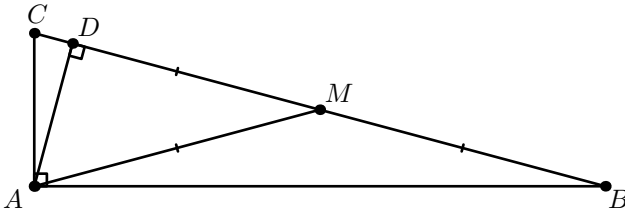
Dacă Marius mănâncă o pară tripletul (g, m, p) devine $(g - 2, m + 1, p - 1)$, numerele $m + p$ și $(m + 1) + (p - 1)$ au aceeași paritate.

Dacă Marius mănâncă o gutuie tripletul (g, m, p) devine $(g - 1, m - 3, p + 1)$, numerele $m + p$ și $(m - 3) + (p + 1)$ au aceeași paritate.

Deci, paritatea numărului $m + p$ mereu va fi aceeași. Inițial $m + p = 2023 + 2023 = 4046$ – număr par. Dacă la final pe copac a rămas doar un măr sau o pară vom avea $m + p = 0 + 1 = 1$ – număr impar, contradicție. Deci pe copac

a rămas o gutuie.

7.4

1) Fără pierderea generalității fie $\angle ABC = 15^\circ$. Fie D piciorul înălțimii din A , iar M mijlocul laturii BC . Din faptul că $AM = MB = MC$, trebuie să demonstrăm că $AD = \frac{AM}{2}$. $\angle ACB = 180 - 90 - 15 = 75^\circ$. $\angle AMD = \angle AMC = 180 - 75 - 75 = 30^\circ$. În triunghiul dreptunghic AMD avem $\angle AMD = 30^\circ$, atunci $AD = \frac{AM}{2}$. Deci $AD = \frac{BC}{4}$.

2) Fără pierderea generalității fie $\angle ABC < \angle ACB$. Din condiția $AD = \frac{BC}{4}$ și $AM = MB = MC$ avem $AD = \frac{AM}{2}$. Atunci avem că $\angle AMC = \angle AMD = 30^\circ$. Deci $\angle ACB = \frac{180-30}{2} = 75^\circ$ și $\angle ABC = 180 - 90 - 75 = 15^\circ$.

7.5 Vom arăta că $\frac{x^2 + y^2}{x + y} \geq \frac{x + y}{2} \Leftrightarrow 2(x^2 + y^2) \geq (x + y)^2 \Leftrightarrow x^2 + y^2 \geq 2xy \Leftrightarrow (x - y)^2 \geq 0$. Atunci $\frac{x^2 + y^2}{x + y} + \frac{y^2 + z^2}{y + z} + \frac{z^2 + x^2}{z + x} \geq \frac{x + y}{2} + \frac{y + z}{2} + \frac{z + x}{2} = x + y + z = 3$.

7.6 Colorăm tabla cu alb și negru ca o tablă de șah. Un domino va acoperi un pătrat alb și unul negru, deci numărul de pătrate albe acoperite și numărul de pătrate negre acoperite vor fi egale. Deoarece tabla inițială va avea un număr egal de pătrate albe și negre, iar colțurile opuse au aceeași culoare, după ce sunt tăiate colțurile vom avea un număr diferit de pătrate albe și negre. Deci nu putem acoperi tabla cu dominouri.

14.9 Clasa 8 Soluții

8.1 $\frac{x^3}{yz} + \frac{y^3}{zx} + \frac{z^3}{xy} \geq x + y + z \Leftrightarrow x^4 + y^4 + z^4 \geq x^2yz + y^2zx + z^2xy$.

$x^4 + y^4 + z^4 \geq x^2y^2 + y^2z^2 + z^2x^2 \Leftrightarrow (x^2 - y^2)^2 + (y^2 - z^2)^2 + (z^2 - x^2)^2 \geq 0$.

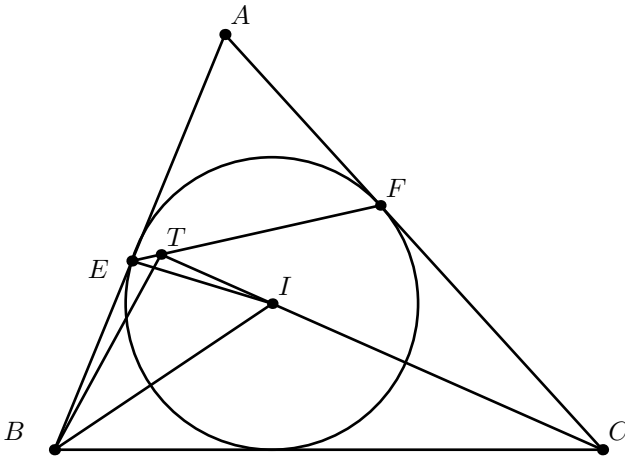
$x^2y^2 + y^2z^2 + z^2x^2 \geq x^2yz + y^2zx + z^2xy \Leftrightarrow (xy - yz)^2 + (yz - zx)^2 + (zx - xy)^2 \geq 0$.

8.2 Rezolvăm ecuația de gradul 2 față de y . $\Delta = x^4 + 4x^3 = x^2(x^2 + 4x) \Rightarrow x^2 + 4x$ este un pătrat perfect dacă x este nenul, iar dacă $x = 0 \Rightarrow y = 0$. Deci $x^2 + 4x = k^2 \Leftrightarrow (x+2)^2 = k^2 + 4 \Leftrightarrow (x+2+k)(x+2-k) = 4$. Verificând cazurile obținem soluția $x = -4, k = 0$. Atunci $\Delta = 0$ și $y = \frac{-x^2}{2} = -8$.

8.3 Presupunem că toate 3 numere sunt pătrate perfecte. Atunci $a^2 + b + c \geq (a+1)^2 \Leftrightarrow b + c \geq 2a + 1$. Analog avem $c + a \geq 2b + 1$ și $a + b \geq 2c + 1$. Adunând toate 3 relații avem $2a + 2b + 2c \geq 2a + 2b + 2c + 3$, contradicție.

8.4 Vom arăta că Keta are strategie de câștig. Notăm poligonul $A_1A_2\dots A_{2n}$. Prima diagonală care o va desena Keta va fi una dintre diagonalele principală, împărțind poligonul în două figuri simetrice. Fie această diagonală A_1A_{n+1} . Apoi după ce Slavic desenează o diagonală, Keta va desena o diagonală simetrică față de A_1A_{n+1} . De exemplu, dacă Slavic desenează diagonală A_iA_j ($1 \leq i < j \leq n+1$), Keta va desena diagonală $A_{n+i+1}A_{j+n}$. În acest mod Keta mereu va putea desena o diagonală, deci ea câștigă.

8.5

Fie I centrul cercului înscris triunghiului ABC . Deoarece $\angle IEB = 90$ vom demonstra că I, E, T, B se află pe un cerc. $\angle ETI = 180 - \angle FTC = 180 - (180 - \frac{\angle ACB}{2} - (180 - \angle AFE))$. Triunghiul AEF este isoscel deci $\angle AFE = 90 - \frac{\angle BAC}{2}$. Așadar avem $\angle ETI = 180 - (180 - \frac{\angle ACB}{2} - (180 - (90 - \frac{\angle BAC}{2}))) = 90 + \frac{\angle ACB}{2} + \frac{\angle BAC}{2} = 180 - \frac{\angle ABC}{2}$. Deci $\angle EBI = \frac{\angle ABC}{2} = 180 - \angle ETI \Rightarrow I, E, T, B$ se află pe un cerc $\Rightarrow \angle BTI = \angle BEI = 90$.

8.6 Fie $d(t)$ numărul de divizori a numărului natural t . Dacă unul din m și n este 0 atunci și celălalt este 0. Considerăm cazul când numerele sunt nenule. Fie d un divizor al lui m atunci $\frac{m}{d}$ tot este divizor al său. Deci produsul

divizorilor lui m este $m^{\frac{d(m)}{2}}$. Dacă m e un pătrat perfect atunci vom grupa $\frac{d(m)-1}{2}$ perechi de divizori și $\sqrt{m}$ rămâne de unul singur și obținem că produsul este același. Deci avem că $m^{d(m)} = n^{d(n)}$. Fără pierderea generalității fie $d(m) \geq d(n)$. Fie p un număr prim astfel încât în factorizarea lui m sunt mai mulți de p decât în n . Atunci am avea că în $m^{d(m)}$ sunt mai mulți factori de p decât în $n^{d(n)}$, obținem contradicție. Deci avem că $m|n$. Dar asta ar însemna că $d(n) > d(m)$, dacă $m \neq n$ e imposibil. Așadar avem că $m = n$.

14.10 Clasa 9 Soluții

9.1 Presupunem că toate 3 numere sunt pătrate perfecte. Atunci $a^2 + b + c \geq (a + 1)^2 \Leftrightarrow b + c \geq 2a + 1$. Analog avem $c + a \geq 2b + 1$ și $a + b \geq 2c + 1$. Adunând toate 3 relații avem $2a + 2b + 2c \geq 2a + 2b + 2c + 3$, contradicție.

9.2 În cele 3 relații egalitatea are loc pentru $x = 9, y = 16, z = 144$. Din inegalitatea mediilor geometrică și aritmetică avem

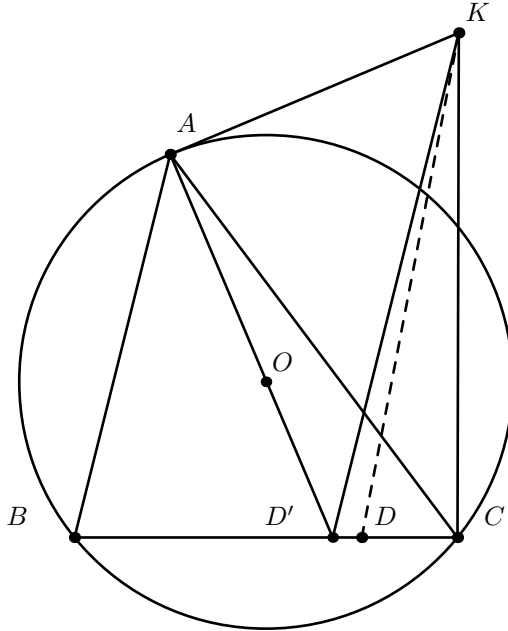
$$\sqrt{x} = \frac{\sqrt{9x}}{3} \leq \frac{x+9}{6},$$

$$\sqrt{y} = \frac{\sqrt{16y}}{4} \leq \frac{y+16}{8},$$

$$\sqrt{z} = \frac{\sqrt{144z}}{12} \leq \frac{z+144}{24}.$$

Adunând relațiile obținem $\sqrt{x} + \sqrt{y} + \sqrt{z} \leq \frac{4x + 3y + z + 228}{24} \leq 19$.

9.3 Fie D' un punct fantomă care este intersecția dreptei AO cu BC . Vom arăta că $KD' \parallel AB$ din care rezultă că D' coincide cu D . Deoarece AK este tangentă la cerc avem că $\angle D'AK = \angle OAK = 90$. Deoarece $\angle D'AK + \angle D'CK = 180$ avem că $AD'CK$ este un patrulater inscriptibil. Atunci $\angle AD'K = \angle ACK = 90 - \angle ACB$, dar $\angle BAO = \frac{180 - 2\angle ACB}{2} = 90 - \angle C$, deci obținem că $\angle AD'K = \angle BAO \Rightarrow AB \parallel KD'$. Așadar avem că $D = D'$, de unde rezultă concluzia.

9.4 Vom arăta că Mihai are strategie de câștig. Notăm poligonul $A_1 A_2 \dots A_{2n}$. Prima diagonală care o va desena Mihai va fi una dintre diagonalele principală, împărțind poligonul în două figuri simetrice. Fie această diagonală $A_1 A_{n+1}$. Apoi după ce Slavic desenează o diagonală, Mihai va desena o diagonală simetrică față de $A_1 A_{n+1}$. De exemplu, dacă Slavic desenează diagonală $A_i A_j$ ($1 \leq i < j \leq n+1$), Mihai va desena diagonală $A_{n+i+1} A_{j+n}$. În acest mod Mihai mereu va putea desena o diagonală, deci el câștigă.

9.5 Fie x un număr natural și d cel mai mare divizor impar al său. Atunci următorul număr cu cel mai mare divizor impar d va $2x$. Cum $4045 < 2 \cdot 2023 = 4046$, toți termenii a_k , $2023 \leq k \leq 4045$ sunt distincți. Deci, avem 2023 numere impare distincte mai mici sau egale cu 4045. Deoarece $2023 = \frac{4045+1}{2}$, numărul N va fi suma numerelor impare de la 1 la 4045, adică $N = 2023^2$.

9.6 $p^p > p! \Rightarrow p > a, b$. Din teorema mică a lui Fermat avem

$$0 \equiv p! \equiv a^p + b^p \equiv a + b \pmod{p} \Rightarrow p | a + b \Rightarrow a + b = p.$$

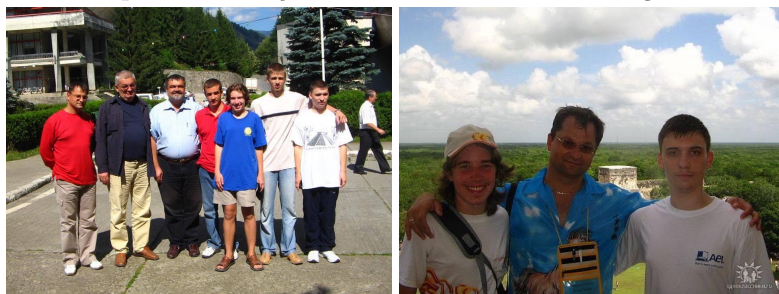
$$a^p + b^p = a^p + (p - a)^p = p!, a | a^p, a | p! \Leftrightarrow a | p \Leftrightarrow a = 1.$$

$a^p + (p - a)^p = 1 + (p - 1)^p = p!$ Pentru $p > 2$ avem că partea stângă este impară iar partea dreaptă este pară, contradicție. Deci $a = 1, b = 1$ și $p = 2$.

Elevii Liceului Teoretic "Orizont" în cadrul Olimpiadelor Internaționale de Matematică

Olimpiada Internațională de Matematică 2012 Argentina

Tabără de pregătire România, Olimpiada Internațională 2005, Mexic

Olimpiada Europeană de Matematică pentru Fete 2019 Ucraina

Olimpiada Internațională de Matematică 2010 Kazakhstan

Olimpiada Balcanică de Matematică 2013 Cipru

Momente din cadrul Olimpiadei de Matematică a Liceului

